

KUHMOISTEN KUNTA

TALOUSARVIO VUODELLE 2019

TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2020 - 2021

SISÄLLYSLUETTELO

Kunnanjohtajan katsaus	3
Vuoden 2019 talousarvio yleisperustelut.....	4
Konsernin toiminnan ohjaus	14
Kunnan organisaatio	15
Tuloslaskelmaosa.....	17
Rahoitusosa	26
Talousarvion sitovuus.....	29
Kuhmoisten kunnan talousarvion käyttötalousosan hierarkiarakenne	30
Talousarvion käyttötalousosan laskennalliset ja sisäiset erät	32
Käyttötalousosa Yleishallinto	33
Käyttötalousosa Sivistystoimi	41
Käyttötalousosa Tekninen lautakunta,.....	49
Vesihuoltolaitos, tulosbudjetti ja rahoituslaskelma.....	56
Kaukolämpö, tulosbudjetti ja rahoituslaskelma	57
Rakennuslautakunta.....	59
Käyttötalous yhteensä	62
Tuloslaskelma ulkoiset ja sisäiset	63
Investoinnit.....	64
Liite 1 Sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alue	68
Liite 2 Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistö Oy:n tavoitteet ja talousarvio v. 2019.....	87
Liite 3 Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy ja Kuhmoisten Laajakaista Oy tavoitteet ja talousarvio v. 2019	89
Liite 4 Vakituiset virat ja toimet talousarvio v. 2019	91

Kuhmoisten kunta

Talousarvio 2019

Kuhmoisissa on useiden vuosien ajan panostettu kunnan elinvoimaa vahvistaviin asioihin kuten kaavoitukseen. Osa kaavahankkeista onkin saatu päätökseen ja uusia omakotitontteja on tullut myyntiin. Kunnan kiinteistöjä on korjattu, mutta varsinaisia uudisrakennushankkeita kunta ei ole viime aikoina toteuttanut. Nyt kuitenkin kunta on rakennuttanut uuden hirsipäiväkodin kunnan keskustaan. Rakennuksen valmistuminen merkitsee merkittävää panostusta lapsiperheiden palveluihin.

Vuoden 2019 talousarvioraamia laadittaessa käyttötalouden menojen tasoksi määriteltiin vuoden 2018 alkuperäinen talousarvio 0 %. Henkilöstökulujen osalta vakinaisten palkkoihin on laskettu 1,2 % korotus, palkkojen sivukulut ovat keskimäärin 25,5 %. Toimintakuluissa vuodelle 2019 on lisäystä 0,42 % vuoden 2018 muutettuun talousarvioon verrattuna. Käyttötalouden tulot 2,86 miljoonaa, tuloissa kasvua 3,51 %. Tulojen kasvu johtuu pääosin maksutuottojen ja vuokratuottojen noususta. Puunmyyntitulot ovat vuoden 2018 tasolla ja myyntivoittoja tonttien myynnistä on talousarviossa 90 000 euroa. Talousarvio vuodelle 2019 on 26 350 euroa ylijäämäinen.

Merkittävimmät investoinnit vuonna 2019 ovat päiväkodin valmistuminen ja uuden Koskenpartaan asuinalueen infran rakentaminen. Kiinteistöjen osalta sokkeleiden korjausta jatketaan Kuntalan ja Kuhmolan osalta sekä koulukiinteistön peruskorjaustoimenpiteitä jatketaan. Kiinteistöjen investoinnit ovat yhteensä 1 145 000 euroa. Vuonna 2019 investointihankkeiden määrä on 1,6 miljoonaa euroa.

Kunnan verotulot kasvavat ennusteiden mukaan 3,94 % eli 315 000 euroa. Valtionosuudet alenevat edelleen, vuoden 2019 alenema on 428 190 euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden perinnäksi on arvioitu -131 920 euroa. Kunnan lainakanta on alentunut ja pitkäaikainen lainakanta loppuvuonna on 0,5 miljoonaa euroa. Lyhytaikaista lainaa kunnallamme on 1 miljoona talousarvion tekohetkellä. Talousarviovuonna ei oteta pitkäaikaista lainaa ja vanhoja lainoja lyhennetään 47 000 euroa.

Kuhmoisten kunta on ollut vahvasti mukana valtakunnallisessa maakunta- ja soteuudistuksessa Pirkanmaan maakunnan muutosvalmistelussa. Uudistuksen aikataulujen pitkittyessä Kuhmoisten kunnanvaltuusto päätti 22.10.2018 kokouksessaan jättää Valtioneuvostolle hakemuksen maakunnan vaihtamisesta Keski-Suomesta Pirkanmaalle mahdollisimman pian.

Anne Heusala
kunnanjohtaja

Kuntatalouden tilanne

Valtion kustannustenjaon tarkistus alentaa kunnille maksettavaa valtionosuutta talousarviovuonna 2019 todetaan Valtiovarainministeriön Kuntatalousohjelmassa. Kokonaisuutena valtionapuihin kunnille osoitetaan ensi vuoden talousarvioesityksessä 10,5 miljardia euroa, josta laskennallisten valtionosuudet ovat 9,5 miljardia euroa. Valtionavut vähenevät 3 prosenttia vuodesta 2018. Valtion vuoden 2019 talousarvioesitykseen sisältyvien toimenpiteiden arvioidaan yhteensä heikentävän kuntataloutta 254 miljoonaa euroa vuoteen 2018 verrattuna. Tästä suuri osa selittyy negatiivisella kuntien ja valtion välisellä kustannustenjaon tarkistuksella.

Valtio kohdistaa talousarviovuonna 2019 lisämäärärahaa lastensuojeluun ja lapsiperheiden kotihoitoon 15 miljoonaa euroa ja 1 miljoonaa euroa vanhusten kotihoitoon. Rintamaveteraanien kotona asumista tukeviin palveluihin osoitetaan 40 miljoonaa euroa. Lukiokoulutuksen uudistamiseen, uuden lukiolain toimeenpanoon ja lukiokoulutuksen laadun kehittämiseen osoitetaan yli 10 miljoonaa euroa. Varhaiskasvatuksen tasa-arvon ja osallistumisasteen edistämiseen kohdennetaan 10 miljoonaa euroa valtionavustuksia. Avustuksen tavoitteena on pienentää ryhmäkokoja ja palkata lisähenkilöstöä haasteellisilla alueilla toimiviin päiväkoteihin. Kokeilua viisivuotiaiden maksuttomasta varhaiskasvatuksesta jatketaan ja siihen kohdistetaan 5 miljoonaa euroa.

Hallitusohjelman mukaisia toimeenpantavia merkittävimpiä asioita ovat erikoissairaanhoidon alueellinen keskittäminen, omais- ja perhehoidon kehittäminen ja vanhushpalvelujen laatusuositus. Näihin liittyen peruspalvelujen valtionosuuteen tehdään toimenpiteiden arvioituja säästöjä vastaavat vähennykset. Säästöjen toteutuminen riippuu kuntien ja kuntayhtymien ratkaisuksista sekä mahdollisuuksista toteuttaa säästöjä aikaansaavia uudistuksia. Valtionosuuksia alentaa 213 miljoonalla eurolla valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus, joka tehdään vuoden 2016 tilastotietojen perusteella. Indeksikorotuksen jäädytys vähentää 91 miljoonalla eurolla peruspalvelujen valtionosuutta ja 14 miljoonalla eurolla opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan kunnille maksettavia valtionosuuksia.

Kevään julkisen talouden suunnitelman mukaisesti kuntatalouden kannustinjärjestelmien valmistelua jatketaan. Vuoden 2019 talousarvioesitykseen sisältyy 30 miljoonan euron siirto peruspalvelujen valtionosuudesta kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmään. Ensi vaiheessa avustuksia on tarkoitus myöntää kunnille ja kuntayhtymille etenkin henkilöstö- ja taloushallinnon digitalisointiin.

Käyttötalouden kustannusten kannustinjärjestelmää koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskuntaan syysistuntokaudella 2018. Tätä kannustinjärjestelmää on valmisteltu maakunta- ja sote-uudistuksen jälkeisen kunnan tehtävä- ja kustannusrakenteeseen, joten se voidaan ottaa käyttöön aikaisintaan vuonna 2022. Kaiken kaikkiaan valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus on vuoden 2019 talousarvioesityksessä 254 miljoonaa euroa kuntataloutta heikentävä. Suurin osa heikennyksestä selittyy lakisääteisellä kustannustenjaon tarkistuksella.

Kuhmoisten kunnan taloustilanne

Valtuuston hyväksymien vuoden 2018 talousarvioon tehtyjen muutosten jälkeen tilikauden tulos vuonna 2018 olisi 171 960 euroa ylijäämäinen. Kunnan 2017 tilinpäätöksen taseessa oli kumulatiivista ylijäämää 6,1 miljoonaa euroa. Kuhmoisten kunnan talous täytti vuoden 2017 tilinpäätöstietojen mukaan tasapainossa olevan talouden tunnusmerkit. Talousarvion 2019 osalta tilikauden tuloksen ennustetaan olevan ylijäämäinen 26 350 euroa.

Kuhmoisten kunnanvaltuusto korotti tuloveroprosenttia vuodelle 2015. Kunnan tuloveroprosentiksi vahvistettiin silloin 20,75, kiinteistöveroprosentit säilyivät ennallaan. Vuodelle 2019 tehdyssä ennusteessa verotulot nousevat n. 3,94 %. Valtionosuuksissa on tapahtunut merkittävää kasvua vuoteen 2017 asti, mutta vuodelle 2018 kunnan valtionosuuksia leikattiin 713 840 euroa. Valtionosuuksien väheneminen jatkuu edelleen vuonna 2019, jolloin valtionosuuksien vähenemisen arvioidaan olevan n. 428 190 euroa. Kunnan tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien korotuksia ei kuitenkaan ole vielä haluttu tehdä.

Kunnan lainakanta on alentunut viime vuosina merkittävästi ja pitkäaikainen lainakanta vuoden 2017 lopussa oli 0,5 miljoonaa euroa. Talousarvion valmisteluhetkellä lyhytaikaista lainaa on 1 milj. euroa. Kuntakonsernin osalta on todettava, että Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöjen pitkäaikainen lainakanta on yhteensä 2,3 miljoonaa euroa vuoden 2017 lopussa. Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy:n lainakanta vuoden 2017 lopussa on yhteensä 3,9 miljoonaa euroa.

Kuhmoisten kunnan kannalta suurimpia talouteen liittyviä kysymyksiä tulevaisuuden osalta ovat verotulojen ja valtionosuuksien kehitys, sote- ja maakuntauudistuksen vaikutukset kunnan palveluihin ja talouteen sekä kunnan omistamien kiinteistöjen ns. korjausvelan aiheuttama investointitarve.

Kuhmoisten kunnan strategia

Kuhmoisten kunnan strategia on hyväksytty ajalle 2017 – 2021

Strategian mukaan kunnan arvot ja toimintaperiaatteet ovat seuraavat:

Kuhmoinen on edelläkävijä ja toimii ennakkoluulottomasti, avoimesti ja luovasti. Arjen asiat sujuvat mutkattomasti. Parhaita voimavarojamme ovat vakituiset- ja kausiasukkaat, monialaiset yritykset ja yhteisöt.

Strategiset painopisteet ja valtuustokauden tavoitteet ovat seuraavat:

1. Päämääränämme on, että Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palveluiden avulla

- Pidämme huolta lapsiperheiden hyvinvointia edistävästä palveluista ja toimintaympäristön viihtyvyydestä.
- Edistämme vanhusten laadukasta ja turvallista elämää tukemalla muun muassa kohtuuhintaista senioriasumista ja sitä tukevaa yritystoimintaa.
- Pidämme yllä monipuolisia harrastamispaikkoja ja autamme harrastusmahdollisuuksien koordinoinnissa ja markkinoinnissa. Keskitymme erityisesti liikuntaharrastusten kehittämiseen.

2. Päämääränämme on vahvistaa kunnan yritystoimintaa ja elinvoimaa Päijänteen ja luonnon tarjoamia mahdollisuuksia hyödyntämällä.

- Kuhmoisten satama-alueen kehittäminen Suomen vetovoimaisimmaksi venesatama-alueeksi, jossa toimintaa on ympäri vuoden.
- Lisäämme luontomatkailun edellytyksiä ja luontoharrastamisen mahdollisuuksia panostamalla virkistysreitteihin.
- Houkuttelemme uutta yritystoimintaa kuntaan markkinoimalla tonttejamme ja toimivia yhteyksiä.

3. Päämääränämme on taata vahva taloudellinen toimintapohja sekä henkilöstön hyvinvointi. Kannustamme kuntalaisia osallistumaan ja vahvistamaan yhteisöllisyyttä.

- Kannustamme kuntalaisia yhteisölliseen toimintaan kylätoiminnan ja hanketoiminnan kautta
- Vahvistamme työnantajakuvaamme panostamalla työntekijöidemme osaamiseen kehittämiseen sekä vastuullisen toimintakulttuurin rakentamiseen
- Vahvistamme resurssipohjaamme etsimällä aktiivisesti uusia kumppaneita ja vahvistamalla yhteistyötä nykyisten kanssa, sekä toteuttamalla kunnan kiinteistöstrategian.

4. Päämääränämme on, että kunnan omistajapolitiikka on kuntastrategian tavoitteiden mukainen.

- Kunnan konserniohjaus tukee kuntakonsernin kokonaisuutta
- Kuntakonsernin yhtiöiden taloudellinen toiminta tukee omalta osaltaan kunnan talouden tasapainoa

Kaavoitus

Vuoden 2019 maankäytön kärkihankkeena on Satamarinteen kaavan valmistuminen. Satamarinteen kaava-alueen valmistumisen odotetaan tuovan kuntaan lisää houkuttelevia tontteja asuin- ja yrityskäyttöön.

Palvelurakenteen kehittäminen

Palvelurakenteen uudistaminen toteuttaa strategisia päämääriä: Kuhmoisissa ovat laadukkaat ja asiakaslähtöiset palvelut; Kuhmoinen on viihtyisä ja helposti lähestyttävä sekä kunnan palvelut ja toimintatavat ovat oikein mitoitettuja ja tehokkaita.

Päiväkotitoiminta vastaa joustavasti lasten kasvatuksen, opetuksen ja hoidon tarpeeseen siten, että kaikille lapsille voidaan tarjota pedagogisesti suunniteltu toimintaympäristö perhepäivähoidon sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan rinnalla.

Uusi opetussuunnitelma asettaa koulutoimen kehittämiselle haasteita. Opetus- ja kulttuuriministeriö tukee koulutoimen kehittämistä Uusi peruskoulu –ohjelmalla. Investointi oppimisympäristöön, opettajien täydennyskouluttautumiseen sekä vuorovaikutteiseen johtamiseen jatketaan esimerkiksi Liikkuva koulu –toiminnalla sekä uudistamalla koulukeskuksen lähiliikuntapaikkoja.

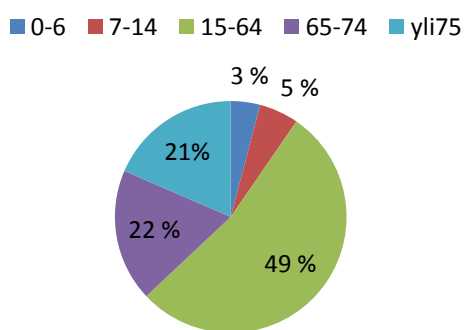
Liikuntapaikkojen ylläpito ja kunnostaminen edistää kaikkien kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Väestön ikääntymisen myötä liikkumismahdollisuuksien määrä ja laatu korostuu, koska yhä useammalla on aikaa liikkua. Myös työnantajat kiinnittävät yhä enemmän huomiota työntekijöidensä kuntoiluun.

Tulevaisuuden kirjasto- ja tietopalveluilla on keskeinen tehtävä edistää yhteiskunnallista demokratiakehitystä ja vahvistaa yleisten kirjastojen toimintaedellytyksiä nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Pääkirjaston lainaustiskin uusiminen vastaa tähän tarpeeseen.

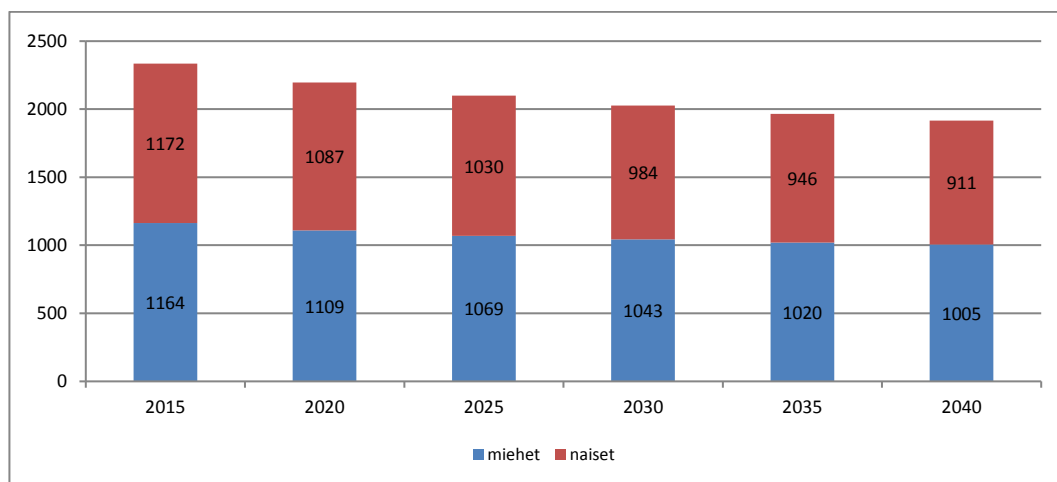
Kunnan väestökehitys, työllisyys ja elinkeinorakenne

Kuhmoisten kunnassa asui 31.12.2017 yhteensä 2252 henkilöä. Väkiluku aleni vuodesta 2016 vuoteen 2017 -1,4 %. Vuodesta 2000 vuoteen 2017 on väkiluku pienentynyt 720 henkilöä. Viime vuosien aikana poismuutto on hidastunut ja kuntaan muuttavien henkilöiden määrä lisääntynyt. Vuoden 2017 nettomuutto oli +7. Tilastokeskuksen ennusteiden mukaan Kuhmoisten kunnan väestön ennustetaan pienenevän vuoteen 2040 mennessä 1916 asukkaaseen. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Kuhmoisissa asuvien yli 80-vuotiaiden osuus koko kunnan väestöstä nousee vuodesta 2008 vuoteen 2035 + 71 %. Ennusteen mukaan vastaava muutos Keski-Suomessa on + 152 %. Vuoden 2017 tilaston mukaan Kuhmoisissa vakituisesti asuvasta väestöstä noin puolet oli ikähaitarissa 15–64 vuotta. Yli 75-vuotiaiden osuus oli 21 %, 65–74 vuotiaitten osuus oli 22 %, 7-14 vuotiaitten osuus oli 5,0 % ja alle 6 vuotiaiden osuus oli 3 %.

Kuhmoisissa vakituisesti asuva väestö, 2017

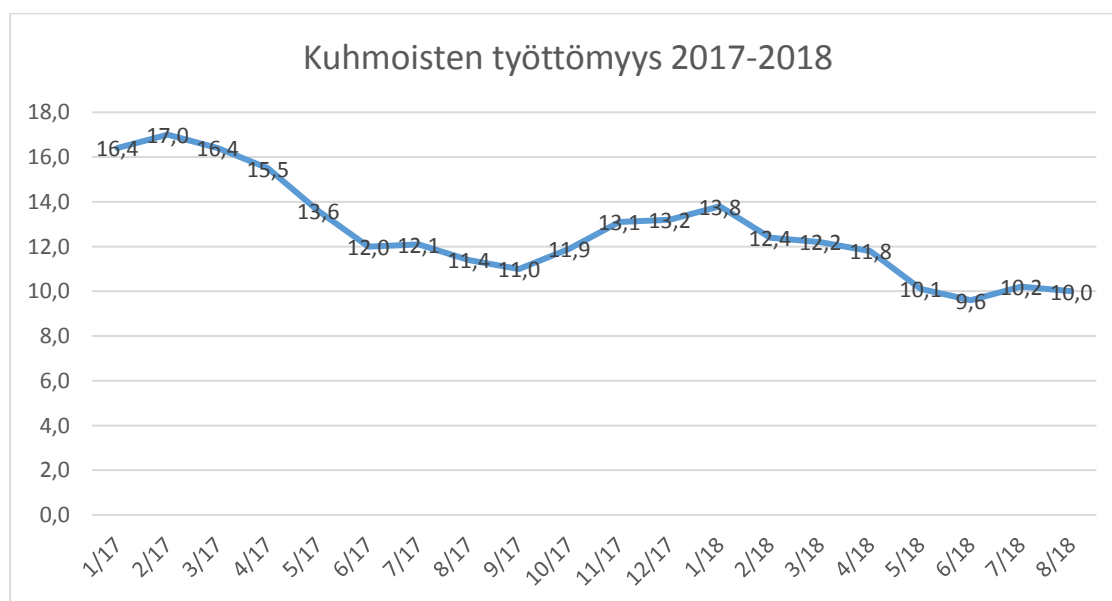

Kuhmoisten ennustetut väestömuutokset sukupuolen mukaan 2012- 2040 (tilastokeskus)

Kuhmoisissa oli työttöminä työnhakijoina vuoden 2018 elokuussa 84 henkilöä eli 10 % työvoimasta. Työttömyys on laskenut vuoden alusta asti. Kuhmoisissa työllisyyden kehitys on seurannut vuoden aikana pääpiirteittäin pitkälti sekä Keski-Suomen että yleistä valtakunnallista linjaa. Palkkatukityöllistettyjen määrä kunnan palveluksessa on kasvanut voimakkaasti vuonna 2018 verrattuna edellisvuoteen.

Kuhmoisissa työttömiä palvelee valtakunnallisten TE-palveluiden rinnalla työsuunnittelija yhteistyössä sosiaalitoimen kanssa. Kuhmoisten kunta kuuluu TYP-palveluiden Keski-Suomen eteläiseen verkostoon yhdessä 15 muun kunnan kanssa. Vuonna 2018 TYP-palveluiden piiriin on Kuhmoisissa kuulunut 22–26 henkilöä.

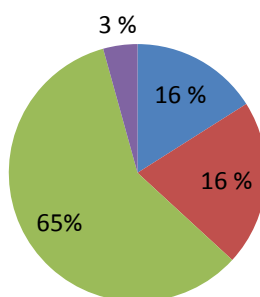

Kuhmoisten kunnan elinkeinotoiminnan perustan luo perinteikäs pienyrittäjäys. Kunnassa on noin 220 toimivaa yritystä, joista valtaosa on monialaisia muutaman henkilön perheyriksii ja joille kesäaika ja kunnan lähes 10 000 vapaa-ajan asukasta tuovat merkittävän osan vuosittaisesta liikevaihdosta. Kunnan alueella olevista työpaikoista yli 65 % sijaitsee palvelualoilla, jalostuksen ja alkutuotannon osuus on noin 16 %. Myös liikevaihdolla mitattuna palveluiden osuus on suurin. Kuhmoisten työpaikkaomavaraisuus oli vuonna 2015 93,0 %. Työpaikkaomavaraisuus on kasvanut vuodesta 2011 +9,3 %. Toisaalta työpaikat ovat vähentyneet Kuhmoisissa vuodesta 2005 vuoteen 2015 15,7 %. Viimeisen viiden vuoden aikana työpaikkojen väheneminen on ollut – 2,4 %.

Pendelöinnin osalta muilla alueilla työssäkävien osuus kunnassa asuvista työllisistä on noin 27 % ja alueen ulkopuolelta tulevien työntekijöiden osuus on noin 22 %. Huomattavaa on, että Kuhmoisten pendelöijistä noin 60 % suuntaa töihin Keski-Suomen maakunnan ulkopuolelle, noin 5 % Jyväskylään ja loput 35 % muualle Keski-Suomeen.

Työpaikkojen osuus toimialoittain, 2015

■ alkutuotanto ■ jalostus ■ Palvelu ■ toimialtaan tuntematon

Vuoden 2018 aikana ovat valtakunnalliset talouden näkymät jatkaneet kasvua, joskin vuoden viimeisellä puoliskolla on pieniä hiipumisen merkkejä näkyvillä ennen kaikkea rakentamisen alalla. Keski-Suomen ja Pirkanmaan teollisuuden ja rakentamisen suhdanteet ovat koko maan keskiarvoa myönteisemmät. Toisaalta talouden elpymisen merkit näkyvät myös Kuhmoisten elinkeinoelämässä yrittäjien investointihalukkuuden lisääntymisenä, mutta pitkään kunnassa toimineita yrityksiä on myös lopettanut tointansa kannattamattomana kuluneen vuoden aikana. Uusia yrityksiä perustetaan edellistä vuoden tahtiin. (reilut 10 yritystä/ vuosi).

Kuntia koskeva uusi lainsäädäntö ja muutokset

Tekninen toimi

Maankäyttö- ja rakennuslaki on muuttumassa lähiaikoina eikä jatkossa mahdollisesti tarvita enää raskasta yleiskaavaa vaan sen voi korvata pienemmällä ja täsmällisemmällä kohdekohtaisella kuntakaavalla. Kuhmoisten kunta on osallisena työryhmässä, joka omalta osaltaan on miettimässä mahdollista ylikunnallista rakennusvalvontaa. Työryhmän tärkeimpänä tehtävänä on kuitenkin jakaa erityyppisiä ongelmatilanteita, miettiä niihin ratkaisuja ja pyrkiä yhtenäistämään eri käytänteitä sekä saada viimeistä tietoa laeista ja määräysten tulkinnoista. Työryhmän tarkoituksena on vähentää byrokratiaa ja päällekkäisyyksiä lakimuutoksien. Tämä omalta osaltaan mahdollistaa esim. poikkeamisten käsittelyn lähempänä peruskuntia olevissa organisaatioissa. Mahdolliset lakimuutokset lyhentävät käsittelyaikaa, silloin kuin esimerkiksi kuntalaisten lupa-asioita saatetaan päätöksentekoon. Uusi jätevedenpuhdistamon ympäristölupa tulee voimaan vuoden 2019 aikana.

Sivistystoimi

Kunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma ja uusi opetussuunnitelma otettiin vuosiluokkien 7–9 osalta käyttöön 1.8.2017 alkaen. Varhaiskasvatussuunnitelma korostaa lapsilähtöistä toimintaa, joka tukee lasten luontaista aktiivisuutta ja halua oppia asioita. Uusi opetussuunnitelma korostaa oppiaineiden opetuksessa laaja-alaista osaamista. Opiskelu, työelämä sekä aktiivinen kansalaisuus edellyttävät eri tiedon- ja taidonalojen hallintaa ja myös niitä yhdistävää osaamista.

Sote- ja maakuntauudistus

Sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä kuntien ja kuntayhtymien tehtäviä siirretään maakunnille. Vastuu sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämisestä siirtyy 18 maakunnalle vuoden 2021 alusta lukien. Samalla työelämä- ja elinkeinopalvelujen, elinkeino-, ja liikenne ja ympäristökeskuksen, aluehallintoviraston sekä maakuntien liittojen tehtävät siirretään maakunnille. Kunnilta maakunnille siirtyvien sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen sekä ympäristöterveydenhuollon kustannukset olivat yhteensä noin 18 miljardia euroa vuonna 2017. Nämä tehtävät muodostavat keskimäärin 57 prosenttia kuntien käyttötaloudsmenoista.

Uudistuksen yhteydessä vero- ja valtionosuusjärjestelmää muutetaan siten, että edellä mainittujen tehtävien rahoitus siirretään kunnilta maakunnille. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikkien kuntien tuloveroprosentteja alennetaan noin 12,5 prosenttia, kunnille tilitettävää yhteisöverojen osuutta alennetaan 500 miljoonaa euroa ja valtionosuusjärjestelmää muutetaan niin, että kuntien valtionosuudet vähenevät kaksi kolmasosaa nykytasosta.

Kuntalakiuudistus

Uusi kuntalaki on tullut voimaan 1.5.2015. Merkittävää osaa laista alettiin soveltamaan kuitenkin vasta 1.6.2017 lukien, jolloin vuoden 2017 huhtikuun kuntavaaleissa valitun valtuuston toimikausi alkoi. Kuntalaissa on otettu huomioon kunnan toiminta laajasti. Kunnan toimintaa ohjataan kokonaisuutena huolimatta siitä, hoidetaanko tehtäviä kunnan omassa organisaatioissa, kunnan omistamassa yhtiössä, kuntayhtymässä tai ostopalveluina.

Suurin osa uudistetun kuntalain säännöksistä ovat aiempaa enemmän kuntia velvoittavaa. Merkittävät muutokset, jotka astuivat voimaan 1.6.2017 lukien ovat mm. kunnan asukkaiden osallistumisoikeuksien laajentaminen, kunnan johtamiseen sekä kunnanhallituksen ja luottamushenkilöiden rooleihin liittyvät muutokset, päätöksentekoon ja hallintomenettelyyn liittyvät säädökset.

Kuhmoisten kunta on uudistanut hallintosäännön kesällä 2017 vastaamaan kuntalain uusia säännöksiä. Kuhmoisten kunnan kuntastrategia valtuustokaudelle 2017 – 2021 hyväksyttiin vuoden 2018 alussa. Kuntastrategia vastaa kuntalain mukaisia, strategian sisältöön asetettuja vaatimuksia. Kuhmoisten kunnan elinvoimaohjelma vuosille 2018-2021 on valmistumassa vuoden 2018 lopussa. Elinvoimaohjelma korvaa Kuhmoisten kunnan elinkeino- ja työllisyysstrategian ja toimii samalla Kuhmoisten kunnan strategian käytännön toimenpideohjelmana.

Muutokset ja kehittämistarpeet kunnan toiminnassa

Yleishallinto

Kunnan talouden tasapaino on edellytys kunnan asukkaiden hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen tuottamiselle. Peruspalvelujen valtionosuuden merkittävä lasku aiheuttaa haasteita talouden tasapainon ylläpidolle. Vuonna 2018 kunnan palvelurakenteita tarkastellaan kustannustehokkaiden toimintatapojen näkökulmasta ja tällä tavoin pyritään hillitsemään käyttötalouden menoja kestäväällä tavalla.

Kuhmoisten kunnan asukkaiden hyvinvointia tukevat ja laadukkaat palvelut tuottaa osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Työhyvinvoinnin edistämisen tulee olla jatkuvaa ja toimenpiteiden tulee olla jokapäiväistä toimintaa. Vuoden 2017 marraskuussa kunnan henkilöstölle toteutettiin työhyvinvointikysely, jonka tuloksia hyödynnetään työyksiköissä vuonna 2018

Sosiaali- ja terveystoimi

Jämsän kaupunki on tuottanut Kuhmoisten kunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut vuodesta 2009 lähtien ja Pirkanmaan sairaanhoitopiiri on tuottanut erikoissairaanhoidon palvelut Kuhmoisten kunnalle vuoden 2013 alusta lukien. Käytännössä perustason erikoissairaanhoidon palvelut tuotetaan Jokilaakson sairaalassa Jämsässä ja vaativan tason erikoissairaanhoidon palvelut Tampereen yliopistollisessa sairaalassa.

Valtakunnallinen maakunta- ja soteuudistus on talousarviota laadittaessa vielä lainsäädännön osalta kesken. Kuhmoisten kunta on osallistunut uudistuksen valmisteluun Pirkanmaan maakunnassa. Uudistuksen toteutuessa Kuhmoisten kunnan alueen sosiaali- ja terveyspalvelut tuotetaan Pirkanmaan maakunnan toimesta.

Sivistystoimi

Varhaiskasvatuksen ja koulutuksen palvelujen keskeinen asema kunnan elinvoimatehtävänä korostuu lähitulevaisuudessa. Valtuusto hyväksyi sivistyslautakunnan esityksen 31.10.2016, että päiväkotia varten rakennetaan uudisrakennus keskustan alueelle. Toimivalla päiväkodilla kunta vastaa joustavasti lasten kasvatuksen ja opetuksen tarpeeseen.

Uusi opetussuunnitelma asettaa yhtenäiskoulun toimintakulttuurille, pedagogiselle johtamiselle ja oppimisympäristölle haasteita. Opettajien laaja-alaisen osaamiseen ja ammatilliseen kehittymiseen panostetaan, ja myös johdon työaika kohdennetaan uuden pedagogiikan jalkauttamiseen ja johtamiseen. Lukion ratsastuspainotteisen opetuksen markkinointia jatketaan.

Vapaa-ajan palvelujen asema osana kunnan hyvinvointipolitiikkaa korostuu lähitulevaisuudessa. Investoidaan edelleen liikuntapaikkojen ylläpitoon ja kehittämiseen sekä kirjaston toimintaan. Liikunnallisen elämäntavan edistämiseen haetaan valtionavustuksia, joilla toimintaa kohdistetaan niin lapsiin, nuoriin kuin aikuisiin kuntalaisiin.

Tekninen toimi

Teknisen toimen tärkeimmät kehittämiskohteet talousarviovuonna 2019 ovat uuden päiväkodin saattaminen valmiiksi, kiinteistöstrategian toteuttaminen ja jalkauttaminen sekä Aurinkorinteen ja Koskenpartaan kaava-alueiden infran rakentaminen. Satamarinteen kaavan saaminen valmiiksi on maankäytöllisesti merkittävä työ. Myös laitostoinnin saaminen uralle, jossa tappiollinen toiminta jatkaa kohti kustannusneutraalia nollatulosta, on tavoitteena. Panostaminen lapsiin ja nuoriin näkyy päiväkodin rakentumisen lisäksi yhtenäiskoulun saneerauksen aloittamisena tai uuden koulukeskuksen suunnittelun aloittamisena. Teiden,

sataman läheisten alueiden ja yleisten alueiden kunnossapito ja pienimuotoinen korjaus todetaan tärkeäksi talousarviovuonna.

Valaistuksen päivytystä alueella tehdään samoin kuin keskusta-alueen yleisilmeen kohotusta. Kiinteistöjen korjaussuunnitelmia ja kuntoarviointeja suoritetaan talousarviovuoden aikana kiinteistöstrategian mukaisesti.

Kuhmoisten kunta jatkaa valtakunnallisessa Hiilineutraali kunta -hankkeessa yhdessä 24:n muun kunnan kanssa. Ostopalvelusopimuksia tarkistetaan vastaamaan vallitsevaa tilannetta. Kaavoitusyhteistyösopimus on solmittu vuonna 2018 Miljöösuunnittelu Henna Koskisen kanssa ja rakennusvalvonnan ostosopimusta jatketaan Padasjoen kanssa.

Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kuhmoisten kunnan tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt ovat vuonna 2019 seuraavat:

Tytäryhteisöt:

Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöt Oy (omistusosuus 100 %)

Kuhmoisten Päijälänkoti As Oy (omistusosuus 100 %)

Alakonserni:

Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy (omistusosuus 100 %)

Kuhmoisten Laajakaista Oy (omistusosuus 65 %)

Kuntayhtymät:

Keski-Suomen liitto (0,75 %)

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä (1,27 %)

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri ky (0,15 %)

Päijät-Hämeen koulutuskonserni –kuntayhtymä (0,23 %)

Osakkuusyhteisöt:

Asunto Oy Hokkalanperä (31,7 %)

Kiinteistö Oy Pohjoisportti (35,5 %)

Kuhmoisten kunnan voimassaolevaa konserniohjetta tulee noudattaa konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä taikka säännöistä muuta johdu.

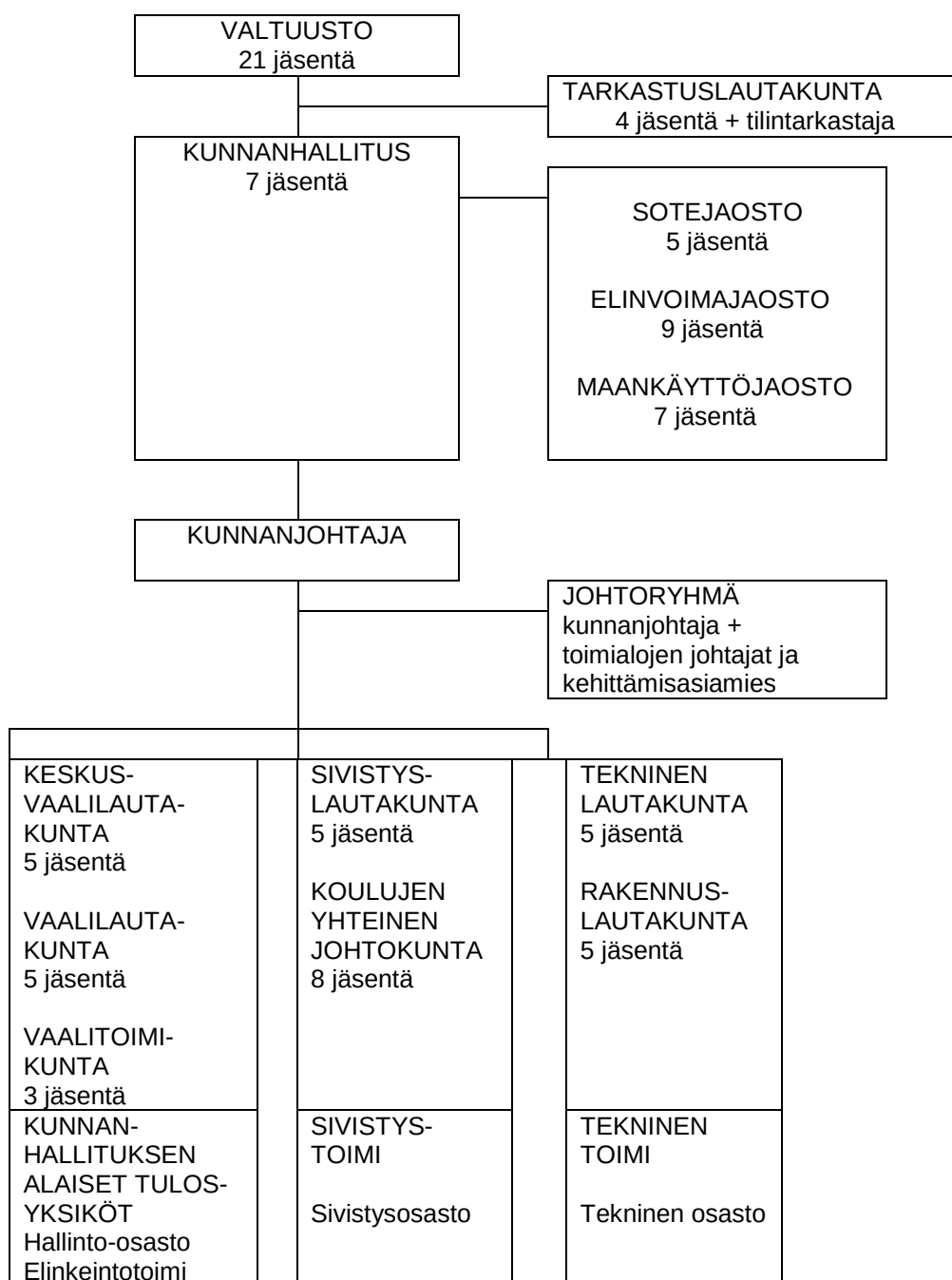
Kuhmoisten kunnan omistaman Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöt Oy:n tärkeimpiä tehtäviä on kohtuuhintaisten ja hyväkuntoisten vuokra-asuntojen tarjoaminen Kuhmoisten kunnan alueen asukkaille. Asuntojen käyttöaste on ollut kohtuullinen, tavoitetasoksi on talousarviossa asetettu 94 %:n käyttöaste. Tilikaudelle 2019 ei ole suunniteltu peruskorjauksia eikä suurempia asuntojen remontteja. Yksittäisiä huoneistokunnostuksia ja remontteja tehdään edelleen tarvittaessa asukkaiden vaihtuessa. Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöjen talousarvio ja toiminnan tavoitteet on liitteenä 2.

Kuhmoisten kunnan 100 %:sti omistaman Kuhmoisten Verkkopalvelu Oy:n tehtävänä on omistaa ja hallinnoida kuntien palveluyhtiöitä. Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy perusti vuoden 2016 alussa Kuhmoisten Laajakaista Oy:n toteuttamaan laajakaistan rakentamista Kuhmoisten kunnan alueelle. Kuhmoisten Laajakaista Oy raportoi säännöllisesti Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy:lle toiminnan etenemisestä. Liite 3.

Kunnan organisaatio

Kunnan ylintä päätösvaltaa käyttää valtuusto, joka valitaan kunnallisvaaleissa vaalivuotta seuraaviksi neljäksi kalenterivuodeksi. Nykyinen kunnanvaltuuston aloitti kautensa kesäkuussa 2017.

Kuhmoisissa kunnanvaltuutettujen määrä on 21 jäsentä. Lautakuntina jatkavat sivistys-, tekninen, rakennus- ja tarkastuslautakunta. Kunnanhallituksen alaisia valmistelevia toimielimiä on kolme: sosiaali- ja terveystoimen asioita käsittelevä sotejaos, elinvoiman ja elinkeinotoiminnan asioita valmisteleva elinvoimajaosto sekä maapolitiikan kokonaisvaltaista kehittämistä ja kunnanstrategisen maankäytön suunnittelua koskevia asioita käsittelevä maankäyttöjaosto. Lisäksi Kuhmoisten kunnassa on kaksi vaikuttamistoimielintä: vanhusneuvosto ja nuorisovaltuusto.

Sosiaali- ja terveyslautakunta/sosiaali- ja terveyspalvelut

Kuhmoisten kunta muodostaa yhdessä Jämsän kaupungin kanssa yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveyspalveluissa. Jämsän kaupunki järjestää Kuhmoisten kunnalle sosiaali- ja terveyspalvelut myös vuonna 2019. Sopimusosapuolten yhteinen toimielin on Jämsän sosiaali- ja terveyslautakunta, johon Kuhmoisten kunta on nimennyt kaksi jäsentä. Lisäksi sopijakunnat ovat nimenneet hallituksistaan yhden edustajan sosiaali- ja terveyslautakuntaan.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toimii Jämsän kaupungin organisaatiossa ja lautakunnan toimikausi noudattaa valtuustokausia. Lautakunnan tehtävistä ja asioiden esittelystä lautakunnassa määrätään Jämsän kaupungin hallintosäännössä.

Kunnanhallituksen alaisena jaoksena on toiminut vuoden 2009 alusta lukien sosiaali- ja terveysjaos. Sen tehtävänä on toimia valmistelijana niissä sosiaali- ja terveystoimen alaan liittyvissä asioissa, jotka tulevat kunnanhallituksen käsittelyyn.

TULOSLASKELMAOSA

TULOSLASKELMA (ulkoinen)	TP 2017	TA +muutos 2018	TA 2019	TS 1000 € 2020	TS 1000 € 2021
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 425 886	1 816 430	1 818 960	1 774	1 774
Maksutuotot	115 044	112 550	121 250	122	122
Tuet ja avustukset	86 335	57 000	57 000	57	57
Vuokratuotot	668 292	691 440	750 630	751	751
Muut toimintatuotot	31 806	82 450	108 950	107	19
Toimintatuotot yhteensä	2 327 362	2 759 870	2 856 790	2 811	2 723
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-4 091 860	-4 384 680	-4 385 490	-4 386	-4 386
Palvelujen ostot	-11 463 968	-11 978 160	-12 154 610	-12 156	-12 156
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 395 132	-1 504 640	-1 476 040	-1 474	-1 474
Avustukset	-267 590	-286 100	-254 100	-254	-254
Vuokratulut	-100 916	-96 200	-94 800	-94	-94
Muut toimintakulut	-64 305	-58 790	-19 590	-19	-19
Toimintakulut yhteensä	-17 383 771	-18 308 570	-18 384 630	-18 383	-18 383
Toimintakate	-15 056 409	-15 548 700	-15 527 840	-15 572	-15 660
Verotulot	8 066 985	8 000 000	8 315 000	8 372	8 572
Valtionosuudet	9 252 135	8 552 260	8 124 070	8 124	8 124
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	116 173	119 650	119 650	120	100
Muut rahoitustuotot	81 677	190 360	155 070	110	50
Korkokulut	-19 886	-10 000	-5 000	-5	-5
Muut rahoituskulut	-69 339	-24 720	-24 600	-25	-25
Rahoitustuotot ja -kulut netto	108 625	275 290	245 120	200	120
Vuosikate	2 371 336	1 278 850	1 156 350	1 124	1 156
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 093 242	-1 106 890	-1 130 000	-1 120	-1 102
Arvonalentumiset	-210 292				
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	1 067 802	171 960	26 350	4	54
Tunnusluvut					
Toimintatulot/Toimintamenot, %	13,4	14,8	15,5	15,3	14,8
Vuosikate/Poistot, %	182,0	115,5	102	100	105
Vuosikate, €/asukas	1053	568	513	499	513
Asukasmäärä vuoden lopussa	2 253	2 253	2 253	2 253	2 253

Tunnuslukujen selitykset:

Toimintatulot/Toimintamenot, %

$$\text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut} = 100 \times \text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut}$$

Tunnusluku osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Saatua prosenttiosuutta vähennettynä sadasta osoittaa taas, paljonko toimintakuluista rahoitetaan verotuloina ja valtionosuuksina.

Vuosikate/Poistot, %

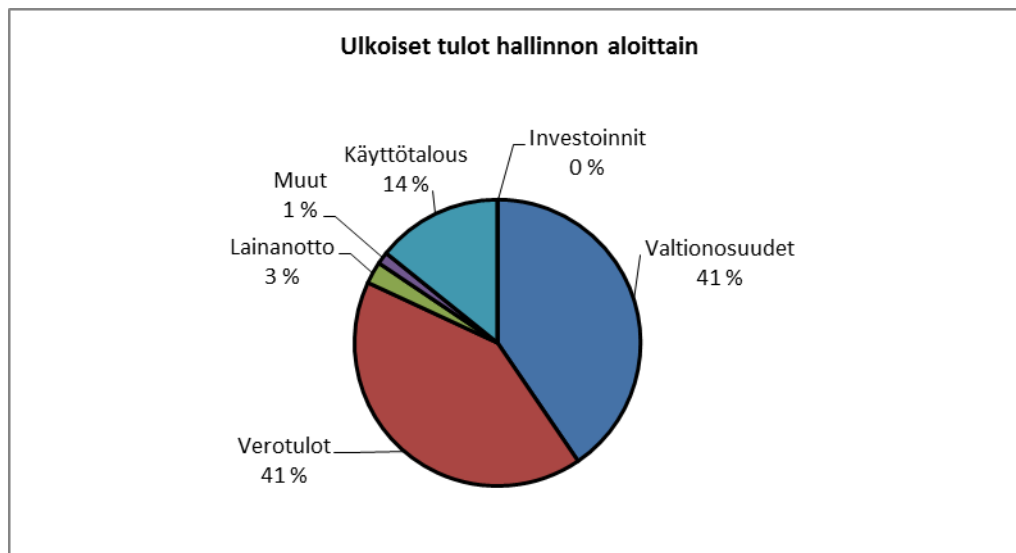
$$\text{vuosikate} / \text{poistot} = 100 \times \text{vuosikate/poistot}$$

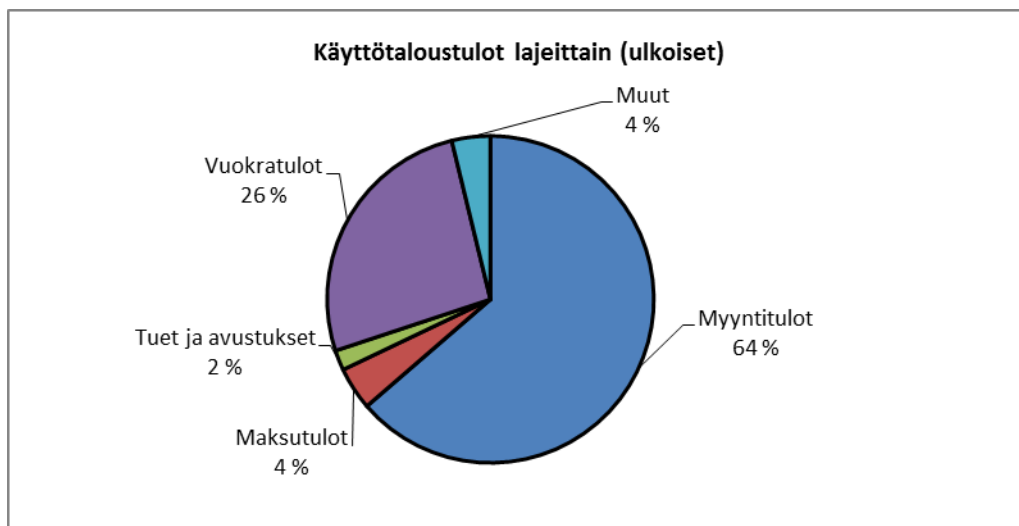
Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Toimintatulot

Kuhmoisten kunnan talousarviossa on vuodelle 2019 arvioitu toimintatuloja kertyväksi noin 2,86 milj. euroa. Kasvua vuoteen 2018 on muutettuun talousarvioon verrattuna 3,51 %. Kasvu selittyy maksu- ja vuokratuottojen sekä myyntivoittojen lisäyksestä. Puunmyyntituotot ovat vuoden 2018 tasossa.

Talousarvioraamissa vuodelle 2019 toimintatuloja oli arvioitu 2,76 milj. euroa, joka nyt hieman ylittyy talousarviossa.

Toimintamenot

Toimintamenoja talousarviossa on yhteensä 18,4 milj. euroa. Lisäystä vuoden 2018 muutettuun talousarvioon verrattuna on 0,42 %.

Talousarvioraamia laadittaessa henkilöstömenojen muutokseksi arvioitiin 0 % vuodelle 2019. Henkilöstömenoja talousarvioehdotuksessa on 4,4 milj. euroa. Lisäystä vuoden 2018 muutettuun talousarvioon on 0,02 %. Henkilöstömenoissa on huomioitu Kilpailukyky-sopimuksessa sovittu 30 %:n lomarahaleikkaus. Vakituisten henkilöiden palkkoihin on laskettu sopimusten mukaisesti 1,2 % korotus, palkkojen sivukulut ovat keskimäärin 25,5 %. Eläkemenoperusteinen maksu on talousarviossa 253 000 euroa, varhemaksua ei enää peritä vuonna 2019. Työttömien työllistämiseen on varattu henkilöstökuluihin 95 060 €. Tuloina on vastaavasti arvioitu saatavan tukea työllistämiseen 30 000 euroa, joten nettovaikutukseksi vuodelle 2019 jää 65 060 €.

Henkilöstömenoihin sisältyvät sosiaalivakuutusmaksut on laskettu seuraavin prosentein:

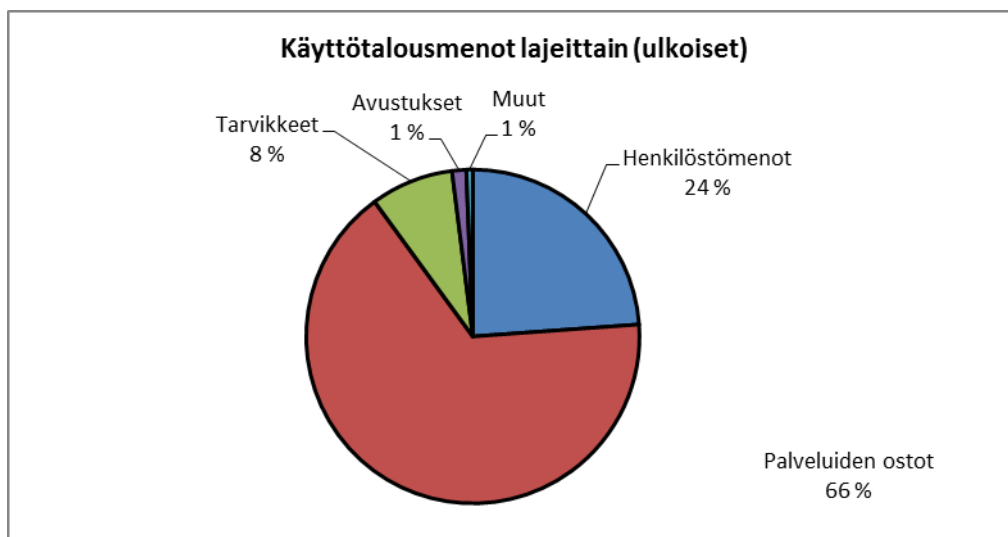
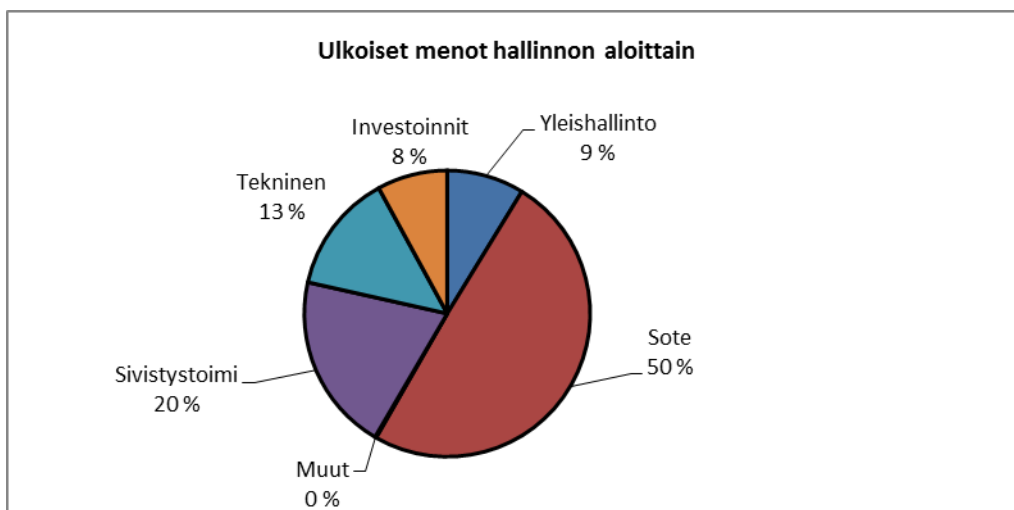
- sairausvakuutusmaksu	0,75 %
- KuEL, palkkaperusteinen	17,10 %
- KuEL, eläkemenoperusteinen (arvio)	4,90 %
- työttömyysvakuutusmaksu	1,75 %
- tapaturma- ja ryhmähenkivakuutusmaksu	1,00 %
- VaEL:iin kuuluvat opettajat	16,57 %

Kunnan toimintamenoihin sisältyy 12,2 milj. euron suuruinen määrärahavaraus palvelujen ostoihin. Määräraha on 1,47 % suurempi kuin vuoden 2018 muutetussa talousarviossa. Jämsän kaupungilta ostettavat sosiaali- ja terveystoimen palvelut on talousarviossa vuonna 2019 yhteensä 9,85 milj. euroa, joka on 2,9 % suurempi kuin vuoden 2018 talousarvion ostot. Talousarvioraamia laadittaessa lähdettiin siitä, että sosiaali- ja terveystoimen menot eivät saa kasvaa vuodelle 2019. Jämsän kaupungin ilmoittamassa talousarviossa vammaispalveluissa ja erikoissairaanhoidossa tapahtuu lievää menojen alenemista muiden osalta lievää nousua.. Jämsän ilmoittamista talousarvioluvuista leikkasimme erikoissairaanhoidosta 100 000 €, perusteena vuoden 2018 tämänhetkinen toteutuma ja vuoden 2017 tilinpäätöksen lopullinen erikoissairaanhoidon kustannus.

Aineita ja tarvikkeita (elintarvikkeet, lämmitys, sähkö, toimisto- ja koulutarvikkeet, yms.) varten on talousarviossa noin 1,5 milj. euron suuruinen määrärahavaraus. Määräraha on n. 1,9 % pienempi kuin vuoden 2018 muutetussa talousarviossa.

Avustuksissa on noin 0,25 milj. euron suuruinen määräraha, joka on 11,2 % pienempi kuin vuoden 2018 muutetussa talousarviossa. Määräraha käytetään mm. lasten kotihoidontukiin, yksityistieavustuksiin ja yhteisöavustuksiin. Lasten kotihoidontuen määrärahaa pienennettiin 27 000 euroa, jäljellä olevan määrärahan suuruus on 80 000 euroa. Kunnanhallituksen avustuskohtaan on varattu 90 000 euron määräraha, joka on yhtä suuri kuin vuoden 2018 alkuperäisessä talousarviossa. Vauvarahaa avustuksiin on varattu 15 000 €. Lisäksi yhdistysten työllistämistoimintaan on varattu 5 000 euron määräraha.

Vuokramenoiksi on arvioitu 0,1 milj. euroa, jossa on alenema 1,5 %. Muita toimintakuluja talousarvioon on varattu noin 0,02 milj. euroa.

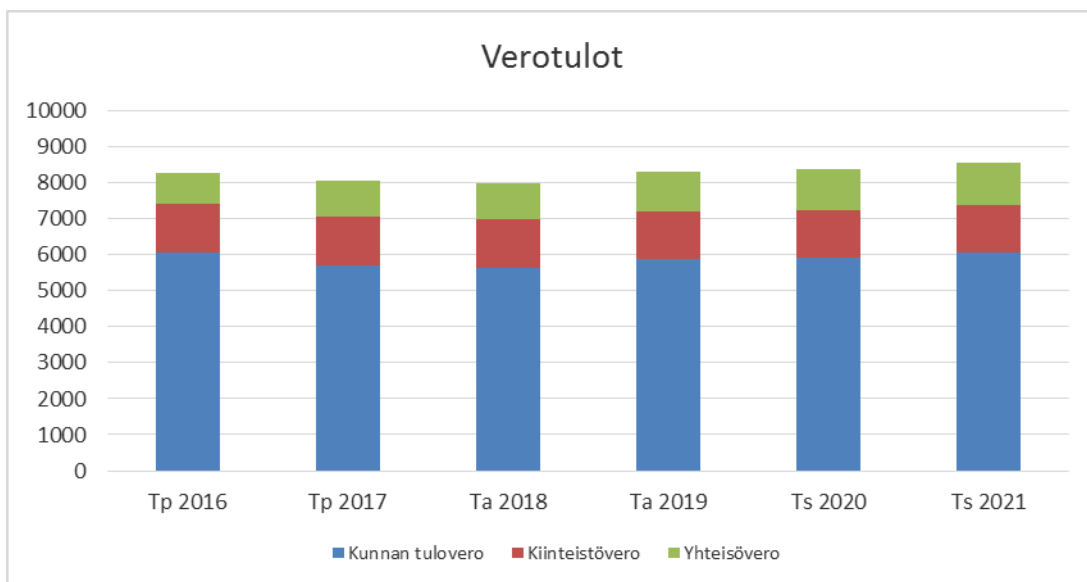
Verotulot

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 22.10.2018 vahvistaa vuoden 2019 tuloveroprosentiksi 20,75 (vuonna 2018 20,75 %). Kiinteistöveroprosentit valtuusto päätti vahvistaa seuraavasti:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,00
- pääasiassa vakinaiseen asumiseen käytettävien rakennusten kiinteistöveroprosentti 0,50
- pääasiassa muuhun kuin vakinaiseen asumiseen käytettävien asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,10
- yleishyödyllisten yhteisöjen omistamien rakennusten ja maapohjan kiinteistöveroprosentti 0,00

Kunnan verotulojen kertymä vuosilta 2016 - 2017 ja ennusteet 2018 – 2021. Ennusteet on laadittu nykyisillä veroprosenteilla.

	TP 2016	TP 2017	TA 2018 +muutos	TA 2019	TA 2020 1000 €	TA 2021 1000 €
Kunnan tulovero	6 062 712	5 720 503	5 640 000	5 882 000	5 907	6 069
Kiinteistövero	1 342 714	1 340 786	1 350 000	1 332 000	1 332	1 332
Yhteisövero	861 218	1 005 697	1 010 000	1 101 000	1 133	1 171
Yhteensä	8 266 644	8 066 985	8 000 000	8 315 000	8 372	8 572

Valtionosuudet

Vuodelle 2019 valtionosuuksista leikataan 428 190 € eli 5,01 %, näin suuri leikkaus on vaikeuttanut suuresti talousarvion tasapainotusta. Talousarvio saatiin kuitenkin 26 350 € ylijäämäiseksi. Talousarviomenot ovat nyt sillä tasolla, ettei suuriin menoissa tapahtuviin yllätyksiin ole varaa, lisäksi tuloja on lisätty kertaluontoisilla erillä. Mikäli valtionosuuksiin tulee leikkauksia vielä v. 2020, niin kunnan palvelurakenteita tulee tarkastella kustannus-
tehokkuuden näkökulmasta sekä korottaa veroprosentteja, jotta talous saadaan pysymään tasapainossa.

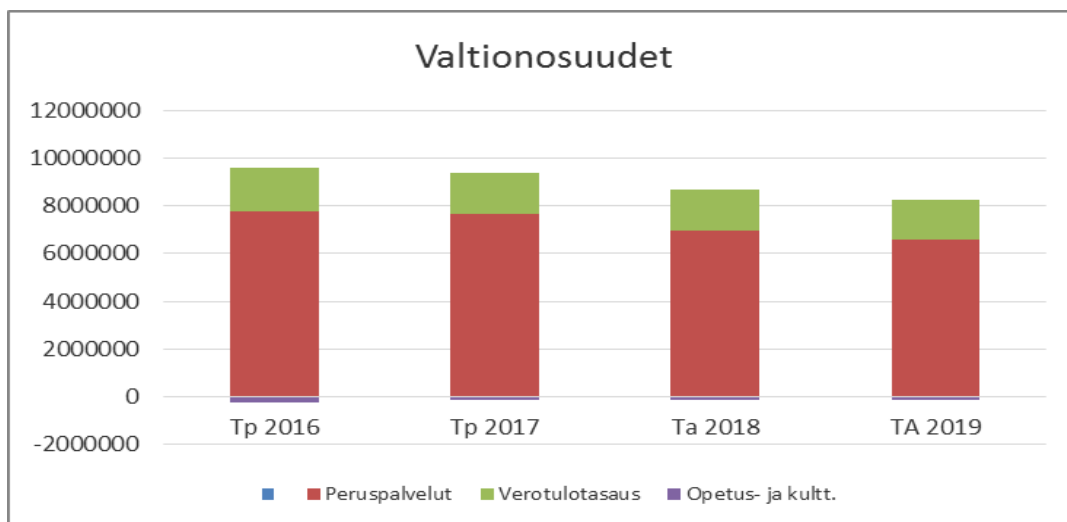
Kuntien valtionosuusjärjestelmä on uudistunut vuoden 2010 alusta. Ns. yhden putken valtionosuuksiin on yhdistetty sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen, kirjastojen ja kuntien kulttuuritoimen valtionosuudet sekä entinen yleinen valtionosuus. Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus käsitellään järjestelmässä yhtenä eränä.

Laskennalliseen valtionosuusjärjestelmään kuuluvat seuraavat osat:

- yleisen osan määrätymisperusteet
- sosiaali- ja terveydenhuollon laskennalliset kustannukset
- esi- ja perusopetuksen sekä yleisten kirjastojen ja laskennalliset kustannukset
- taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen määrätymisperusteet
- erityisen harvan asutuksen, saaristoisuuden ja saamelaiden kotiseutualueen kuntien lisäosien määrätymisperusteet
 - valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasaus
 - valtionosuuteen tehtävät lisäykset ja vähennykset
 - verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus
 - muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet
 - harkinnanvarainen valtionosuuden korotus

Kunnan valtionosuudet vuosilta 2016 - 2017 ja ennusteet vuosille 2018 – 2019.

	Tp 2016	Tp 2017	Ta 2018	TA 2019	Ero
					2018-2019
Peruspalvelut	7 759 275	7 670 502	6 981 594	6 600 650	-380 944
Verotulotasaus	1 857 745	1 711 860	1 710 666	1 655 340	-55 326
Opetus- ja kultt.	-264 899	-130 227	-140 000	-131 920	8 080
Yhteensä	9 352 121	9 252 135	8 552 260	8 124 070	-428 190

18.10.2018, Kuntaliitto / Sanna Lehtonen

KUNNAN VALTIONOSUUSRAHOITUS 2019

YHTEENVETO

Kunta: **Kuhmoinen**
 Aukasluku 31.12.2017: 2 252

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus:	euroa	euroa/ asukas
Ikärakenne	8 626 183	3 830,45
Sairastavuus	3 836 678	1 703,68
Muut laskennalliset kustannukset	843 016	374,34
Kunnan laskennalliset kustannukset yhteensä	13 305 877	5 908,47
Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden rahoitusosuus -3 523,91 €/asukas	-7 935 845	-3 523,91
Valtion osuus laskennallisesta kustannuksesta	5 370 032	2 384,56
Lisäosat	427 730	189,93
Valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset yhteensä	802 891	356,52
-mistä veromenetysten kompensatit vuosina 2010-2019	1 127 731	500,77
-mistä kunnan rahoitus Kelan myöntämän perustoimeentulotuen menoihin	-25 708	-11,42
Vuoden 2015 valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasaus (+/-)	0	0,00
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ennen tasausta	6 600 653	2 931,02
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (+/-)	1 655 335	735,05
1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	8 255 988	3 666,07
2. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet 2018	-131 920	-58,58
-mistä kunnan omarahoitusosuus lukiokoulutukseen	-180 160	-80,00
-mistä kunnan omarahoitusosuus ammatilliseen koulutukseen	-391 848	-174,00
-positiiviset erät (esim. lukiorahoitus, vammaiskorotus, opistot)	440 083	195,42
Kunnan valtionosuusrahoitus 2018	8 124 068	3 607,49
Kotikuntakorvaukset esi- ja perusopetuksessa, netto	-34 321	-15,24
Maksatus 2019	8 089 747	3 592,25

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottoihin on lisätty SEB- Ethical Forum B- yhdistelmärahastosijoituksen purku 130 000 euroa. SEB rahastosijoituksen purku oli jo vuoden 2018 talousarviossa, mutta se jätetään toteuttamatta ja siirretään vuodelle 2019. Korkotuottoja on talousarviovuonna arvioitu kertyvän 119 650 euroa. Talousarviolainojen korkomenoiksi on arvioitu 5 000 euroa. Rahoitustuottojen ja -kulujen arvioitu netto on 245 120 euroa positiivinen.

Vuosikate

Talousarviossa vuosikate on 1 156 350 euroa positiivinen, joka on 513 €/asukas.

Poistot ja arvonalentumiset sekä satunnaiset erät

Talousarviossa poistosuunnitelman mukaiset poistot ovat yhteensä 1 130 000 euroa.

Kirjanpitolausunkunnan kuntajaosto antoi 15.11.2011 uuden yleisohjeen kuntien ja kuntayhtymien suunnitelman mukaisista poistoista. Tällä yleisohjeella korvataan kuntajaoston 7.10.2008 antama yleisohje. Kirjanpitolausunkunnan kuntajaosto suosittelee poistoaikojen alarajojen käyttämistä, ellei pidemmän poistoaajan käyttämiselle ole erityistä hyödykekohtaista perustetta. Seuraavalla sivulla on suosituksen mukaiset poistoaajat sekä aiemmin 31.12.2012 saakka noudatetut poistoaajat.

Talousarviossa olevat poistot on laskettu uuden yleisohjeen mukaisesti poistoaikojen alarajoja noudattaen muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Poikkeukset perustuvat rakennusmestarin antamiin hyödykekohtaisiin lausuntoihin, jossa tiettyjen rakennusten taloudellista pitoaikaa on pidennetty. Poikkeukset on tehty seuraaville rakennuksille:

Hallinto- ja laitosrakennukset:

Suojatyökeskus, Kuntotie 1
Entinen yhteiskoulurakennus, Lukio-, ylästerakennus ja liikuntahalli
Päijännekoti
Kuntala I. virastotalo
Ala-asteen työpajarakennus ja tiilinen koulurakennus

Tehdas ja tuotantorakennukset:

Jätevedenpuhdistamo
24-hallikiinteistöt

Muut rakennukset:

Palo- ja järvipelastusasema
Kuhmola

Satunnaisiin erisiin ei ole varattu talousarvioon määrärahaa.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulotarvio on 26 350 euroa ylijäämäinen.

Kuhmoisten kunnan käyttöomaisuuden suunnitelmapoistot

	1.1.2009 alkaen	1.1.2013 alkaen
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot		2 vuotta*
Aineettomat oikeudet		5 vuotta*
Liikearvo		2 vuotta*
Muut pitkävaikutteiset menot		
➤ Atk-ohjelmat	4 v.	2 vuotta*
➤ Muut	4 v.	2 vuotta*
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat		
➤ Hallinto- ja laitosrakennukset	40 v.	20 vuotta
➤ Tehdas- ja tuotantorakennukset	25 v.	20 vuotta
➤ Talousrakennukset	17 v.	10 vuotta
➤ Vapaa-ajan rakennukset	25 v.	20 vuotta
➤ Asuinrakennukset	40 v.	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
➤ Kadut, tiet, torit, puistot	17 v.	15 vuotta
➤ Sillat, laiturit, uimalat	20 v.	10 vuotta
➤ Muut maa- ja vesirakenteet	20 v.	15 vuotta
➤ Vesi- ja viemäriverkko	35 v.	30 vuotta
➤ Kaukolämpöverkko		20 vuotta
➤ Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	17 v.	15 vuotta
➤ Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset		10 vuotta
➤ Maakaasuverkko		20 vuotta
➤ Muut putki- ja kaapeliverkot		15 vuotta
➤ Sähkö-, vesi-, yms. laitosten laitoskoneet		
➤ ja laitteet	15 v.	10 vuotta
➤ Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet		15 vuotta
➤ Liikenteen ohjauslaitteet		10 vuotta
➤ Muut kiinteät koneet, laitteet, rakenteet	12 v.	10 vuotta
Koneet ja kalusto		
➤ Rautaiset alukset	17 v.	15 vuotta
➤ Puiset alukset ja muut uivat työkoneet		8 vuotta
➤ Muut kuljetusvälineet	7 v.	4 vuotta
➤ Muut liikkuvat työkoneet	7 v.	5 vuotta
➤ Muut raskaat työkoneet		10 vuotta
➤ Muut kevyet koneet		5 vuotta
➤ Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet		5 vuotta
➤ Atk-laitteet	4 v.	3 vuotta
➤ Muut laitteet ja kalusteet	4 v.	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
➤ Luonnonvarat	käytön mukainen	käytön mukainen
➤ Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa

*)erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta.

RAHOITUSOSA

RAHOITUSLASKELMA

	TP	TA	TA	TS 1000 €	TS 1000 €
	2017	+muutos 2018	2019	2020	2021
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 371 336	1 278 850	1 156 350	1 124	1 156
Tulorahoituksen korjauserät		-19 800	-90 000	-80	-1
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-997 709	-2 671 830	-1 592 000	-1 085	-670
Rahoitusosuudet investointimenoihin	24 000	17 000	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	3 726	77 783	90 000	80	1
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 401 354	-1 317 997	-435 650	39	486
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0	-14 510	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	11 150	11 150	11 150	11	11
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-947 000	-47 000	-47 000	-47	-47
Lyhytaikaisten lainojen muutos	300 000	500 000	500 000	0	-500
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	765 504	-868 357	28 500	3	-50
Muut maksuvalmiuden muutokset	-706 950				
Rahavarojen muutos	58 554	-868 357	28 500	3	-50
Rahavarat 31.12.	3 451 412				
Rahavarat 1.1.	3 392 858				
Kassavarojen muutos	58 554				
Tunnusluvut					
Rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	1 416	1445	860	644	173
Investointien tulorahoitus, %	243,5	68,9	72,6	103,6	172,5
Pääomamenojen tulorahoitus, %	123,5	67,2	70,6	99,3	161,2
Lainanhoitokate	2,5	22,6	22,1	21,5	22,1
Kassan riittävyys, pv	68,2	60	70	70	70
Asukasmäärä vuoden lopussa	2 253	2 253	2 253	2 253	2 253

Tunnuslukujen selitykset:**Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta**

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

investointien tulorahoitus, %

$$= 100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, joka on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

pääomamenojen tulorahoitus, %

$$= 100 \times \text{vuosikate} / (\text{investointien omahankintameno} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainanlyhennykset})$$

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

Antolainojen nettolisäys voi olla myös negatiivinen, mikäli lyhennykset ovat lainanantoa suuremmat. Lainanlyhennyksillä tarkoitetaan kaavassa pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä.

Tunnuslukujen selitykset:**lainanhoitokate**

$$= (\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään toimintapääomaa eli kassavaroja.

kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} \times \text{kassavarat} / \text{kassasta maksut}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kunnan kassavaroilla kattaa.

Investointimenot

Talousarvion investointimenot vuodelle 2019 on kokonaisuudessaan 1 592 000 euroa. Kiinteistöihin investoidaan talousarviovuonna 1 145 000 euroa ja koko suunnitelmakaudella 1,4 milj. euroa. Suurin yksittäinen kiinteistöinvestointi on päiväkodin rakentamisen loppu-urakat sekä kalusto ja viimeistelytyöt 690 000 euroa. Laitostoiminnan investoinnit ovat 209 000 euroa. Yleisiin alueisiin ja liikenneväyliin käytetään talousarviovuonna 238 000 euroa. Koko suunnitelmakauden 2019 – 2021 investoinnit ovat yhteensä 3,3 milj. euroa.

Antolainat

Antolainojen vähennyksissä on Kuhmoisten kunnan Vuokrakiinteistöt Oy:lle ja Kuhmoisten Vanhustentaloyhdistys Ry:lle myönnettyjen kaukolämpöantolainojen lyhennykset.

Lainat

Uutta pitkäaikaista lainaa ei talousarviovuonna oteta. Lyhytaikaista lainaa talousarvion tekohetkellä on 1 milj. euroa. Vanhoja pitkäaikaisia lainoja lyhennetään talousarviovuonna 47 000 eurolla ja maksuvalmiutta ylläpidetään edelleen lyhytaikaisella lainalla. Kunnalla on pitkäaikaista lainaa tällä hetkellä taseessa 465 000 euroa.

TALOUSARVION SITOVUUS

Valtuusto vahvistaa toimielinten tulosaluekohtaiset tulo- ja menomäärärahat. Investointiosan määrärahat valtuusto vahvistaa investointiluettelossa esitetyllä tasolla. Vahvistetut määrärahat sitovat toimielimiä tulosalueittain tulot yhteensä ja menot yhteensä tasolla. Määrärahoja ei saa ylittää ilman valtuuston lupaa. Valtuuston hyväksyttyä talousarvion antaa kunnanhallitus tarkemmat täytäntöönpano-ohjeet.

Kun talousarvio on hyväksytty, hallintokunnat laativat käyttösuunnitelmat, jonka yhteydessä ne täsmentävät myös sitovat toiminnalliset tavoitteensa. Valtuustolle annetaan puolivuositain selvitys toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteidensa toteutumisesta.

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTENVETO JA SITOVUUS			
	Sitovuus B= Brutto N=Netto	Menomäärä- rahat €	Tuloarviot €
KÄYTTÖTALOUS			
YLEISHALLINTO			
Hallintopalvelut	B	1 086 310	65 800
Elinkeinoelämän edistäminen	B	280 930	482 970
Sosiaali- ja terveys/	B	383 000	0
Sosiaali- ja terveys ostopalvelut	B	9 911 840	0
SIVISTYSTOIMI			
Varhaiskasvatus	B	583 270	59 700
Yhtenäiskoulu	B	2 221 130	21 620
Ruokapalvelu	B	710 910	625 500
Elämänlaatupalvelut	B	500 580	38 900
TEKNINEN TOIMI			
Kaavoitus- ja maankäyttö	B	457 530	17 700
Kiinteistötoimi	B	891 500	700 610
Palo- ja pelastustoimi	B	218 750	34 030
Laitostoiminta	B	995 920	765 460
Rakennuslautakunta	B	142 960	44 500
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		8 315 000
Valtionosuudet	B		8 124 070
Rahoitustulot	B		274 720
Rahoitusmenot	B	29 600	
Satunnaiset erät	B	0	0
INVESTOINTIOSA	B	1 592 000	0
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset	B	0	11 150
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	47 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N		500 000
Oman pääoman muutokset		0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen		28 500	0
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		20 081 730	20 081 730

KUHMOISTEN KUNNAN TALOUSARVION KÄYTTÖTALOUSOSAN HIERARKIARAKENNE
TOIMIALA
**VALTUUSTON
SITOVUUSTASO**
KUSTANNUSPAIKKA
YLEISHALLINTO
Hallintopalvelut

Vaalit	
Tilintarkastus	
Kunnanvaltuusto	
Kunnanhallitus	
Hallintotoimisto	
Työllisyydenhoito	tunniste 1 vyörytys
Kunnallisverotus	
Työsuojelu	
Muu henkilöstöhallinto	
Talous- ja palkanlaskentapalvelut	vyörytys
Puhelinpalvelut	vyörytys
Kopiointi ja postitus	vyörytys
ATK-palvelut	vyörytys

Elinkeinoelämän edistäminen

Elinkeinotoimi
Maa- ja metsätilat
Joukkoliikenne
Maataloustoimi

Sote omatoiminta

Eläkemenoperusteiset ja varhe maksut (KUEL)
Työmarkkinatuen kuntaosuus (KELA)

Sote ostopalvelut Jämsä ja Keuruu

Sote hallinto
Sosiaalityö ja perhepalvelut
Vammaispalvelut
Vanhuspalvelut
Terveyspalvelut
Erikoissairaanhoidon ostopalvelut
Ympäristöterveydenhuolto (Keuruu)

Rahoitus

Rahoitus

SIVISTYSTOIMI
Varhaiskasvatus

Perhepäivähoito	
Ryhmäperhepäivähoito	
Päiväkot	
Lasten kotihoidontuki	tunniste 1
Aamu- ja iltapäivätoiminta	

Yhtenäiskoulu

Esiopetus	tunniste 1
Perusopetus	tunniste 1
Lukio	tunniste 1

TOIMIALA	
VALTUUSTON SITOVUUSTASO	KUSTANNUSPAIKKA
Elämänlaatupalvelut	Kirjastopalvelut Kulttuuripalvelut Kotiseutumuseo Riihigalleria Kuhmola Musiikkioppilaitokset Taiteen perusopetus Työväenopisto Liikuntatoimi Nuorisotoimi
Ruokapalvelu	Koulukeskuksen keittiö Päijännekodin valmistuskeittiö
TEKNINEN TOIMI	
Kaavoitus- ja maankäyttö	Yhdyskuntasuunnittelu Puistot ja yleiset alueet Liikenneväylät Jätehuolto Satama- ja laiturialueet Varasto, koneet ja välineet
Kiinteistötoimi	Kuntalan kiinteistö (kunnanviraston rak.) Vuokralle annetut asunnot Muut vuokralle annetut tilat Opetus- ja kulttuuritoimen kiinteistöt Sote-kiinteistöt
Palo- ja pelastustoimi	Palo- ja pelastustoimi Palo- ja järvipelastusasema
Laitostoiminta	Vesihuoltolaitos Vesihuoltolaitos (vyörytyspalkat) Pesula Kaukolämpöverkosto
Rakennuslautakunta	Rakennusvalvonta Ympäristönsuojelu Yksitystiet

tunniste 1

tunniste 1

tunniste 1

tunniste 1

tunniste 1

sisäisenä

Talousarvion käyttötalousosan taulukoiden poistot, laskennalliset - ja sisäiset erät koostuvat seuraavista tileistä:

POISTOT

- Suunnitelman muksiset poistot
 - Poistot atk-ohjelmista
 - Poistot muista pitkävaikutteisista menoista
 - Poistot rakennuksista
 - Poistot kiinteistä rakenteista ja laitteista
 - Poistot koneista ja kalustosta

SISÄISET- JA VYÖRYTYSTULOT

Myyntitulot

- Sisäiset
 - Sisäiset vesi- ja jätevesimaksut
 - Sisäinen lämmön myynti
 - Sisäiset myyntitulot
 - Pyykkipalvelut
- Vyörytetyt
 - Puhelinkeskus
 - Kopiointi
 - Atk-palvelut
 - Talous-, palkanlaskentapalvelut
 - Työttömien työllistäminen
 - Vesilaitoksen vyörytyspalkat

Vuokratulot

- Sisäiset vuokratulot
- Vyörytetyt vuokratulot

SISÄISET- JA VYÖRYTYSMENOT

Palvelujen ostot

- Sisäiset
 - Jätevesimaksut
 - Ravitsemuspalvelut
 - Pyykkipalvelut
- Vyörytetyt
 - Puhelinkeskus
 - Kopiointi
 - Atk-palvelut
 - Talous-, palkanlaskentapalvelut
 - Työttömien työllistäminen
 - Vesilaitoksen vyörytyspalkat

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

- Sisäiset
 - Vesimaksut
 - Sisäinen lämmön osto
 - Muu materiaali

Vuokrat

- Sisäiset vuokramenot
- Vyörytetyt vuokramenot

KÄYTTÖTALOUSOSA

TULOSALUEKOHTAISET TAVOITTEET JA MÄÄRÄRAHAT

YLEISHALLINNON TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2019

HALLINTOPALVELUT

Keskusvaalilautakunta

Vaalit

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Keskusvaalilautakunta on lakisääteinen lautakunta, jonka tavoitteena on huolehtia kunnan tehtävistä vaalien järjestämisessä virheettömästi ja taloudellisesti. Vuonna 2019 järjestetään eduskuntavaalit, europarlamenttivaalit ja maakuntavaalit. Kunnat saavat eduskuntavaalien ja europarlamenttivaalien järjestämiseen valtiolta avusta.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Vaalien järjestäminen.

Tarkastuslautakunta

Tilintarkastus

Vastuuhenkilö: Tilintarkastaja Jorma Kesä, JHTT

Tehtävän toiminta-ajatus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Lisäksi valtuusto valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten yhden tai useamman tilintarkastajan (JHTT-tilintarkastaja/JHTT-yhteisö). Tilintarkastuspalvelut kunta ostaa valtuuston päätökseen perustuen tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy:ltä. Vastuunalaisena tilintarkastajana alkuvuoden 2019 ajan toimii JHTT Jorma Kesä, vastuunalainen tilintarkastaja tulee vaihtumaan vuoden 2019 aikana JHTT Jorma Kesän siirtyessä eläkkeelle.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös hyvää tilintarkastustapaa noudattaen. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on määritellä tilintarkastuksen painopistealueet, valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, miten valtuuston tilikaudelle asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet.

Hallinto

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Hallinnon tulosalueeseen kuuluvat seuraavat yksiköt: kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, toimikunnat, hallintotoimisto, työllisyyden hoito, kunnallisverotus, työsuojelu ja muu henkilöstöhallinto.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kunnan talous-, henkilöstö- ja muuhun yleishallintoon sekä tiedotukseen liittyvät viranomais- ja muut tehtävät siltä osin kuin tehtävät eivät kuulu muiden tulosalueiden vastuulle. Hallinnon tulosalueen tehtävänä on myös edistää ja ylläpitää yhteistyötä eri tulosalueiden ja sidosryhmien kanssa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kunnan talous on vahva		
Valtuustokauden tavoite 2017 – 2021	Tavoitetaso 2019	Mittari/arviointikriteeri
Tilikauden tulokset ovat pääsääntöisesti positiivisia	26 350 euroa	Tilikauden tulos
Vuosikate kattaa poistot	1 130 000 euroa (poistot)	Kunnan vuosikate

Kunnan päätöksenteko tukee kuntastrategiaa		
Valtuustokauden tavoite 2017 – 2021	Tavoitetaso 2019	Mittari/arviointikriteeri
Valtuustokauden strategia 2017 - 2021 otetaan käyttöön päätöksenteossa	Strategia-asiakirja on käytössä	Valtuuston päätökset ovat strategian mukaisia

Hyvinvointia tukevat laadukkaat palvelut		
Valtuustokauden tavoite 2017 – 2021	Tavoitetaso 2019	Mittari/arviointikriteeri
Työntekijöiden osaamista kehitetään järjestelmällisesti ja samalla vahvistetaan vastuullista toimintakulttuuria	Henkilöstön koulutussuunnitelma toteutuu	Henkilöstön koulutussuunnitelman toteutuminen

Perustelut: Kunnan talouden tulee olla tasapainossa, jolloin kuntalaiset saavat hyvinvointia tukevat laadukkaat palvelut myös tulevaisuudessa. Lisäksi palvelujen tuottamiseen tarvitaan osaava ja motivoitunut henkilöstö, jonka ammattitaitoa pidetään yllä koulutuksen avulla. Kunnan strategia-asiakirja on valmistunut vuonna 2018. Kunnan strategia-asiakirjan sisältö tulee huomioida valmistelussa ja päätöksenteossa. Huolelliseen ja perusteelliseen päätösvalmisteluun tulee myös kiinnittää erityistä huomiota.

Sisäiset palvelut

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Tietohallinto, talous- ja palkkahallinto, tietoliikenne, kopiointi- ja puhelinvaihd palvelujen tuottaminen kunnan eri toimialoille.

Tulosalueen tehtävänä on tarjota kunnan eri toimialoille niiden tarvitsemat tietohallinto- ja tietoliikennepalvelut sekä talous- ja palkkahallinnon palvelut sisältäen yhteisesti käytössä olevat ohjelmistot, laitteet ja tukipalvelut. Tulosalue koostuu puhelinvaihteesta, kopioinnista, tieto- ja taloushallintopalveluista aiheutuvista menoista. Kuhmoisten kunnan puhelinvälitys hoidetaan Jämsän kaupungin toimesta. Kuhmoisten kunnalla on toistaiseksi voimassa oleva sopimus Jämsän kaupungin kanssa tietohallinto- ja tietoliikennepalvelujen sekä palkkahallinnon palvelujen tuottamisen osalta. Kuhmoisten kunnan palveluksessa on atk-lähtökäsitelmä, joka varmistaa mm. tietohallintoon liittyvien lähipalvelujen sujuvuuden ja järjestelmien häiriöttömän toiminnan.

Taloushallinnon tehtäviä ovat mm. 1) taloustiedon tuottaminen (talousarvio, raportointi ja tilinpäätös) 2) maksuliikenteen hoitaminen 3) perinnän suorittaminen 4) taloushallinnon järjestelmien kehittäminen ja toimintavarmuuden ylläpitäminen 5) tarvittava koulutus esimiehille ja henkilöstölle.

Palkka- ja henkilöstöhallinnon keskeisinä tehtäviä ovat mm. 1) henkilöstön ja luottamushenkilöiden palkanmaksu 2) henkilöstöhallinnon järjestelmien kehittäminen ja toimintavarmuuden ylläpito 3) linjata työ- ja virkaehtosopimusten ja lainsäädännön tulkintaa työnantajan näkökulmasta henkilöstöä koskevissa kysymyksissä 4) tukea organisaatiota henkilöstöhallinnon kysymyksissä 5) työsuojelutoiminta.

Talous- ja palkkahallinnon sekä tietohallinto- ja tietoliikennepalvelujen saatavuus ja virheettömyys ovat keskeinen edellytys kunnan palvelutuotannossa.

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2017	TA 2018 +	TA	Muutos-%	TS 2020	TS 2021
Hallintopalvelut		muutos	2019	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	2 962	4 400	12 800	190,9 %	12	12
Maksutulot	4 850	3 000	3 000	0,0 %	3	3
Tuet ja avustukset	50 755	50 000	50 000	0,0 %	50	50
Vuokratulot						
Muut tulot	0	6 400				
tulot yhteensä	58 567	63 800	65 800	3,1 %	65	65
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	465 401	508 250	496 340	-2,3 %	496	496
Palvelujen ostot	414 391	441 100	424 410	-3,8 %	424	424
Aineet, tarvikkeet, tavarat	39 581	27 550	37 550	36,3 %	37	37
Avustukset	86 738	115 000	110 000	-4,3 %	110	110
Vuokramenot	3 033	5 000	5 000	0,0 %	5	5
Muut menot	12 977	52 210	13 010	-75,1 %	13	13
menot yhteensä	1 022 120	1 149 110	1 086 310	-5,5 %	1085	1085
TOIMINTAKATE (netto)	-963 553	-1 085 310	-1 020 510	-6,0 %	-1020	-1020
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	210 292					
Tulot	370 413	392 910	406 160	3,4 %	406	406
Menot	117 556	105 030	109 180	4,0 %	109	109
KOKONAISTULOT	428 980	456 710	471 960	3,3 %	471	471
KOKONAISMENOT	1 349 968	1 254 140	1 195 490	-4,7 %	1194	1194
NETTO KUSTANNUS	-920 988	-797 430	-723 530	-9,3 %	-723	-723
Vakituinen henkilöstö	4,84	5,10	5,24		5,24	5,24
Tilapäinen henkilöstö	1,40	1,25	1,45		1,45	1,45

Elinkeinoelämän edistäminen

Vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Elinkeinoelämän edistämisen tulosalueeseen kuuluvat elinkeinotoimi, maaseututoimi, maa- ja metsätilat ja joukkoliikenne. Elinkeinotoimen kehittäminen pohjautuu Kuhmoisten kunnan strategiaan.

Kuhmoisten kunnan elinkeinojen kehittämisestä on linjattu kunnan strategiassa ja Kuhmoisten kunnan elinvoimaohjelmassa 2018–2021. Lisäksi kunnan elinvoiman ja elinkeinotoiminnan kehittämistä linjaa elinvoimajaosto. Tehtyjen linjausten toteuttamisesta vastaa kehittämisasiamies. Hän ratkaisee omalta osaltaan asiat jotka koskevat: kunnan elinkeinoelämän kehittämistä ja kunnan markkinointia, päätöksenteon valmistelua elinkeinopoliittiseen kehittämiseen liittyvissä asioissa, toimitilojen ja teollisuustilojen määräaikaista, kunnanhallituksen ohjeiden mukaisesti laadittuja vuokrasopimuksia, yritysten perusneuvontaa ja alkavien yrittäjien palveluja, sidosryhmäyhteistyötä, kunnan elinkeinotoimintaan liittyviä hankkeita, kunnan omistamien tonttien myyntiä neuvottelujen ja sopimusten valmistelun osalta ja niiden markkinointia, sekä kunnan metsäomaisuuden hoitoa ja puukaupan valmistelua. Kehittämisasiamies toimii myös kunnan työsuojelupäällikkönä.

Kuhmoisten kunnassa on voimassa oleva vuonna 2017 valmistunut metsäsuunnitelma, jonka perusteella toteutetaan metsänhoidollisia toimenpiteitä sekä myydään vuosittain puuta suunnitelman suunnitteen mukaan n. 7 000 m². Vuosittaiset puunmyyntitulot ovat puun hinnasta riippuen noin 200.000- 270.000 euroa.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Edellä lueteltujen palvelujen tuottaminen laadukkaasti ja aktiivisesti.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kunnan vetovoimaisuuden lisääminen		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2019	Mittari/arviointikriteeri
Kuhmoisten satama-alueen kehittäminen Suomen vetovoimaisimmaksi sisävesien satama alueeksi, jossa toimintaa on ympäri vuoden	Satama-alueen palveluvalikoiman laajeneminen (karavaanarit, yritystoiminta, välineiden vuokraus-toimintaan) Alueen ympäri- vuotisen käytön edistäminen	Satama-alueen kaavan valmistuminen. Satama-alueen yrittäjien / palveluiden määrän lisääntyminen. Satama-alueen kävijämäärän positiivinen kehitys.
Houkuttelemme uutta yritystoimintaa kuntaan markkinoimalla tonttejamme, palveluitamme ja toimivia yhteyksiä	Kunnan yritys-tonttien ja teollisuustilojen tehokas markkinointi.	Työpaikkojen määrä, Uusien yritysten määrä
Koskenpartaan ja Aurinkorinteen kaava-alueiden markkinointi ja tonttien myynti	Kaikki rantatontit myytyinä, lisäksi vähintään yksi kuivanmaan tontti myytynä kunnan uusilta kaava-alueilta.	Myytyjen tonttien määrä, nettomuutto kuntaan

Perustelut: Kunnan menestys perustuu kasvuun. Ellei ole kasvua, elinvoiman edellytykset heikkenevät ajan kuluessa. Kuhmoisten kunnan elinvoiman perusta on aktiiviset asukkaat, osaavat yrittäjät, vireät vapaa-ajanasukkaat, sekä toimivat kuntapalvelut ja infrastruktuuri. Elinvoimaan vaikuttaa vahvasti myös työllisyysaste, asukasluvun muutos, yritysten perustamistahti ja niiden työpaikkakehitys

Kuhmoisten kirkonkylän satama-alue on kunnan yksi merkittävimmistä käyntikorteista ja alueen positiivisella imagolla on suuri merkitys koko kuntakeskuksen elinvoimaan. Kesä-aikana Päijänteeltä tulevat lukuista veneilijät käyttävät aktiivisesti kuntakeskuksen palveluita. Lisäksi maanteitse tulevat vierailijat suuntaavat usein taukonsa satama-alueelle. Kuhmoisten satama-alueella on meneillään Satamarinteen kaavahanke, joka valmistunee vuoden 2018 aikana. Kaavahankkeen tavoitteena on yhdistää entistä paremmin keskustan ja sataman alueet yhdeksi kokonaisuudeksi.

Uudet kuntaan sijoittuvat ja lisätyövoimaa palkkaavat yritykset tuovat kuntaan lisää uusia asukkaita ja palvelujen käyttäjiä. Olemassa olevien yrittäjien toimintaedellytyksien/ puitteiden turvaaminen ja kehittäminen antaa mahdollisuuden yrityksen kasvuun. Toimivat ja helposti lähestyttävät yrityspalvelut ovat tärkeä tekijä alueen yrittäjien toimintaedellytysten turvaamisessa ja uusien yritysten sijoittumisessa Kuhmoisiin.

Kunnan omistamien teollisuustilojen korkea käyttöaste ja riittävä vuokrataso lisäävät kunnan mahdollisuutta ylläpitää omistamia tiloja ja tarjota eri yritysten tarpeisiin soveltuvaa vuokratilaa. Kuntaan muuttavat uudet asukkaat, kunnan alueella käynnistyvät uudet yritykset ja uudisrakentamisen lisääntyminen ovat merkki kunnan kasvavasta elinvoimaisesta. Tuleva päiväkodin rakentaminen tuo kuntaan lisää houkuttelevuutta ja vetovoimaisuutta. Kunnan positiivinen nettomuutto on merkki kunnan elinvoiman vahvistumisesta ja ostovoiman säilymisestä. Kuhmoisten kunnan elinkeinotoimintaa linjaa elinvoimajaosto

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2017	TA 2018 +	TA	Muutos-%	TS 2020	TS 2021
Elinkeinoelämän edistäminen		muutos	2019	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	54 030	393 000	377 790	-3,9 %	300	300
Maksutulot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot	4 422	3 180	3 180	0,0 %	3	3
Muut tulot	12 569	69 100	102 000	47,6 %	100	12
tulot yhteensä	71 021	465 280	482 970	3,8 %	403	315
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	136 237	133 500	129 830	-2,7 %	130	130
Palvelujen ostot	133 974	150 150	146 150	-2,7 %	146	146
Aineet, tarvikkeet, tavarat	5 691	2 450	2 450	0,0 %	2	2
Avustukset	3 800	2 000	2 000	0,0 %	2	2
Vuokramenot	200					
Muut menot	750	500	500	0,0 %	1	1
menot yhteensä	280 652	288 600	280 930	-2,7 %	281	281
TOIMINTAKATE (netto)	-209 631	176 680	202 040	14,4 %	122	34
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot	15 784	30 020	28 990	-3,4 %	29	29
KOKONAISTULOT	71 021	465 280	482 970	3,8 %	403	315
KOKONAISMENOT	296 436	318 620	309 920	-2,7 %	310	310
NETTO KUSTANNUS	-225 415	146 660	173 050	18,0 %	93	5
Vakituinen henkilöstö	1,85	1,75	1,75	0,0 %	1,75	1,75
Tilapäinen henkilöstö	0,38	0,40	0,40		0,40	0,40

Terveysthuolto ja sosiaalitoimi, oma toiminta (ei Jämsän ostopalveluja)

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Oman toiminnan tulosalueeseen kuuluu tulona toimeentulotuen valtionosuus. Menoina sosiaali- ja terveystoimen siirtynyt henkilöstöä koskevat eläkemenoperusteiset- ja varhemaksut. Työmarkkinatuen kuntaosuus maksetaan myös tulosalueen menoista.

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2017	TA 2018 +	TA	Muutos-%	TS 2020	TS 2021
Sosiaali- ja terveys/ omatoiminta	€	muutos €	2019 €	edell. ta	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot						
Maksutulot						
Tuet ja avustukset	620				0	0
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	620	0	0	0,0 %	0	0
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	287 193	295 000	253 000	-14,2 %	253	253
Palvelujen ostot	130 912	160 000	130 000	-18,8 %	130	130
Aineet, tarvikkeet, tavarat	710	14 500				
Avustukset						
Vuokramenot						
Muut menot	3					
menot yhteensä	418 818	469 500	383 000	-18,4 %	383	383
TOIMINTAKATE (netto)	-418 198	-469 500	-383 000	-18,4 %	-383	-383
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot	11 451					
KOKONAISTULOT	620	0	0	0,0 %	0	0
KOKONAISMENOT	430 269	469 500	383 000	-18,4 %	383	383
NETTO KUSTANNUS	-429 649	-469 500	-383 000	-18,4 %	-383	-383

Terveysthuolto ja sosiaalitoimi, ostopalvelut Jämsä ja Keuruu

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Sosiaali- ja terveystoimen tehtävänä on tuottaa ja järjestää kuntalaisille tarpeelliset, oikein mitoitettut ja laadukkaat sosiaali- ja terveysthuollon peruspalvelut. Palveluilla tuetaan kuntalaisten elämäntaitojen hallintaa ja mahdollisuutta turvalliseen ja mielekkääseen elämään kaikissa elämäntilanteissa.

Kuhmoisten kunta muodostaa yhdessä Jämsän kaupungin kanssa yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveyspalveluissa. Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu on Jämsän kaupungilla ja järjestämisvastuuta toteutetaan tilaaja-tuottaja -mallin mukaisella toiminnalla. Yhteistoimintatehtäviin kuuluvat kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaan kunnille kuuluvien sosiaali- ja terveysthuollon lakisääteisten ja muiden sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu ja tuottaminen.

Tehtäviä ovat:

1. Kunnille kuuluvat sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaistehtävät
2. Väestölle järjestettävät sosiaali- ja terveyspalvelut, jotka ovat:
sosiaali- ja terveystoimen hallinto, vastaanottopalvelut, aikuisten psykososiaaliset palvelut, perhepalvelut, suun terveydenhuollon palvelut, hoito- ja hoivapalvelut, vammaispalvelut, toimeentulotuki ja sosiaalitoimen lainsäädäntöön liittyvä työllisyys, kuntoutuspalvelut ja perusterveydenhuolto ja siihen liittyvä erikoissairaanhoidon hoito.

Yhteistoimintasopimuksen mukaan erikoissairaanhoidon vastuullinen järjestäjä on Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä. Yhteistoiminta-alueen tilaajalautakunta hoitaa Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan puolesta sopimusohjausneuvottelut ja muun tarvittavan sopimisen Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kanssa kuntien valtuustojen antamien ohjeiden ja tavoitteiden mukaisesti. Muilta erikoissairaanhoidon ja kehitysvammaisten erityishuollon palvelujen tuottajilta yhteistoiminta-alueen tilaajalautakunta tilaa palvelut sopimuskuntien valtuustojen antamien ohjeiden ja tavoitteiden mukaisesti.

Kuhmoisten kunta on mukana ympäristöterveydenhuollon palveluiden (terveysvalvonta ja eläinlääkintä) osalta yhteistoiminta-alueella, jossa tehtävien hoitamisesta vastaa Keuruun kaupunki.

Tulosalueen menoista maksetaan myös vuonna 1927 tai sitä aiemmin syntyneiden kuntalaisten terveyskeskusmaksuja.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Tavoitteena on turvata Kuhmoisten kunnan ja Jämsän kaupungin muodostamalla yhteistoiminta-alueella kustannustehokkaat, tarkoituksenmukaiset ja kaikkien seutukunnan alueen asukkaiden saatavilla olevat laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut. Yhteistoiminta-alueen toiminnalliset tavoitteet ovat talousarvionkirjan liitteenä 1.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Laadukkaat ja riittävät sosiaali- ja terveystoimen palvelut		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2019	Mittari/arviointikriteeri
Sote- ja maakuntauudistuksen toteutuminen parhaalla mahdollisella tavalla	Kuhmoisten kunta on mukana valmistelutyössä aktiivisesti	Säännöllinen osallistuminen valmistelutyöryhmiin ja muuhun valmistelevaan työhön
Palvelut tuotetaan Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan välisessä yhteistoimintasopimuksessa sovitulla tavalla 2018-2019	Palvelusopimus vuodelle 2019 toteutuu suunnitellulla tavalla	Palvelusopimuksen toteutuminen

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2017	TA 2018 +	TA	Muutos-%	TS 2020	TS 2021
Sosiaali- ja terveys ostopalvelut		muutos	2019	edell. ta		
Jämsä ja Keuruu	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot						
Maksutulot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot						
Palvelujen ostot	9 394 632	9 636 480	9 908 840	2,8 %	9910	9910
Aineet, tarvikkeet, tavarat						
Avustukset	1 232	3 000	3 000	0,0 %	3	3
Vuokramenot						
Muut menot						
menot yhteensä	9 395 864	9 639 480	9 911 840	2,8 %	9913	9913
TOIMINTAKATE (netto)	-9 395 864	-9 639 480	-9 911 840	2,8 %	-9913	-9913
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot						
KOKONAISTULOT	0	0	0	0,0 %	0	0
KOKONAISMENOT	9 395 864	9 639 480	9 911 840	2,8 %	9913	9913
NETTO KUSTANNUS	-9 395 864	-9 639 480	-9 911 840	2,8 %	-9 913	-9 913
YLEISHALLINTO	TP 2017	TA 2018 +	TA	Muutos-%	TS 2020	TS 2021
YHTEENSÄ		muutos	2019	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	56 992	397 400	390 590	-1,7 %	312	312
Maksutulot	4 850	3 000	3 000	0,0 %	3	3
Tuet ja avustukset	51 375	50 000	50 000	0,0 %	50	50
Vuokratulot	4 422	3 180	3 180	0,0 %	3	3
Muut tulot	12 569	75 500	102 000	35,1 %	100	12
tulot yhteensä	130 207	529 080	548 770	3,7 %	468	380
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	888 831	936 750	879 170	-6,1 %	879	879
Palvelujen ostot	10 073 909	10 387 730	10 609 400	2,1 %	10 610	10 610
Aineet, tarvikkeet, tavarat	45 983	44 500	40 000	-10,1 %	39	39
Avustukset	91 769	120 000	115 000	-4,2 %	115	115
Vuokramenot	3 233	5 000	5 000	0,0 %	5	5
Muut menot	13 730	52 710	13 510	-74,4 %	14	14
menot yhteensä	11 117 454	11 546 690	11 662 080	1,0 %	11 662	11 662
TOIMINTAKATE (netto)	-10 987 247	-11 017 610	-11 113 310	0,9 %	-11 194	-11 282
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	210 292					
Tulot	370 413	392 910	406 160	3,4 %	406	406
Menot	144 790	135 050	138 170	2,3 %	138	138
KOKONAISTULOT	500 620	921 990	954 930	3,6 %	874	786
KOKONAISMENOT	11 472 537	11 681 740	11 800 250	1,0 %	11 800	11 800
NETTO KUSTANNUS	-10 971 917	-10 759 750	-10 845 320	0,8 %	-10 926	-11 014
Vakituisen henkilöstö	6,69	6,85	6,99	2,0 %	6,99	6,99
Tilapäinen henkilöstö	1,78	1,65	1,85		1,85	1,85

SIVISTYSTOIMEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2019

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja

Sivistystoimen toiminta-ajatus:

Sivistystoimi vastaa varhaiskasvatus-, opetus-, ruokapalvelu- ja elämänlaatupalvelujen järjestämisestä. Sivistystoimen toiminnan suuntaamiseen vaikuttavat palvelujen kysyntä, toimintaympäristö, toimintaa ohjaava lainsäädäntö sekä valtakunnalliset linjaukset. Sivistystoimen palvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia, sosiaalisten verkostojen kehittymistä sekä tukevat elämänhallintaa elämän eri vaiheissa. Sivistyspalvelut vaikuttavat vetovoimatekijänä kunnan elinvoimaan.

Sivistystoimen tehtävänä on kasvua, oppimista ja osallisuutta edistämällä vahvistaa hyvinvointia sekä osaamista turvallisessa ja kehittyvässä toimintaympäristössä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tavoitteena on sivistynyt, aktiivinen ja osallistuva kansalainen, joka ottaa vastuun omasta ja muiden hyvinvoinnista sekä elinympäristöstä.

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuksen esimies

Tehtävän toiminta-ajatus:

Varhaiskasvatus on lapsen hoidon, kasvatuksen ja opetuksen muodostama kokonaisuus, jota toteutetaan yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa. Lapsen huoltajilla on aina lapsensa ensisijainen kasvatusoikeus ja vastuu. Varhaiskasvatuksen henkilöstöllä puolestaan on ammatillinen tieto, taito ja osaaminen lapsen kasvusta ja kehityksestä. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää, jonka tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Varhaiskasvatusta järjestetään kunnallisessa päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkodissa ja perhepäivähoidossa sekä aamu- ja iltapäivätoimintana. Talousarviovuonna kunnallinen varhaiskasvatus keskitetään alkuvuonna valmistuvaan päiväkotiin.

Uusi varhaiskasvatuslaki (voimaan 1.9.2018) vahvistaa pedagogiikkaa ja varhaiskasvatuksen laatua nostamalla päiväkotien koulutustasoa ja selkiyttämällä tehtävänimikkeitä. Laki edellyttää riittävän henkilöstöresurssin varaamista suhteessa lasten lukumäärään – myös ennakoitavissa olevien poikkeamien varalle.

Talousarviovuonna ammattitaitoisen kasvatus- ja hoitohenkilöstön saatavuus pyritään varmistamaan rekrytoimalla ryhmäperhepäiväkotien työntekijät päiväkotiin, jonka kaksi lapsiryhmää tarvitsee lisäksi kaksi lastentarhanopettajaa. Henkilöstöresurssin lisäämistä varten on perustettava kaksi lastentarhanopettajan toimea. Kiertävän erityislastentarhanopettajan työpanos (ostopalvelu) pysyy vuoden 2018 tasolla.

Opetushallituksen laatimien varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukainen paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2017. Suunnitelma tukee esimiesten ja henkilöstön ammatillista ja pedagogisesti tietoisia toimintaa. Osaamisen kehittämiseksi henkilöstölle järjestetään koulutusta.

Huoltajalle järjestetään mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa lapsensa varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. Lisäksi huoltajille järjestetään säännöllisesti mahdollisuus osallistua paikallisen ja yksikkökohtaisen varhaiskasvatuksen arviointiin.

Kunnassa toimii myös yksityinen perhepäivähoitaja. Perheille maksetaan kotihoidontukea ja kotihoidontuen kuntalisää sekä yksityisen hoidon tukea. Kotihoidon tuen kuntalisää maksetaan perheelle, jossa hoidetaan kotona yhtä tai useampaa alle 3-vuotiasta lasta.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2019	Mittari/arviointikriteeri
Pidämme huolta lapsiperheiden hyvinvointia edistävästä palveluista ja toimintaympäristöstä	Päiväkotitoiminta käynnistyy	Ammattitaitoisen hoito- ja kasvatushenkilöstön riittävä määrä
Vahvistamme työnantajakuvaamme ja palveluiden laatua panostamalla työntekijöidemme hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen sekä vastuullisen toimintakulttuurin rakentamiseen.	Lapsille turvallinen toimintaympäristö	Henkilömitoituksesta poikkeamisten määrä Asiakaspalaute
	Henkilöstön pedagogisen osaamisen kehittäminen	Koulutukset

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2017	TA 2018 +	TA	Muutos-%	TS 2020	TS 2021
Varhaiskasvatus	€	muutos €	2019 €	edell. ta	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	1 800					
Maksutulot	38 741	48 500	59 700	23,1 %	60	60
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	40 541	48 500	59 700	23,1 %	60	60
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	357 596	384 450	468 370	21,8 %	468	468
Palvelujen ostot	32 883	60 870	27 450	-54,9 %	27	27
Aineet, tarvikkeet, tavarat	5 610	9 680	6 830	-29,4 %	7	7
Avustukset	118 732	107 000	80 000	-25,2 %	80	80
Vuokramenot		200	200	0,0 %		
Muut menot	4 546	420	420	0,0 %		
menot yhteensä	519 366	562 620	583 270	3,7 %	582	582
TOIMINTAKATE (netto)	-478 825	-514 120	-523 570	1,8 %	-522	-522
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot	53 703	52 320	56 690	8,4 %	57	57
KOKONAISTULOT	40 541	48 500	59 700	23,1 %	60	60
KOKONAISMENOT	573 069	614 940	639 960	4,1 %	639	639
NETTO KUSTANNUS	-532 528	-566 440	-580 260	2,4 %	-579	-579
Vakituinen henkilöstö	6,68	6,24	8,68	39,1 %	8,68	8,68
Tilapäinen henkilöstö	2,14	1,95	1,14	-41,5 %	1,14	1,14

Yhtenäiskoulu

Vastuuhenkilö: Rehtori

Tehtävän toiminta-ajatus:

Esi- ja perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa. Sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa.

Esi- ja perusopetus mahdollistaa monipuolisen kasvun, oppimisen ja terveen itsetunnon kehittymisen, jotta oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja. Perusopetus antaa valmiudet jatko-opintoihin ja valmiudet toimia osallistuvana kansalaisena demokraattisessa yhteiskunnassa. Opetus tukee jokaisen oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä äidinkielen kehitystä. Tavoitteena on myös herättää halu elinikäiseen oppimiseen.

Lukio jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukiokoulutuksen tehtävänä on antaa laaja-alainen yleissivistys, valmistaa opiskelijat ylioppilastutkintoon sekä antaa riittävät valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin. Lukio antaa valmiuksia vastata yhteiskunnan ja ympäristön haasteisiin sekä taitoja tarkastella asioita eri näkökulmista

Yhtenäiskoulun (esi- ja perusopetus sekä lukio) tehtävänä on tarjota monipuolinen, laadukas, virikkeinen sekä turvallinen oppimisympäristö pätevän henkilökunnan turvin, voimassa olevien opetussuunnitelmien mukaan kohtuullisten kokoisissa opetusryhmissä.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Yhtenäiskoulussa opiskellaan uusien opetussuunnitelmien mukaan 9. vuosiluokkaa lukuun ottamatta. Opetussuunnitelmien lisäksi toimintaa ohjaa yhtenäiskoulun lukuvuosisuunnitelma, jossa opettajakunta asettaa painopistealueet lukuvuodelle. Oppisisältöjen ohella koulussa painotetaan taitojen oppimista ja vuorovaikutteista työskentelyä.

Opetussuunnitelman jalkauttamisessa toteutetaan Opetusministeriön Uusi peruskoulu –ohjelmaa, jota valtio tukee erityisavustuksin. Ohjelmalla uudistetaan perusopetuksen toimintakulttuuria, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista. Lisäksi edistetään opetuksen digitalisaatiota, laajennetaan Liikkuva koulu -ohjelmaa sekä lisätään ja monipuolistetaan kieltenopiskelua.

Tutoropettaja- ja resurssiopettajatoiminnalla tuetaan ministeriön ohjelman mukaisesti uutta pedagogiikkaa sekä edistetään yhtenäiskoulun digitalisaation ja opettajien osaamisen kehittymistä. Liikkuva koulu-hankkeen toimenpiteiden tavoitteena on edistää lasten ja nuorten liikkumisen mahdollisuuksia, matalan kynnyksen liikkumista sekä tukea lapsen ja nuoren liikunnallista ja aktiivista koulupäivää. Oppilaat ovat mukana hankkeessa kehittäjinä ja toimijoina.

Oppijälhtöisyyttä ja toiminnallisia opetusmenetelmiä jalkautetaan myös lisäämällä taiteen ja kulttuurin ammattilaisten ohjaamia harrastetunteja koulupäivään valtionavustuksen tuella. Koululaiskyselyllä 2017 on selvitetty oppilaita kiinnostavat taiteen ja kulttuurin alat.

Lukuvuonna kiinnitetään erityistä huomiota henkilöstön voimavaroihin, jaksamista edistäviin tekijöihin sekä yhdessä tekemisen kulttuuriin. Tavoitteeseen pyritään yhtenäiskoulun ohjausryhmän toiminnalla ja kestävä kehityksen –teemalla sekä myös em. avustusten toimenpiteillä. Yhtenäiskoulun tilojen suunnittelu ja peruskorjaus uutta opetussuunnitelmaa vastaavaksi oppimisympäristöksi on erityisen merkittävä työhyvinvointiin vaikuttava tekijä. Tavoitteena on terveellinen ja turvallinen työskentely-ympäristö.

Oman lukion säilyttäminen osana yhtenäiskoulua on kunnalle vetovoimatekijä. Lukion markkinointia jatketaan aktiivisesti mm. sosiaalisessa mediassa ja lehdistössä.

Opiskeluhoito järjestetään monialaisena yhteistyönä Jämsän sosiaali- ja terveystoimen sekä Jämsän sivistystoimen kanssa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2019	Mittari/arviointikriteeri
Vahvistamme työnantajakuvaamme ja palveluiden laatua panostamalla työntekijöidemme hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen sekä vastuullisen toimintakulttuurin rakentamiseen.	Henkilöstön pedagogisen osaamisen kehittäminen	Tutoropettaja + resurssiopetuksen resurssi yhteensä 1 htv Koulutuksiin osallistuminen
	Henkilöstön hyvinvointi	Hyvinvointikysely Yhtenäiskoulun ohjausryhmän kokoukset
	Monikäyttöinen, viihtyisä oppimisympäristö	Kestävä kehitys koulun arjessa Hankkeiden toimenpiteet Terveelliset ja turvalliset koulutilat

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2017	TA 2018 +	TA	Muutos-%	TS 2020	TS 2021
Yhtenäiskoulu	€	muutos €	2019 €	edell. ta	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	18 265	15 780	21 120	33,8 %	20	20
Maksutulot	6 361	500	500	0,0 %	1	1
Tuet ja avustukset	25 134					
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	49 759	16 280	21 620	32,8 %	21	21
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	1 581 543	1 694 600	1 659 330	-2,1 %	1660	1660
Palvelujen ostot	482 549	451 380	470 250	4,2 %	470	470
Aineet, tarvikkeet, tavarat	104 672	93 100	85 300	-8,4 %	85	85
Avustukset	1 000					
Vuokramenot	2 323	4 000	3 500	-12,5 %	4	4
Muut menot	2 124	2 750	2 750	0,0 %	3	3
menot yhteensä	2 174 210	2 245 830	2 221 130	-1,1 %	2222	2222
TOIMINTAKATE (netto)	-2 124 451	-2 229 550	-2 199 510	-1,3 %	-2201	-2201
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot	524 596	585 800	637 650	8,9 %	638	638
KOKONAISTULOT	49 759	16 280	21 620	32,8 %	21	21
KOKONAISMENOT	2 698 806	2 831 630	2 858 780	1,0 %	2860	2860
NETTO KUSTANNUS	-2 649 047	-2 815 350	-2 837 160	0,8 %	-2 839	-2 839
Vakituinen henkilöstö	24,00	27,79	21,67	-22,0 %	21,67	21,67
Tilapäinen henkilöstö	7,17	6,93	9,52	37,4 %	9,52	9,52

Elämänlaatupalvelut

Tulosalueen esimies: Sivistystoimenjohtaja, vastaava kirjastonhoitaja (kirjasto ja Riihigalleria)

Tehtävän toiminta-ajatus:

Elämänlaatupalvelujen tehtävänä on tarjota mahdollisuudet elämysten, virkistuksen ja hyvinvoinnin ylläpitämiseen jokaiselle kuntalaiselle.

Kirjaston ydintehtävänä on kaikkien lukutaitojen edistäminen tarjoamalla ajantasaista, uudistuvaa ja nykyaikaista tiedontarpeita vastaavaa kirjasto- ja tietopalvelua kuntalaisille ja kunnassa asioiville asiakkaille, avoimesti ja ammattitaitoisesti – hyödyksi, huviksi ja lohduksi.

Kulttuuritoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille mahdollisuuksia virkistykseen ja elämyksiin järjestämällä erilaisia tapahtumia, elokuvia ja matkoja, ylläpitäen näyttely- ja museotoimintaa sekä taiteen perusopetusta. Lisäksi toimiala tuottaa musiikki- ja työväenopistopalveluja ostopalveluna.

Liikuntatoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille monipuolisia mahdollisuuksia ylläpitää hyvinvointia ja lisätä fyysistä vireyttä monipuolisten palvelujen avulla. Nuorisotoimen tehtävänä on tukea nuorten kasvua sekä tarjota nuorille monipuolisia vapaa-ajan palveluja.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Liikunnallista elämäntapaa edistetään useilla toimenpiteillä. Liikkuva koulu – toimintaan on saatu valtionavustusta 13.000 euroa ja liikunta- ja liikuntapaikkarakentamisen hankkeeseen 17.000 euroa. Avustusten turvin kehitetään koulun piha- ja liikunta-alueita edistämään lasten ja nuorten liikkumista sekä parannetaan kaikkien kuntalaisten mahdollisuuksia harrastaa liikuntaa.

Kuhmoinen kuntoon vauvoista vanhuksiin –hankkeella kohdennetaan liikuntatoimintaa kotona asuville ja muille ikäihmisille sekä alle kouluikäisille lapsille. Valtionavustusta toimintaan on saatu 5.000 euroa.

Nuoriso-ohjaaja toimii tehtäviensä ohella nuorisovaltuuston ohjaustehtävässä. Etsivää nuorisotyötä järjestetään yhteistyössä Työvalmennussäätiö Avituksen kanssa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2019	Mittari/arviointikriteeri
Pidämme yllä monipuolisia harrastamispaikkoja ja autamme harrastusmahdollisuuksien koordinoinnissa ja markkinoinnissa. Keskitymme erityisesti liikuntaharrastusten kehittämiseen	Liikunnallisen elämäntavan edistäminen	Toimenpiteiden raportointi Asiakaskysely
Kannustamme kuntalaisia osallistumaan ja vahvistamaan yhteisöllisyyttä	Nuorten kuuleminen Ikääntyneiden digi-taitojen tukeminen	Osallistuminen toimielinten kokouksiin /aloitteet Kirjaston digituen toteutuminen

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2017	TA 2018 +	TA	Muutos-%	TS 2020	TS 2021
Elämänlaatupalvelut		muutos	2019	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	15 499	9 600	12 100	26,0 %	12	12
Maksutulot	23 142	16 350	14 350	-12,2 %	14	14
Tuet ja avustukset	8 625	6 000	6 000	0,0 %	6	6
Vuokratulot						
Muut tulot	18 398	6 450	6 450	0,0 %	6	6
tulot yhteensä	65 664	38 400	38 900	1,3 %	38	38
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	324 983	332 300	332 300	0,0 %	332	332
Palvelujen ostot	108 602	96 370	98 510	2,2 %	99	99
Aineet, tarvikkeet, tavarat	69 526	64 200	54 170	-15,6 %	54	54
Avustukset	6 137	9 100	9 100	0,0 %	9	9
Vuokramenot	6 043	5 950	5 300	-10,9 %	5	5
Muut menot	17 484	1 200	1 200	0,0 %	1	1
menot yhteensä	532 774	509 120	500 580	-1,7 %	500	500
TOIMINTAKATE (netto)	-467 110	-470 720	-461 680	-1,9 %	-462	-462
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	31 892	27 880	32 470	16,5 %	31	31
Tulot	0					
Menot	64 325	73 330	75 480	2,9 %	75	75
KOKONAISTULOT	65 664	38 400	38 900	1,3 %	38	38
KOKONAISMENOT	628 991	610 330	608 530	-0,3 %	606	606
NETTO KUSTANNUS	-563 327	-571 930	-569 630	-0,4 %	-568	-568
Vakituisen henkilöstö	6,11	6,70	6,45	-3,7 %	6,45	6,45
Tilapäinen henkilöstö	1,13	1,20	1,33	10,8 %	1,33	1,33

Ruokapalvelut

Vastuuhenkilö: Ruokapalveluesimies

Tehtävän toiminta-ajatus:

Ruokapalvelujen tehtävänä on palvella asiakkaitaan maukailla ja terveellisillä aterioilla. Ruokapalveluilla on yksi jakelukeittiö ja kaksi valmistuskeittiötä, jotka tuottavat palvelunsa taloudellisesti, tehokkaasti ja joustavasti.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Ruokapalvelu tuottaa Kuhmoisten toimipisteiden asiakkaiden ja henkilöstön ateriapalvelut.

- Kuhmoisten palvelutalon asiakkaiden ateriat ja kotiateriat
- Terveysaseman potilaiden ja henkilöstön ateriat
- Toimintakeskuksen ja asuntolan lounaat
- Ryhmäpäiväkodin ateriat
- Kouluruokailu

Ruokatuotantoa ohjataan atk-ohjelmalla, joka ilmaisee tuotantoerälistat, ravintoarvot ja kustannukset. Keittiöt valmistavat ravitsemussuositusten mukaista ruokaa, laatutaso:

- ravitsemushoito ja ruokailu (sairaalan ja ikääntyneiden ruokasuositus)
- kouluruokasuositus
- lasten ruokasuositus

Tuoretuotteita ja lähiruokaa käytetään mahdollisuuksien mukaan sekä voita margariinin vaihtoehtona ja rasvapitoista maitoa rasvattoman vaihtoehtona.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2019	Mittari/arviointikriteeri
Vahvistamme työnantajakuvaamme ja palveluidemme laatua panostamalla työntekijöidemme hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen sekä vastuullisen toimintakulttuurin rakentamiseen	Ateriapalvelut tuotetaan ravitsemussuositusten mukaisesti	Oiva-raportit ja asiakaskyselyt

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2017	TA 2018 +	TA	Muutos-%	TS 2020	TS 2021
Ruokapalvelu		muutos	2019	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	578 879	623 000	624 500	0,2 %	624	624
Maksutulot						
Tuet ja avustukset	1 201	1 000	1 000	0,0 %	1	1
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	580 081	624 000	625 500	0,2 %	625	625
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	327 560	362 490	374 600	3,3 %	375	375
Palvelujen ostot	91 482	100 390	96 140	-4,2 %	96	96
Aineet, tarvikkeet, tavarat	261 051	267 620	239 800	-10,4 %	240	240
Avustukset						
Vuokramenot						
Muut menot		370	370	0,0 %		
menot yhteensä	680 093	730 870	710 910	-2,7 %	711	711
TOIMINTAKATE (netto)	-100 013	-106 870	-85 410	-20,1 %	-86	-86
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	2 741	1 690	8 380	395,9 %	8	8
Tulot	175 176	179 200	177 050	-1,2 %	177	177
Menot	69 335	73 940	72 590	-1,8 %	73	73
KOKONAISTULOT	755 256	803 200	802 550	-0,1 %	802	802
KOKONAISMENOT	752 169	806 500	791 880	-1,8 %	792	792
NETTO KUSTANNUS	3 087	-3 300	10 670	-423,3 %	10	10
Vakituinen henkilöstö	9,10	9,10	10,10	11,0 %	10,10	10,10
Tilapäinen henkilöstö	0,00	0,61	0,61	0,0 %	0,61	0,61
SIVISTYSTOIMI	TP 2017	TA 2018 +	TA	Muutos-%	TS 2020	TS 2021
YHTEENSÄ		muutos	2019	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	614 443	648 380	657 720	1,4 %	656	656
Maksutulot	68 244	65 350	74 550	14,1 %	75	75
Tuet ja avustukset	34 960	7 000	7 000		7	7
Vuokratulot	0	0	0		0	0
Muut tulot	18 398	6 450	6 450	0,0 %	6	6
tulot yhteensä	736 045	727 180	745 720	2,5 %	744	744
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	2 591 681	2 773 840	2 834 600	2,2 %	2 835	2 835
Palvelujen ostot	715 515	709 010	692 350	-2,3 %	692	692
Aineet, tarvikkeet, tavarat	440 858	434 600	386 100	-11,2 %	386	386
Avustukset	125 868	116 100	89 100	-23,3 %	89	89
Vuokramenot	8 366	10 150	9 000	-11,3 %	9	9
Muut menot	24 155	4 740	4 740	0,0 %	4	4
menot yhteensä	3 906 443	4 048 440	4 015 890	-0,8 %	4015	4015
TOIMINTAKATE (netto)	-3 170 398	-3 321 260	-3 270 170	-1,5 %	-3271	-3271
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	34 634	29 570	40 850	38,1 %	39	39
Tulot	175 176	179 200	177 050	-1,2 %	177	177
Menot	711 958	785 390	842 410	7,3 %	843	843
KOKONAISTULOT	911 221	906 380	922 770	1,8 %	921	921
KOKONAISMENOT	4 653 035	4 863 400	4 899 150	0,7 %	4897	4897
NETTO KUSTANNUS	-3 741 815	-3 957 020	-3 976 380	0,5 %	-3 976	-3 976
Vakituinen henkilöstö	45,89	49,83	46,90	-5,9 %	46,90	46,90
Tilapäinen henkilöstö	10,44	10,69	12,60	17,9 %	12,60	12,60

TEKNISEN TOIMEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2019

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Teknisen toimen päätehtävä on huolehtia Kuhmoisten kunnan fyysisen ympäristön toimivuudesta ja turvallisuudesta. Tekninen toimi vastaa siitä, että kunnallistekniset palvelut, tilapalvelut ja lakisääteiset rakennusvalvonnan viranomaispalvelut toimivat kuntalaisten tarpeiden mukaisesti.

Teknisen toimeen sijoittuvan teknisen lautakunnan tavoitteena on huolehtia yhdyskunnan toiminnan ja kehittämisen edellyttämistä toimenpiteistä, kuten suunnittelu-, rakentamis-, käyttö- ja kunnossapitotehtävistä. Teknisen toimen tavoitteena on turvata elämisen taso kunnan kaikilla alueilla.

Kuhmoisten kunnan tekninen lautakunta huolehtii kunnan kiinteistöomaisuuden, infra-omaisuuden (vesi ja viemäri) hallinnasta ja kunnossapidosta sekä katualueiden ja kaavateiden, leikkipuistojen, viheralueiden, yleisten alueiden ja puistometsien huoltamisesta ja hoitamisesta sekä niiden suunnitelmista ja rakentamisesta.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

tavoitteen otsikko		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2019	Mittari/arviointikriteeri
Päiväkodin rakentaminen 2018 – 2019	Valmiusaste 100 %	Valmiusaste
Investointien toteutuminen, muut kuin kiinteistöt ja kaava-alueet	85 %	Toteutumisprosentti
Kiinteistöstrategia	2 kohdetta myyty	Toteutuminen
Kaava-alueiden infra	Aurinkorinne ja Koskenparras 2019	Valmiusaste

Perustelut: Koko tehtäväkentän toiminta-ajatuksen suunnitelman toteuttaminen nykyisillä henkilöresursseilla hyvin, on haasteellista.

Kaavoitus ja maankäyttö

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kaavoituksen ja maankäytön tavoitteena on kehittää ja ylläpitää toimivaa kuntakeskusrakennetta sekä elinvoimaista maaseutua ja loma-asumisympäristöä. Tavoitteena on pystyä tarjoamaan tontteja eri tahojen tarpeisiin.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Yhdyskuntasuunnittelussa otetaan huomioon kuntalaisten ja loma-asujien ympäristön toimivuus ja viihtyisyys. Liikennealueiden osalta tavoitteena on parantaa liikenneväylien kuntoa ja helpottaa kunnossapitoa peruskorjaamalla ja rakentamalla väylästä suunnitelmallisesti. Puistojen ja yleisten alueiden osalta tavoitteena on hyvin hoidetut, monikäyttöiset ja viihtyisät kokonaisuudet.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

tavoitteen otsikko		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2019	Mittari/arviointikriteeri
Satamarinteen kaavan vahvistaminen	Kaava valmis 2019	Toteutuminen
Riittävä tonttitarjonta	Koskenpartaan kaava-alueen omarantaiset tontit myyty	Toteutuminen

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2017	TA 2018 +	TA	Muutos-%	TS 2020	TS 2021
Kaavoitus- ja maankäyttö		muutos	2019	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	3 133	2 600	2 600	0,0 %	3	3
Maksutulot		700	700	0,0 %	1	1
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot	13 268	14 400	14 400	0,0 %	14	14
Muut tulot						
tulot yhteensä	16 401	17 700	17 700	0,0 %	18	18
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	135 151	153 710	135 880	-11,6 %	136	136
Palvelujen ostot	193 733	259 780	264 780	1,9 %	265	265
Aineet, tarvikkeet, tavarat	48 018	50 930	52 430	2,9 %	52	52
Avustukset						
Vuokramenot	1 165	3 400	3 400	0,0 %	3	3
Muut menot	245	1 040	1 040	0,0 %	1	1
menot yhteensä	378 312	468 860	457 530	-2,4 %	457	457
TOIMINTAKATE (netto)	-361 912	-451 160	-439 830	-2,5 %	-439	-439
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	226 974	203 470	168 980	-17,0 %	152	140
Tulot						
Menot	54 659	77 930	76 820	-1,4 %	77	77
KOKONAISTULOT	16 401	17 700	17 700	0,0 %	18	18
KOKONAISMENOT	659 945	750 260	703 330	-6,3 %	686	674
NETTO KUSTANNUS	-643 544	-732 560	-685 630	-6,4 %	-668	-656
Vakituisen henkilöstö	2,70	2,70	2,80	3,7 %	2,80	2,80
Tilapäinen henkilöstö	0,48	0,35	0,35		0,35	0,35

Kiinteistötoimi

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kiinteistötoimen tavoitteena on hoitaa ja kunnossapitää kunnan kiinteistöjä kehittävästi ja käyttäjiä mahdollisimman hyvin palvelevalla tavalla.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kiinteistöjä hoidetaan myös ohjelmoiduin kunnossapito- ja peruskorjaustoimenpitein siten, että kunnan rakennetun kiinteistöomaisuuden arvo säilyy.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

tavoitteen otsikko		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2019	Mittari/arviointikriteeri
Koulukeskuksen saneeraus	A-rakennuksen saneeraus minimissään 25 %	Valmiusaste
Havaitut viat korjataan heti	Vasteaika vuorokausi	Kulunut aika

Perustelut: Keskeisten kiinteistöjen määrittely ohjaa tavoitteita. Järjestelmällisen peruskorjaustoiminnan edellytyksenä ovat riittävän kattavat ja perusteelliset lähtötiedot. Nämä selviävät hyväksyttävästä kiinteistöstrategiasta.

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2017	TA 2018 +	TA	Muutos-%	TS 2020	TS 2021
Kiinteistötoimi	€	muutos €	2019 €	edell. ta	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	3 323	2 000	2 000	0,0 %	2	2
Maksutulot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot	616 870	641 720	698 610	8,9 %	700	700
Muut tulot	319					
tulot yhteensä	620 513	643 720	700 610	8,8 %	702	702
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	270 955	302 810	307 040	1,4 %	307	307
Palvelujen ostot	163 226	276 640	238 140	-13,9 %	238	238
Aineet, tarvikkeet, tavarat	301 096	248 220	273 020	10,0 %	273	273
Avustukset						
Vuokramenot	86 654	73 550	73 300	-0,3 %	73	73
Muut menot	1 781					
menot yhteensä	823 712	901 220	891 500	-1,1 %	891	891
TOIMINTAKATE (netto)	-203 199	-257 500	-190 890	-25,9 %	-189	-189
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	604 326	622 350	681 320	9,5 %	704	700
Tulot	450 258	512 210	567 560	10,8 %	568	568
Menot	252 995	351 030	352 760	0,5 %	353	353
KOKONAISTULOT	1 070 771	1 155 930	1 268 170	9,7 %	1270	1270
KOKONAISMENOT	1 681 033	1 874 600	1 925 580	2,7 %	1948	1944
NETTO KUSTANNUS	-610 262	-718 670	-657 410	-8,5 %	-678	-674
Vakituinen henkilöstö	7,07	7,07	8,32	17,7 %	8,32	8,32
Tilapäinen henkilöstö						

Palo- ja pelastustoimi

Tehtävän toiminta-ajatus:

Palo- ja pelastustoimi on Keski-Suomen pelastuslaitoksen vastuulla. Toiminnan järjestely kyseisellä tavalla on lakisääteistä ja sen kunnalle aiheuttamat kustannukset perustuvat kunnan ja pelastuslaitoksen väliseen sopimukseen.

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2017	TA 2018 +	TA	Muutos-%	TS 2020	TS 2021
Palo- ja pelastustoimi		muutos	2019	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot						
Maksutulot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot	33 732	31 730	34 030	7,2 %	34	34
Muut tulot						
tulot yhteensä	33 732	31 730	34 030	7,2 %	34	34
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	13 281	16 600	23 050	38,9 %	23	23
Palvelujen ostot	183 634	185 600	190 600	2,7 %	191	191
Aineet, tarvikkeet, tavarat	6 959	5 100	5 100	0,0 %	5	5
Avustukset						
Vuokramenot						
Muut menot	22 718					
menot yhteensä	226 591	207 300	218 750	5,5 %	219	219
TOIMINTAKATE (netto)	-192 859	-175 570	-184 720	5,2 %	-185	-185
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	12 097	11 670	14 620	25,3 %	15	15
Tulot						
Menot	18 855	18 000	21 450	19,2 %	21	21
KOKONAISTULOT	33 732	31 730	34 030	7,2 %	34	34
KOKONAISMENOT	257 543	236 970	254 820	7,5 %	255	255
NETTO KUSTANNUS	-223 811	-205 240	-220 790	7,6 %	-221	-221
Vakituinen henkilöstö	0,28	0,28	0,48	71,4 %	0,48	0,48
Tilapäinen henkilöstö						

Laitostoiminta (vesihuolto, pesula ja kaukolämpö)

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Vesihuollon tavoitteena on tuottaa puhdasta talousvettä kaikille verkostoon liittyneille kiinteistöille ja käsitellä viemäriverkkoon liittyneissä kiinteistöissä syntynyt jätevesi ympäristön kannalta turvallisesti. Kaukolämmön tavoitteena on toimittaa tarvittava lämpöenergia kunnan omistamiin sekä yksityisiin, kaukolämpöön liitettyihin kiinteistöihin. Pesulatoiminnan tavoitteena on tuottaa kysyntää vastaavaa palvelua.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Vesihuoltolaitos jakaantuu kahteen osaan, puhtaan veden tuotantoon ja jäteveden käsittelyyn. Kaukolämpö ostaa kaiken Kuhmoisten Lämpö Oy:n biolämpökeskuksen tuottaman lämpöenergian ja jakelee sen kunnan omistaman kaukolämpöverkon kautta kulutuspaikkoihin. Kunnan omistamassa pesulassa pestään kunnan palvelutuotannossa syntynyt pyykki ja vähäisissä määrin myös ulkopuolisten asiakkaiden tuomaa pyykkiä.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET**Strategiset tavoitteet**

tavoitteen otsikko		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2019	Mittari/arviointikriteeri
Vesijohtoputkien saneeraus	1 linja uusittu	Valmiusaste
Kaukolämmön taloudellisen tilanteen parannus	Tilikauden tulos +/-0	Tilinpäätös
Suunnittelemattomat vesikatkot	Alle 3 kpl/vuosi	Toteutuminen
Jätevedenpuhdistamon saneeraus	Ammoniumtyypitason alentaminen	Laboratoriotulokset

Perustelut: Vesi- ja jätevesihuollon laitteiston päivittäminen ja parantaminen mahdollistavat turvallisen vesihuollon sekä ympäristöluvan vaatimuksen täyttymisen. Kaukolämpöasiakkuuksien lisääminen tasapainottamisohjelmaa toteutettaessa.

TOIMIALA:	TP 2017	TA 2018 +	TA	Muutos-%	TS 2020	TS 2021
Laitostoiminta		muutos	2019	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	743 982	764 550	764 550	0,0 %	800	800
Maksutulot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot		410	410	0,0 %		
Muut tulot		500	500	0,0 %	1	1
tulot yhteensä	743 982	765 460	765 460	0,0 %	801	801
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	152 640	157 810	162 990	3,3 %	163	163
Palvelujen ostot	98 196	114 740	114 740	0,0 %	115	115
Aineet, tarvikkeet, tavarat	549 654	714 790	713 790	-0,1 %	714	714
Avustukset						
Vuokramenot	1 381	4 100	4 100	0,0 %	4	4
Muut menot	1 678	300	300	0,0 %		
menot yhteensä	803 548	991 740	995 920	0,4 %	996	996
TOIMINTAKATE (netto)	-59 566	-226 280	-230 460	1,8 %	-195	-195
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	215 212	239 830	224 230	-6,5 %	210	208
Tulot	245 392	334 740	334 740	0,0 %	335	335
Menot	35 593	32 510	35 630	9,6 %	36	36
KOKONAISTULOT	989 375	1 100 200	1 100 200	0,0 %	1136	1136
KOKONAISMENOT	1 054 353	1 264 080	1 255 780	-0,7 %	1242	1240
NETTO KUSTANNUS	-64 978	-163 880	-155 580	-5,1 %	-106	-104
Vakituisen henkilöstö	3,45	3,45	2,90	-15,9 %	2,90	2,90
Tilapäinen henkilöstö						

VESIHUOLTOLAITOS

TULOSLASKELMA
(ulkoiset ja sisäiset)

	TP	TA+muutos	TA	TS	TS
	2017	2018	2019	2020	2021
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
LIKEVAIHTO					
Myyntituotot, ulk.	385 015	360 000	360 000	360	360
Myyntituotot, sis.	45 291	60 000	60 000	60	60
Liittymismaksut	0	6 000	6 000	6	6
	430 306	426 000	426 000	426	426
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot		910	910	1	1
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-76 366	-64 510	-64 510	-65	-65
Palvelujen ostot	-84 077	-113 760	-114 840	-114	-114
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-47 945	-57 170	-65 290	-65	-65
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-10 409	-12 600	-14 360	-14	-14
Muut henkilösivukulut	-2 383	-2 600	-2 670	-3	-3
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-150 004	-160 900	-148 560	-150	-150
Liiketoiminnan muut kulut	-19 851	-5 490	-5 480	-5	-5
Liikelylijäämä (-alijäämä)	39 271	9 880	11 200	11	11
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	2 984				
Muut kulut					
Korvaus jäännöspääomasta	-7 752	-8 000	-8 000	-8	-8
Tilikauden tulos	34 502	1 880	3 200	3	3

VESIHUOLTOLAITOS

RAHOITUSLASKELMA
(ulkoiset ja sisäiset)

	TP	TA	TA	TS	TS
	2017	2018	2019	2020	2021
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	11 987	9 880	11 200	10	10
Poistot ja arvonalentumiset	150 004	160 900	148 560	150	150
Rahoitustuotot ja -kulut (sisäinen korko)	-4 768	8 000	8 000	8	8
Tulorahoituksen korjauserät (sisäiset netto)	27 284	-50 510	-47 930	-49	-49
	184 506	128 270	119 830	119	119
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-66 002	-125 000	-149 000	-280	-400
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Investoinnit netto	-66 002	-125 000	-149 000	-280	-400
Toiminnan ja investointien rahavirta	118 504	3 270	-29 170	-161	-281

KAUKOLÄMPÖVERKKO

TULOSLASKELMA
(ulkoiset ja sisäiset)

	TP 2017 €	TA+muutos 2018 €	TA 2019 €	TS 2020 1 000 €	TS 2021 1 000 €
LIKEVAIHTO					
Myyntituotot, ulk.	256 992	300 000	300 000	320	320
Myyntituotot, sis.	182 147	272 000	272 000	300	300
	439 139	572 000	572 000	620	620
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-468 504	-642 000	-641 000	-670	-670
Palvelujen ostot	-15 028	-10 720	-16 420	-11	-11
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-8 244	-10 100	-5 630	-6	-6
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 712	-2 250	-1 240	-2	-2
Muut henkilsivukulut	-275	-480	-360		
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-65 208	-78 930	-75 670	-85	-100
Liiketoiminnan muut kulut	-1 789	-1 090	-1 080	-1	-1
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-121 621	-173 570	-169 400	-155	-170
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkokulut	-3 653	-3 700	-3 000	-3	-3
Muut kulut	0				
Korvaus jäännöspääomasta	-4 531	-4 000	-4 000	-4	-4
Tilikauden tulos	-129 805	-181 270	-176 400	-162	-177

KAUKOLÄMPÖVERKKO

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2017 €	TA 2018 €	TA 2019 €	TS 2020 1 000 €	TS 2021 1 000 €
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-121 621	-173 570	-169 400	-155	-170
Poistot ja arvonalentumiset	65 208	78 930	75 670	85	100
Rahoitustuotot ja -kulut	-8 184	-7 700	-7 000	-7	-7
Tulorahoituksen korjauserät	4 531	4 000	4 000	4	4
	-60 066	-98 340	-96 730	-73	-73
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-228 279	-44 000	-50 000	-60	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Investoinnit netto	-228 279	-44 000	-50 000	-60	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-288 345	-142 340	-146 730	-133	-73
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-47 000	-47 000	-47 000	-47	-47
Lainakannan muutokset	-47 000	-47 000	-47 000	-47	-47
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 331				
Rahavarojen muutos	-337 676	-189 340	-193 730	-180	-120

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2017	TA 2018 +	TA	Muutos-%	TS 2020	TS 2021
YHTEENSÄ		muutos	2019	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	750 439	769 150	769 150	0,0 %	805	805
Maksutulot	0	700	700	0,0 %	1	1
Tuet ja avustukset	0	0	0		0	0
Vuokratulot	663 870	688 260	747 450	8,6 %	748	748
Muut tulot	319	500	500		1	1
tulot yhteensä	1 414 628	1 458 610	1 517 800	4,1 %	1 555	1 555
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	572 027	630 930	628 960	-0,3 %	629	629
Palvelujen ostot	638 789	836 760	808 260	-3,4 %	809	809
Aineet, tarvikkeet, tavarat	905 727	1 019 040	1 044 340	2,5 %	1 044	1 044
Avustukset	0	0	0		0	0
Vuokramenot	89 200	81 050	80 800	-0,3 %	80	80
Muut menot	26 421	1 340	1 340	0,0 %	1	1
menot yhteensä	2 232 163	2 569 120	2 563 700	-0,2 %	2563	2563
TOIMINTAKATE (netto)	-817 535	-1 110 510	-1 045 900	-5,8 %	-1008	-1008
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	1 058 609	1 077 320	1 089 150	1,1 %	1 081	1 063
Tulot	695 651	846 950	902 300	6,5 %	903	903
Menot	362 101	479 470	486 660	1,5 %	487	487
KOKONAISTULOT	2 110 279	2 305 560	2 420 100	5,0 %	2458	2458
KOKONAISMENOT	3 652 874	4 125 910	4 139 510	0,3 %	4131	4113
NETTO KUSTANNUS	-1 542 595	-1 820 350	-1 719 410	-5,5 %	-1 673	-1 655
Vakituinen henkilöstö	13,50	13,50	14,50	7,4 %	14,50	14,50
Tilapäinen henkilöstö	0,48	0,35	0,35	0,0 %	0,35	0,35

RAKENNUSLAUTAKUNNAN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2019

Rakennusvalvonta

Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Rakennusvalvonta käsittelee haetut luvat ja neuvoo/palvelee asiakasta hankkeen alusta loppuun. Rakennusvalvonta pyrkii käsittelemään luvat 4 – 5 viikossa.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Lakisääteisten tehtävien hoitaminen resurssien puitteissa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

tavoitteen otsikko		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2019	Mittari/arviointikriteeri
Huolellinen lupaharkinta	Oikaisuvaatimuksia ja valituksia enintään 2 %	Oikaisuvaatimusten ja valitusten määrä
Selkeät ja yksiselitteiset lupapäätökset	Kyselyjä enintään 2 %	Kyselyjen määrä lupapäätöksistä

Perustelut:

Rakennusvalvonnan lupapäätöksillä ja neuvonnalla pyritään ohjaamaan asiakkaita suorittamaan toimenpiteet lakien ja asetusten mukaisesti ympäristö ja naapurit huomioiden.

Ympäristönsuojelu

Vastuuhenkilö: Ympäristösihteeri

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee edistää ja valvoa kunnan ympäristönsuojelua siten, että suoritettavilla toimenpiteillä turvataan viihtyisä ja luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristö kaikille.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Lakisääteisten tehtävien hoitaminen resurssien rajoissa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

tavoitteen otsikko		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2019	Mittari/arviointikriteeri
Huolellinen lupaharkinta	Ei oikaisuvaatimuksia ja valituksia	Oikaisuvaatimusten ja valitusten määrä
Selkeät ja yksiselitteiset lausunnot	Kyselyjä enint. 2 %	Kyselyjen määrä lupapäätöksistä

Perustelut:

Ympäristönsuojelun lupapäätöksillä, neuvonnalla ja lausuntojen annolla pyritään ohjaamaan asiakkaita suorittamaan toimenpiteet lakien ja asetusten mukaisesti ympäristö ja naapurit huomioiden.

Yksityistiet

Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Tehtävänä on kunnan yksityisteiden kunnossapitoon osoittaman avustuksen jakaminen avustukseen oikeutetuille sekä kunnalle yksityistielaisissa määrättyjen ja hallintosäännössä rakennuslautakunnalle siirrettyjen tehtävien hoitaminen.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Yksityisteiden kunnossapitoavustusten jaosta sekä lakisääteisistä tehtävistä huolehtiminen resurssien rajoissa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

tavoitteen otsikko		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2019	Mittari/arviointikriteeri
Lainmukaiset ja selkeät päätökset	Ei valituksia	Valitusten määrä
Avustushakemukset käsitellään ennen kesäsulku	Päätökset ja maksut ennen elokuun loppua	Aika

Perustelut:

Rakennuslautakunta myöntää yksityistieavustukset ja ratkaisee pääasiassa tiekunnan kokouksista tehdyt valitukset

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TOIMIALA:	TP 2017	TA 2018 +	TA	Muutos-%	TS 2020	TS 2021
Rakennuslautakunta		muutos	2019	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	4 013	1 500	1 500	0,0 %	1	1
Maksutulot	41 949	43 500	43 000	-1,1 %	43	43
Tuet ja avustukset						
Vuokratulot						
Muut tulot	520					
tulot yhteensä	46 482	45 000	44 500	-1,1 %	44	44
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	39 321	43 160	42 760	-0,9 %	43	43
Palvelujen ostot	35 754	44 660	44 600	-0,1 %	45	45
Aineet, tarvikkeet, tavarat	2 565	6 500	5 600	-13,8 %	5	5
Avustukset	49 952	50 000	50 000	0,0 %	50	50
Vuokramenot	118					
Muut menot						
menot yhteensä	127 710	144 320	142 960	-0,9 %	143	143
TOIMINTAKATE (netto)	-81 228	-99 320	-98 460	-0,9 %	-99	-99
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot	22 389	19 150	18 270	-4,6 %	18	18
KOKONAISTULOT	46 482	45 000	44 500	-1,1 %	44	44
KOKONAISMENOT	150 099	163 470	161 230	-1,4 %	161	161
NETTO KUSTANNUS	-103 617	-118 470	-116 730	-1,5 %	-117	-117
Vakituinen henkilöstö	0,90	0,90	0,90	0,0 %	0,90	0,90
Tilapäinen henkilöstö						

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa						
TEKNINEN TOIMI	TP 2017	TA 2018 +	TA	Muutos-%	TS 2020	TS 2021
YHTEENSÄ		muutos	2019	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	754 451	770 650	770 650	0,0 %	806	806
Maksutulot	41 949	44 200	43 700	-1,1 %	44	44
Tuet ja avustukset	0	0	0		0	0
Vuokratulot	663 870	688 260	747 450	8,6 %	748	748
Muut tulot	839	500	500		1	1
tulot yhteensä	1 461 110	1 503 610	1 562 300	3,9 %	1 599	1 599
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	611 348	674 090	671 720	-0,4 %	672	672
Palvelujen ostot	674 544	881 420	852 860	-3,2 %	854	854
Aineet, tarvikkeet, tavarat	908 292	1 025 540	1 049 940	2,4 %	1 049	1 049
Avustukset	49 952	50 000	50 000	0,0 %	50	50
Vuokramenot	89 318	81 050	80 800	-0,3 %	80	80
Muut menot	26 421	1 340	1 340	0,0 %	1	1
menot yhteensä	2 359 874	2 713 440	2 706 660	-0,2 %	2706	2706
TOIMINTAKATE (netto)	-898 764	-1 209 830	-1 144 360	-5,4 %	-1107	-1107
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	1 058 609	1 077 320	1 089 150	1,1 %	1 081	1 063
Tulot	695 651	846 950	902 300	6,5 %	903	903
Menot	384 490	498 620	504 930	1,3 %	505	505
KOKONAISTULOT	2 156 761	2 350 560	2 464 600	4,9 %	2502	2502
KOKONAISMENOT	3 802 973	4 289 380	4 300 740	0,3 %	4292	4274
NETTO KUSTANNUS	-1 646 212	-1 938 820	-1 836 140	-5,3 %	-1 790	-1 772
Vakituisen henkilöstö	14,40	14,40	15,40	6,9 %	15,40	15,40
Tilapäinen henkilöstö	0,48	0,35	0,35	0,0 %	0,35	0,35
	TP 2017	TA 2018 +	TA	Muutos-%	TS 2020	TS 2021
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ		muutos	2019	edell. ta		
	€	€	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	1 425 886	1 816 430	1 818 960	0,1 %	1 774	1 774
Maksutulot	115 044	112 550	121 250	7,7 %	122	122
Tuet ja avustukset	86 335	57 000	57 000	0,0 %	57	57
Vuokratulot	668 292	691 440	750 630	8,6 %	751	751
Muut tulot	31 806	82 450	108 950	32,1 %	107	19
tulot yhteensä	2 327 362	2 759 870	2 856 790	3,5 %	2 811	2 723
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	4 091 860	4 384 680	4 385 490	0,0 %	4 386	4 386
Palvelujen ostot	11 463 968	11 978 160	12 154 610	1,5 %	12 156	12 156
Aineet, tarvikkeet, tavarat	1 395 132	1 504 640	1 476 040	-1,9 %	1 474	1 474
Avustukset	267 590	286 100	254 100	-11,2 %	254	254
Vuokramenot	100 916	96 200	94 800	-1,5 %	94	94
Muut menot	64 305	58 790	19 590	-66,7 %	19	19
menot yhteensä	17 383 771	18 308 570	18 384 630	0,4 %	18 383	18 383
TOIMINTAKATE (netto)	-15 056 409	-15 548 700	-15 527 840	-0,1 %	-15 572	-15 660
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	1 303 534	1 106 890	1 130 000	2,1 %	1 120	1 102
Tulot	1 241 239	1 419 060	1 485 510	4,7 %	1 486	1 486
Menot	1 241 239	1 419 060	1 485 510	4,7 %	1 486	1 486
KOKONAISTULOT	3 568 602	4 178 930	4 342 300	3,9 %	4 297	4 209
KOKONAISMENOT	19 928 545	20 834 520	21 000 140	0,8 %	20 989	20 971
NETTO KUSTANNUS	-16 359 943	-16 655 590	-16 657 840	0,0 %	-16 692	-16 762
Vakituisen henkilöstö	66,98	71,08	69,29	-2,5 %	69,29	69,29
Tilapäinen henkilöstö	12,70	12,69	14,80	16,6 %	14,80	14,80

TULOSLASKELMA (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2017	TA +muutos 2018	TA 2019	TS 1000 € 2020	TS 1000 € 2021
Toimintatuotot yhteensä					
Myyntituotot	2 216 867	2 723 280	2 736 910	2 692	2 692
Maksutuotot	115 044	112 550	121 250	122	122
Tuet ja avustukset	86 335	57 000	57 000	57	57
Vuokratuotot	1 118 550	1 203 650	1 318 190	1 318	1 318
Muut toimintatuotot	31 806	82 450	108 950	107	19
Toimintatuotot yhteensä	3 568 602	4 178 930	4 342 300	4 296	4 208
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-4 091 860	-4 384 680	-4 385 490	-4 386	-4 386
Palvelujen ostot	-12 049 266	-12 585 010	-12 772 560	-12 773	-12 773
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 600 816	-1 804 640	-1 776 040	-1 774	-1 774
Avustukset	-267 590	-286 100	-254 100	-254	-254
Vuokratulot	-551 175	-608 410	-662 360	-662	-662
Muut toimintakulut	-64 305	-58 790	-19 590	-19	-19
Toimintakulut yhteensä	-18 625 011	-19 727 630	-19 870 140	-19 868	-19 868
Toimintakate	-15 056 409	-15 548 700	-15 527 840	-15 572	-15 660
Verotulot	8 066 985	8 000 000	8 315 000	8 372	8 572
Valtionosuudet	9 252 135	8 552 260	8 124 070	8 124	8 124
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	116 173	119 650	119 650	120	100
Muut rahoitustuotot	81 677	190 360	155 070	110	50
Korkokulut	-19 886	-10 000	-5 000	-5	-5
Muut rahoituskulut	-69 339	-24 720	-24 600	-25	-25
Rahoitustuotot ja -kulut netto	108 625	275 290	245 120	200	120
Vuosikate	2 371 336	1 278 850	1 156 350	1 124	1 156
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 093 242	-1 106 890	-1 130 000	-1 120	-1 102
Arvonalentumiset	-210 292	0	0	0	0
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	1 067 802	171 960	26 350	4	54

INVESTOINTIOSA

		Suunnitelmakausi			
<u>Investoinnit yhteenvedo:</u>	v. 2019 valtuuston sitovuustaso	v. 2019 investoinnit	v. 2020 investoinnit	v. 2021 investoinnit	v. 2019- 2021 yhteensä
<u>Investoinnit kiinteistöihin:</u>	1 080 000 €		120 000 €	150 000 €	1 350 000 €
Sosiaali- ja terveystoimen kiinteistöt					
Sivistystoimen kiinteistöt		938 000 €			
Muut kunnan kiinteistöt		142 000 €			
<u>Investoinnit kunnan vuokrattaviin kiinteistöihin</u>	65 000 €	65 000 €	0 €	0 €	65 000 €
<u>Investoinnit laitostoimintaan</u>	209 000 €	209 000 €	400 000 €	400 000 €	1 009 000 €
<u>Investoinnit yleiset alueet ja liikenneväylät</u>	238 000 €	238 000 €	565 000 €	120 000 €	923 000 €
<u>Yhteensä</u>	<u>1 592 000 €</u>	<u>1 592 000 €</u>	<u>1 085 000 €</u>	<u>670 000 €</u>	<u>3 347 000 €</u>

INVESTOINTIEN ERITTELY				
	2019	2020	2021	Yhteensä
<u>Investoinnit kiinteistöihin</u>				
	690 000 €			690 000 €
Päiväkoti	- Päiväkodin rakentamisen loppu-urakka, kiintokalusteet sekä päiväkodin piha-alueen rakentaminen ja -laitteet			
Koulukeskus	135 000 € - A-rakennuksen lattioiden ja talotekniikan uusiminen ja uudet tilajärjestelyt, varavoimakoneen hankinta	120 000 € - Koulukeskuksen C-rakennuksen sokkeleiden korjaus ja sisätilojen kunnostus		255 000 €
	10 000 €			10 000 €
Paloasema	- Paloaseman lukituksen uusinta			
Kuntala	112 000 € - Lukituksen uusinta, sokkelin korjaus ja katon pinnoitus			112 000 €
	80 000 €			80 000 €
Kuhmola	- Kuhmolan sokkelin kunnostus ja piha-alueen asfaltointi			
	20 000 €			20 000 €
Kuntala, Päijännekoti ja Terveysasema	- paloilmoitinkeskukset			
	33 000 €			33 000 €
Kirjasto	- Kirjaston takaosan katon uusiminen ja kirjaston lukituksen uusinta			
Nuorisotalo			150 000 € -Nuorisotalon saneeraus	150 000 €
Kiinteistöinvestoinnit yhteensä	1 080 000 €	120 000 €	150 000 €	1 350 000 €

	2019	2020	2021	Yhteensä
<u>Investoinnit vuokrattaviin kiinteistöihin</u>				
Sahanranta	27 000 € - Lukituksen uusinta, kattojen pinnoitus			27 000 €
24- Halli	38 000 € -kahden ison oven ja yhden pienen oven rakentaminen, väliseinien rakentaminen ja lukituksen uusinta, ulkopuolelle kameravalvonta			38 000 €
Vuokrakiinteistöt yhteensä	65 000 €	0 €	0 €	65 000 €
<u>Investoinnit laitostoimintaan</u>				
Verkostot ja laitokset	209 000 € -Koskenpartaan vesihuolto ja kaukolämpöverkko -vesihuoltolaitoksen ohjausjärjestelmän uusinta -verkon saneerausta jatketaan -JVP:n saneerauksen suunnittelu	400 000 € -Aurinkorinteen vesihuolto ja kaukolämpöverkko - Hulevesialtaan rakentaminen kirjaston kattovesille -verkon saneerausta jatketaan -JVP:n laitteiden uusinta	400 000 € -Kurjenkallion vesihuollon rakentaminen -verkon saneerausta jatketaan -JVP:n laitteiden uusintaa jatketaan	1 009 000 €
Laitostoiminta yhteensä	209 000 €	400 000 €	400 000 €	1 009 000 €
<u>Yleiset alueet ja liikenneväylät</u>				
Yleiset alueet ja liikenneväylät	238 000 € -Koskenpartaan tieinfra -kirjaston viereisen kevytväylän kunnostus -Antinkorven kaatopaikan liikennejärjestelyjen parantaminen	565 000 € -Aurinkorinteen tieinfra -Toritien asfaltointi -Myllykujan saneeraus 1-vaihe - Papinsaaren sillan korjaus	120 000 € - Myllykujan saneeraus 2-vaihe	923 000 €

	2019	2020	2021	Yhteensä
Yleiset alueet ja liikenneväylät	-kaavateiden valaistuksen parantaminen led-valoilla			
	-kaavateiden korjausta			
	-asfaltointia			
	-uimapaikkojen laitureiden uusinta	-sähköautojen latauspaikka		
	- laajakaistaliittymät Koskenparras	- laajakaistaliittymät Koskenparras ja Aurinkorinne	- laajakaistaliittymät Koskenparras ja Aurinkorinne	
	-laiturirakenteiden uusiminen (sopimus kunta/Päijän Marine)	-laiturirakenteiden uusiminen (sopimus kunta/Päijän Marine)	-laiturirakenteiden uusiminen (sopimus kunta/Päijän Marine)	
Yl.alueet ja liikenneväylät yht.	238 000 €	565 000 €	120 000 €	923 000 €
Kaikki yhteensä	1 592 000 €	1 085 000 €	670 000 €	3 347 000 €

LIITE 1**SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI**

Toimialajohtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Jämsän kaupunki ja Kuhmoisten kunta ovat muodostaneet 1.1.2013 lähtien kuntalain 76 §:n 2 momentin mukaisen sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueen. Palveluiden järjestämisvastuu on Jämsän kaupungilla ja järjestämisen ja tilaamisen valmistelun ja toimeenpanon vastuu on yhteisellä sosiaali- ja terveyslautakunnalla. Jämsän kaupunki järjestää edelleen Kuhmoisten sote-palvelut. Sosiaali- ja terveyslautakunta ja yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveystoimi kuuluvat vastuukunnan hallintoon.

Yhteistoiminta-alueen tehtävinä ovat kunnille kuuluvien lakisääteisten ja sopijakuntien yhteisesti hyväksymien muiden sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen. Yhteistoiminta-alue ostaa, tuottaa itse ja välittää palveluita. Yhteistoiminta-alueen hallinto hoitaa sosiaali- ja terveystoimen kunnille kuuluvat viranomaistehtävät. Jämsän kaupungin palveluiden järjestämisvastuuseen kuuluu oikeus ja velvollisuus huolehtia sopimuksen piiriin kuuluvien palveluiden saatavuudesta yhteistoiminta-alueella. Hallinnon järjestämisessä noudatetaan vastuukuntana toimivan Jämsän kaupungin valtuuston hyväksymää hallintosääntöä ja sen nojalla annettuja muita määräyksiä ja ohjeita. Kustannusten kohdentaminen tapahtuu erillisen sopimuksessa olevan liitteen mukaisesti. Pääperiaatteena kustannusten kohdentamisessa on aiheuttamisperiaate.

Toiminnan vuosittaiset ja taloussuunnitelmakauden tavoitteet määrittelevät sopijakuntien valtuustot vuosittain tehtävän tilauksen yhteydessä. Kuhmoisten kunnan kanssa käydään erikseen tilausneuvottelut, jossa kunnan tavoitteet sovitetaan yhteen yhteistoiminta-alueen tuottamien tai välittämien palveluiden tai palvelukokonaisuuksien sisältöjen kanssa.

Sopijakuntien yhteinen toimielin on 9-jäseninen Jämsän kaupungin hallinnossa oleva sosiaali- ja terveyslautakunta, jossa Jämsän kaupungilla on 7 jäsentä ja Kuhmoisten kunnalla 2 jäsentä. Kullekin jäsenelle on nimetty varajäsen. Yhteistoiminta-alueen kunnat nimeävät hallituksistaan yhden edustajan sosiaali- ja terveyslautakuntaan. Hallituksen edustajilla on puhevalta, mutta ei äänivaltaa lautakunnan kokouksissa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toimii Jämsän kaupungin organisaatiossa ja siihen sovelletaan kuntalain ja erityislakien määräyksiä tältä pohjalta. Lautakunnan toimikausi on valtuuston toimikausi. Lautakunnan tehtävistä ja esittelystä määrätään Jämsän hallintosäännössä. Sosiaali- ja terveyslautakunta toimii myös terveydenhuoltolain 12 §:n mukaisena terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahona.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Yhteistoiminta-alueen väestömäärä on yhteensä noin 23 000 asukasta. Väkiluku on vähenevä niin Jämsän kaupungissa kuin Kuhmoisten kunnassa. Väestö myös ikääntyy ja erityisesti yli 85 vuotta täyttäneiden määrä lisääntyy huomattavasti nykyisestään. Tästä syystä erityisesti vanhuspalveluiden alueella tullaan tarvitsemaan erilaisia toimintatapoja hoitaa palvelujen kysynnän kasvu. Palvelurakennemuutos vanhuspalveluissa on edennyt ja pääosin tehty.

Alueen elinkeino- ja yritysraakenteesta johtuva työttömyys ja sen mukanaan tuomat taloudelliset ja sosiaaliset ongelmat tuovat haastetta palvelutuotannolle ja lisäävät myös siihen liittyviä kustannuksia. Kuntien vastuuta pitkäaikaistyöttömyyden hoidossa ja kustannusten kattamisessa on lisätty. Yleishallinnon tulosalueelle työllistämisyksikköön on siirretty työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannukset sekä muu työllisyyteen liittyvä toiminta. Kuntouttavaa työtoimintaa ostetaan sosiaalipalveluna Työvalmennussäätiö Avitukselta. Erityisesti nuorten työllisyyden parantaminen ja ennalta ehkäisevä toiminta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa on tärkeä painopistealue. Myös lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen ja varhaiseen puuttumiseen on suunnattu voimavaroja. Perustoimeentulotuen siirtyminen Kelalle 1.1.2017 alkaen aiheutti sosiaalityössä muutoksia. Täydentävän ja ehkäisevän toimentulon myöntäminen jäi edelleen kuntien vastuulle.

Jämsän kaupunki kilpailutti suuren osan sosiaali- ja terveystalvetoimistaan talvella 2014-2015. Kilpailutuksen ulkopuolelle jäivät vain vammaispalvelut ja sosiaalihuolto sekä viranomastoiminta. Kuhmoisten kunta ei ollut mukana palvelujen ulkoistamisessa. Jämsän kaupunki solmi Pihlajalinna Terveys Oy:n kanssa 10 vuoden (+ 5 vuoden optio) sopimuksen sosiaali- ja terveystalvetoimien tuotannosta 1.9.2015 alkaen. Jämsän kaupunki ja Pihlajalinna Terveys Oy perustivat palveluja tuottamaan yhteiskunnallisen yhteisyrityksen, Jämsän Terveys Oy. Yhteisyrityksestä omistaa Pihlajalinna Terveys Oy 51 % ja Jämsän kaupunki 49 %.

Tehdyllä laajalla ulkoistamisella pyrittiin turvaamaan erityisesti oman erikoissairaanhoidon (Jokilaakson sairaala) palvelujen ja työpaikkojen säilyttäminen paikkakunnalla sekä mahdollisuudet paremmin vaikuttaa seudun sosiaali- ja terveystalvetoimien jatkossakin. Tavoitteena oli hallita kokonaisuutena myös ulkoa ostettavan erikoissairaanhoidon palveluita ja kustannuksia. Kaupungin tekemä tuotantosopimus Jokilaakson Terveys Oy:n kanssa siirtyi jo 1.1.2016 lukien Jämsän Terveys Oy:lle yhtä aikaa erikoissairaanhoidon kokonaisvastuun myötä. Jämsän kaupunki myi omistamansa Jokilaakson Terveys Oy:n osakkeet Pihlajalinna Terveys Oy:lle kesällä 2018.

Terveystalvetoimien tuotannon jatkumista nykyisellään turvaa myös ministeriötä saatu perusterveydenhuollon ympärivuorokautiseen päivystykseen saatu lupa vuoden 2020 loppuun saakka. Tosin leikkaustoiminnan jatkumista nykyisellään Jokilaakson sairaalassa on uhkaamassa leikkaustoiminnan keskittämistä koskeva lainsäädäntö sekä yksityisen leikkaustoiminnan kriteerejä koskevan ohjeistuksen valmistelu.

Toimintaympäristön muutoksista merkittävin tulee toteutuessaan olemaan valmisteilla oleva sote- ja maakuntauudistus, jossa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen, palveluiden tuottaminen ja potilaan valinnanvapaus sekä palvelujen rahoittaminen tulee muuttumaan huomattavasti nykyisestä. Uudistusta koskevat lait ovat vielä lopullista hyväksyntää vaille. Kaupungin sijaan sosiaali- ja terveydenhuollon sopimuksissa tulee sopimusosapuoleksi Keski-Suomen maakunta, mikäli sote- ja maakuntauudistus toteutuu suunnitellusti vuoden 2021 alusta. Näin myös Jämsän Terveys Oy:n palvelusopimuksen osalta. Ns. Paras-lain velvoitteita yhteistoiminta-alueista tultaneen jatkamaan siihen saakka kunnes uusi maakunta aloittaa toimintansa.

Maakuntauudistuksessa kunnilta poistuu sote-palvelujen järjestämisvastuu ja se siirtyy maakunnalliselle toimijalle. Nykyisin kaupungin palveluksessa olevat sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset siirtyvät pääosin maakunnallisen toimijan palvelukseen. Kunnalle jää edelleen terveyden ja hyvinvoinnin vastuu. Pitkäaikainen yhteistyö Jämsän ja Kuhmoisten välillä katkeaa terveystalvetoimissa ainakin hallinnollisessa mielessä, kun uudistuksessa Jämsän kaupunki jäisi Keski-Suomen maakuntaan, mutta Kuhmoisten kunta siirtyisi Pirkanmaan maakuntaan. Valmistelutyötä joudutaan tekemään siis kahteen eri maakuntaan päin, mikä vie henkilöresursseja normaalilta työltä.

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus

Sosiaali- ja terveystoimen toiminta-ajatuksena on tuottaa vaikuttavia sosiaali- ja terveystalvetoimia yhdessä asiakkaiden ja muiden palveluntuottajien kanssa.

Sosiaali- ja terveystoimen tehtävänä on järjestää vähintään lakisääteiset sosiaali- ja terveystalvetoimet kuntalaisille/yhteistoiminta-alueen asukkaille. Jotkut palvelut ovat sisällöltään määriteltäviä ns. subjektiivisia oikeuksia, jotka pitää asiakkaille antaa, vaikka talousarviossa ei olisi niihin riittävästi budjetoitu. Muut palvelut tuotetaan ja välitetään kuntalaisille talousarvioon sisältyvien määrärahojen puitteissa. Tavoitteena on yhteistoiminta-alueen asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen elämänkaaren eri vaiheissa. Kaikissa palveluissa painotetaan ennaltaehkäisyä ja varhaista puuttumista, kuntouttavaa lähestymistapaa sekä ohjaamista omahoitoon ja vastuunottoon omasta hyvinvoinnista. Palveluja tuotetaan omana toimintana ja yhdessä kumppaneiden kanssa. Palveluja ostetaan kunnilta, kuntayhtymiltä, yrityksiltä ja yksityisiltä palveluntuottajilta. Merkittävänä palveluntuottajana toimii edellä mainittu yhteisyritys Jämsän Terveys Oy, joka tuottaa aikuisten ja lasten sosiaalityötä, toimeentuloturva, vammaispalveluja, viranomastoimintaa ja suurinta osaa Kuhmoisten palveluja lukuun ottamatta kaikki muut sosiaali- ja terveystalvetoimet. Toimiala tuottaa siis edelleen omana toimintana aikuisten ja lasten sosiaalityön, toimeentuloturvan, vammaispalvelut ja Kuhmoisissa toimivien yksiköiden palvelutuotannon.

Yhteistoiminta-alueella on vakinaisessa ja määräaikaisessa työ- tai virkasuhteessa yhteensä noin 150 henkilöä, joista suoraan Kuhmoisten palvelutuotannossa on noin 80 henkilöä. Henkilöstö on Jämsän kaupungin palveluksessa olevaa ja sitä käytetään tarvittaessa koko yhteistoiminta-alueella turvaten kaikissa yksiköissä kulloinkin tarvittava henkilökuntamitoitus. Henkilöstön osaamisen kehittäminen sekä riittävän ja osaavan työvoiman saannin turvaaminen on edelleen merkittävässä asemassa.

Toimialalla on seurattu uuden sote- ja maakuntaorganisaation lainsäädäntötyötä ja siirtymisen valmistelua on tehty yhteistyössä paikallisten ja maakunnallisten toimijoiden kanssa. Muutoksen valmistelu on ollut tiivistä vuonna 2018 ja se jatkuu edelleen talousarviovuonna 2019. Asiakkaiden osallisuuden lisääminen sekä erilaisten palvelusopimusten valvonta ovat myös painopistealueina suunnitelmakaudella. Työllistymistä edistetään erilaisten tukitoimien ja kuntouttavan työtoiminnan kautta. Oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden kotouttamista jatketaan suunnitelman mukaisesti.

Toimialan sekä tulosalueiden ja tulosyksiköiden tavoitteet on johdettu kaupungin vuonna 2017 hyväksymän strategian mukaisista tavoitteista tai tavoitteet on asetettu tukemaan koko kaupungin tavoitteiden saavuttamista.

Sosiaali- ja terveystoimen toiminta jakaantuu seuraaviin tulosalueisiin:

- sosiaali- ja terveystoimen hallinto
- sosiaalityö ja perhepalvelut
- vammaispalvelut
- vanhuspalvelut
- terveyspalvelut
- erikoissairaanhoito.

Tulosalueet jakaantuvat tulosyksiköihin ja edelleen kustannuspaikkoihin. Palvelujen tilaukset tehdään tulosalueittain hallinnon tulosaluetta lukuun ottamatta, koska sen kulut kohdistetaan eri yksiköille.

Toimialan tavoitteet vuodelle 2019

Tavoite	Mittari = millä mitataan	Kulmakivi, mitä palvelee	
		Elinvoima	Vuorovaikutus ja sujuva elämä
Sote- ja maakuntauudistuksen suunnitteluun aktiivinen osallistuminen eri valmistelutyöryhmissä paikallisesti ja maakunnallisesti. Tavoitteena on turvata laadullisesti ja määrällisesti riittävät ja vaikuttavat palvelut ja taata kuntalaisten edunvalvonta palveluiden tuottamisessa.	- Edustajien määrä maakunnallisissa valmistelutyöryhmissä (työryhmien määrä/jämsäläisten ja kuhmoislaisten edustajien määrä) - Hyvinvointikertomuksen ajantasaisuus, tavoitteet ja mittarit asetettu - Sote- ja hyvinvointipalveluiden kehittämistyön suunnitelman laatiminen ja sen toimenpiteiden toteutuminen paikallisesti ja maakunnallisesti (suunnitelma ja sen toteuttamistoimet)	x x	x
Asiakkaat ovat osallisena palvelujen suunnittelussa ja asiakaspalveluprosessien kehittämisessä.	- Asiakasraatien määrä ja kattavuus (kpl, millä alueilla) - Asiakastytytyväisyyskyselyt (yli 90 % tyytyväisiä) - Kuvatut/tarkistettut asiakaspalveluprosessit (kpl. mitkä)	x	x
Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen ja tuottaminen tehdään sovitusti ja niiden valvonta ja ohjaus hoidetaan suunnitellusti.	- Jämsän Terveys Oy:n palvelusopimuksen ohjaus- ja valvontakäyntien toteutuminen (kyllä/ei, puutteet) sekä raportointi lautakunnalle ja kaupunginhallitukselle (4 krt/vuosi) - Palvelusopimusten seurannan mittarien toteutuminen sovitusti (kyllä/ei, puutteet) - Kuhmoisten palvelusopimuksen tarkistaminen (1 krt/vuosi) ja sopimusneuvottelujen järjestäminen (2 krt/vuosi) sekä tuottamisen toteutuminen sovitusti (kyllä/ei)	x x	x
Palvelutuotanto on kustannustehokasta ja palvelutarvetta vastaavaa.	Sosiaali- ja terveydenhuollon tarvevakioidut menot: nettomenot (euroa/asukas), tarvevakioidut menot (indeksi).	x	

Toiminnan ja talouden kehittäminen suunnitelmavuosina 2020 - 2021

Kehittämiskohde	Selvitys, miten tukee strategiaa
Sote- ja maakuntauudistukseen valmistautuminen.	Mikäli esitetyt lait tulevat voimaan, on Jämsän edunvalvontatehtävä oleellista elinvoiman ja sujuvan elämän toteuttamiseksi jatkossa.
Palvelusopimusten valvontatehtävä	Merkittävä elinvoiman ja sujuvan arjen tavoitteiden saavuttamisen kannalta.
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja sen organisointi paikallisesti ja yhteyspintojen varmistaminen.	Tukee erityisesti elinvoimatehtävää.

Tunnuslukuja

Sosiaali- ja terveystoimi, kustannukset yhteensä	Lta 2018	Tae 2019	
Jämsä	3 808	3 970	euroa/asukas
Kuhmoinen	4 220	4 574	euroa/asukas

Sosiaali- ja terveystoimen hallinto

Tulosalueen esimies:

Toiminnan kuvaus

Tulosalue järjestää sosiaali- ja terveystoimen hallintopalvelut sisältäen myös potilasasiamies- ja sosiaaliasiamiestoiminnan.

Tavoitteet vuodelle 2019

Tavoite	Mittari = millä mitataan	Kulmakivi, mitä palvelee	
		Elinvoima	Vuoro-vaikutus ja sujuva elämä
Aktiivinen osallistuminen paikallisesti ja maakunnallisesti sote- ja maakuntauudistuksen suunnitteluun ja valmisteluun sekä palvelujen ja toimintojen yhdyspintojen selvittämiseen.	- Sosiaali- ja terveystoimen johdon ja esimiesten osallistuminen paikallisiin ja maakunnallisiin työryhmiin (työryhmien määrä/soten edustajien määrä) - Sote- ja hyvinvointipalveluiden kehittämistyön ja sen toimenpiteiden toteutuminen paikallisesti ja maakunnallisesti.	x x	x
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut tuotetaan ja järjestetään vaikuttavasti ja kustannustehokkaasti ja onnistutaan palvelusopimusten valvonta- ja ohjaustehtävässä.	- Säännölliset, sovitut ohjaus- ja valvontakäynnit / tarkastusohjelmat toteutuminen (kyllä/ei) - Palvelusopimusten seurannan mittarien toteutuminen sovitusti (kyllä/ei, puutteet) - Kuhmoisten palvelujen järjestämisen ja tuottamisen toteutuminen sovitusti (kyllä/ei)	x x	x
Toiminnan johtaminen on järjestelmällistä ja tavoitteellista ja tuetaan yksiköitä palvelutuotannossa ja asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa.	- Toimialan johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti (joka toinen viikko kesäaikaan lukuun ottamatta), kokousten muistiot jaetaan henkilöstölle. - Henkilöstöinfot (väh. 2 krt/vuosi) ja esimieskokoukset (väh. 3 krt/vuosi) toteutuvat.	x	x
Henkilöstön osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen	- Koulutussuunnitelman laatiminen - Täydennyskoulutuspäivät toteutuvat väh. 3 päivää/hlö/vuosi - Johtamiskoulutukseen osallistuvien määrät / esimiesten koulutuspäivät		x

Toiminnan ja talouden kehittäminen suunnitelmavuosina 2020 - 2021

Kehittämiskohde	Selvitys, miten tukee strategiaa
Jämsän kaupungin sosiaali- ja terveyspalvelujen siirron valmistelu ja toiminnan kotouttaminen Keski-Suomen maakuntaan. Kuhmoisten kunnan sosiaali- ja terveyspalvelujen siirron valmistelu ja toiminnan kotouttaminen Pirkanmaan maakuntaan.	Elinvoiman, sujuvan arjen ja verkostotehtävän tavoitteiden tukeminen.

Tunnuslukuja:

Jämsä	Lta 2018	Tae 2019	
Sosiaali- ja terveystoimen hallinto, tulosalueen kustannukset yhteensä	22	27	euroa/asukas
Kuhmoinen			
Sosiaali- ja terveystoimen hallinto, tulosalueen kustannukset yhteensä	77	87	euroa/asukas

Toiminnan tavoitteet ja tavoitetasot suunnitelmakaudella tulosityksiköittäin 2019– 2021 (lautakunnalle)

Sosiaali- ja terveystoimen hallinto

Tuottaa toimialan hallinto- ja talouspalvelut sisältäen lautakunnan toiminnan.

Vastaa sisäisten ja ulkoisten sosiaali- ja terveyspalvelujen ohjauksesta ja valvonnasta sekä ostopalvelujen toteutumisesta sovitun mukaisina.

Oma tuotanto:

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Seurantatapa/Mittari
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN HALLINTO tulosityksikkö		
Palvelujen järjestäminen ja palvelutilausten toteutuminen sovitulla tavalla sekä niiden toteutumisen seuranta ja raportointi asianomaisille tahoille sovituin määräajoin.	Ostopalvelujen valvontasuunnitelma toteutuu. Palvelutilaukset toteutuvat. Toiminnallinen ja taloudellinen raportointi on sovitun mukaista.	Valvontasuunnitelmat toteutuvat (kyllä/ei) Palvelutilaukset toteutuvat (kyllä/ei) Raportointi toteutuu suunnitellusti (kyllä/ei, puutteet)
Toiminnan johtaminen on tavoitteiden mukaista ja yksiköitä tuetaan palvelutuotannon ja tavoitteiden toteuttamisessa.	Sosiaali- ja terveystoimen johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti, henkilöstöinfoja ja esimieskokouksia pidetään. Esimiesten johtamisosaamien lisääntyy. Työhyvinvointisuunnitelmat ja perehdytysuunnitelmat ajan tasalla.	Johtoryhmän kokousmuistiot jaetaan. Henkilöstöinfot ja esimieskokoukset toteutuvat (kyllä/ei) Johtamiskoulutukseen osallistuvien määrät / esimiesten koulutuspäivät Suunnitelmien ja koulutusten toteutuminen sovitusti (kyllä/ei, puutteet)
Yhteistyö kaupungin muiden toimialojen kanssa erityisesti hyvinvointiyhteistyössä.	Yhteinen suunnitelma laadittu ja sitä toteutetaan.	Suunnitelman toteuttamistoimet
Palveluista ja toiminnasta tiedottaminen on ajantasaista.	Yhteystiedot pidetään jatkuvasti ajan tasalla.	Internet, henkilöstöinfot. Intranet, extranet sosiaalinen media. WWW-sivut, erillistiedotteet

Palvelutuotannossa annettava hoito ja palvelu on turvallista ja vaikuttavaa	Sosiaalihuollon palveluyksiköissä toimitaan omavalvontasuunnitelmien mukaisesti. Laadun- ja potilasturvallisuuden seuranta on systemaattista.	Toiminta on omavalvontasuunnitelman mukaista. (kyllä/ei, puutteet) Keskeiset laatu- ja potilasturvallisuus- ja omavalvontamittarit toteutuvat (kyllä/ei, puutteet).
Toiminta on kustannustehokasta ja laadullisesti helposti seurattavaa.	Toiminnan määrällinen ja laadullinen seuranta on aiempaa helpompaa ja tunnusluvut palvelevat toiminnan seurantaa ja kehittämistä aiempaa paremmin.	Terveystietojärjestelmän raportointiohjelman mittarit, THL:n ja Kuntaliiton tuottamat raportit (euroa/asukas eri toiminnoissa) Jämsän Terveys Oy:n kanssa yhteinen toiminnanohjausjärjestelmä, josta mittarit saadaan sähköisesti.

Palvelukuvaus:

Sosiaali- ja terveystoimen hallinto

Vastaa sosiaali- ja terveystoimen hallinnosta ja taloudesta sekä lautakunnan päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Hallintoyksikkö koordinoi tulosalueiden toimintaa ja vastaa koko toimialan palvelutuotannon kehittämisestä sekä sisäisten ja ulkoisten palvelujen laadun valvonnasta ja asiakas-/ potilasturvallisuudesta ja potilas- ja sosiaaliasiamiestoiminnasta. Hallintoyksikkö koordinoi terveydenhuollon järjestämissuunnitelman laatimista yhteistyössä sairaanhoitopiirin kanssa.

Sosiaalityö ja perhepalvelut

Tulosalueen esimies: tulosaluejohtaja Heikki Oksanen

Toiminnan kuvaus

Tulosalue tuottaa sosiaalityön, täydentävän ja ennaltaehkäisevän toimeentuloturvan ja lastenvalvojan palvelut. Hankkii perhepalvelukeskuksen ja päihde- ja mielenterveyspalvelut Jämsän Terveys Oy:ltä. Alueella on sekä sosiaalihuollon että terveydenhuollon toimintoja.

Sosiaalityö ja perhepalvelut tukevat yhteistoiminta-alueen asukkaiden väestön hyvinvointia varhaisen puuttumisen, oikean hoidonporrastuksen ja moniammatillisen yhteistyön osalta.

Tavoitteet vuodelle 2019

Tavoite	Mittari = millä mitataan	Kulmakivi, mitä palvelee	
		Elinvoima	Vuoro-vaikutus ja sujuva elämä
Sosiaalityön kehittämistä jatketaan osallistumalla syyskuussa 2019 käynnistyvään Jyväskylän yliopiston hallinnoimaan lapsiperheiden sosiaalityön kehittämishankkeeseen ja JAMK:n hallinnoimaan PAKU (Palvelupolut kuntoon) aikuissosiaalityön kehittämishankkeeseen v. 2018 -2020	Kehittämistyön etenemisen seuranta: aikuissosiaalityö, perhesosiaalityö, lastensuojelu	x	x
Varautuminen sote-uudistukseen mm. kehittämällä yhdyspinta- ja hyvinvointiyhteistyötä	Osallistuminen maakunta- ja sote- uudistuksen työryhmiin ja hankkeisiin kuten KsLapen jatsoon (ns. siltaus-toimenpiteet)	x	x
Onnistuminen kotouttamistyössä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa	Oleskeluluvan saaneiden kuntaan muuton mallin käyttöönotto Jämsässä, sujuvat palveluprosessit, maahanmuuttotyö osana sosiaalityötä	x	x

Toiminnan ja talouden kehittäminen suunnitelmavuosina 2020 - 2021

Kehittämiskohde	Selvitys, miten tukee strategiaa
Varautuminen sote-uudistukseen mm. kehittämällä yhdyspintapinta- ja hyvinvointiyhteistyötä mm. KsLape hankkeen kautta.	Kts. sosiaalityön tavoitteet vuodelle 2019

Tunnuslukuja

Jämsä	Tae 2018	Tae 2019	
Sosiaalityö ja perhepalvelut, tulosalueen kustannukset yhteensä	617	662	euroa/asukas
Huostaan otettujen lasten kokonaismäärä	47	48	määrä
Jälkihuollossa olevat	37	43	määrä
Toimeentulotukiruokakunnat	1 016	948	määrä
Kuhmoinen			
Sosiaalityö ja perhepalvelut, tulosalueen kustannukset yhteensä	265	374	euroa/asukas
Huostaan otettujen lasten kokonaismäärä	0	0	määrä
Jälkihuollossa olevat	0	0	määrä
Toimeentulotukiruokakunnat	50	41	määrä

Toiminnan tavoitteet ja tavoitetasot suunnitelmakaudella tulosityksiköittäin 2020 – 2021 (lautakunnalle)

Sosiaalityö

Sosiaalityön yksikössä tuotetaan yhteistoiminta-alueen aikuis- ja lapsiperheiden sosiaalityön palvelut (ohjaus, neuvonta, täydentävä ja ennaltaehkäisevä toimeentulotuki, sosiaaliohjaus, sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut, lastensuojelu, lastenvalvojan palvelut, kotouttamistyö).

Sosiaalityössä palvelujen kysynnän volyymi on pysynyt edelleen varsin korkeana etenkin sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa ja lastensuojelussa. Pitkään jatkunut talouden taantuma ja siitä johtuva korkea työttömyys heijastuu perheiden toimeentuloon ja hyvinvointiin ja edelleen palvelujen kysyntään, vaikka yleinen taloustilanne on kohentunut noususuhdanteen myötä.

Sosiaalihuoltolain mukaan lapsiperheelle on järjestettävä välttämätön kotipalvelu (=subjektiivinen oikeus), jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ei ole mahdollista laissa mainittujen syiden vuoksi. Kotipalvelua on järjestettävä yleisenä perhepalveluna. Myös lastensuojelun asiakkailta on vastaava oikeus kotipalvelun saamiseen. Lapsiperheiden kotipalvelu järjestetään palvelusetelillä.

Sosiaalityön kehittämishanke ja uusien toimintatapojen juurruttaminen sosiaalityössä sekä toimintamallien kehittäminen yhteistyössä yhteistyötahojen kanssa. Keski-Suomen lasten ja perheiden parhaaksi hanke (KSLape) päättyy v. 2018, mutta ja sen jatkuminen v. 2019 (ns. siltaustoimenpiteet) tukee tätä prosessia. Osallistumalla syyskuussa 2019 käynnistävään Jyväskylän yliopiston hallinnoimaan lapsiperheiden sosiaalityön kehittämishankkeeseen keskitytään työntekijöiden työhyvinvoinnin tukemiseen työskentelyprosesseja syvällisemmin tutkaillen.

Aikuissosiaalityössä painopiste on aktivointi- ja kuntoutustoimenpiteissä. Kuntouttava työtoiminta on sosiaaliohjauksen keskeinen kohdealue. ProSos-hanke päättyy v.2018, mutta hankkeen aikana aloitettu palvelutarpeen arvioinnin yhtenäistäminen jatkuu v. 2019. Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen rooleja selkiytetään edelleen. Aikuissosiaalityössä sosiaaliohjauksen tarve korostuu varsinkin nuorten aikuisten osalta.

Perhepalvelukeskus ja Päihde- ja mielenterveyspalvelut

Toiminnan tavoitteet ja mittarit määritelty palvelusopimuksessa.

Oma tuotanto:

Toiminnallinen tavoite/ Oma tuotanto	Tavoitetaso	Seurantatapa/Mittari
Palvelut tuotetaan taloudellisesti ja tehokkaasti	Kustannusten muodostusta ja kehitystä seurataan tuotteittain	Benchmarking Valtakunnalliset tilastot
SOSIAALITYÖ tulosityksikkö		
Lastensuojelulain mukaisiin velvoitteisiin vastaaminen	Määräaikaisten noudattaminen	Asiakasmäärän / ls-ilmoitusten määrän seuranta Ls:n toimenpiteiden määrän seuranta Määräaikaaseuranta
Sosiaalihuoltolain velvoitteiden toteuttaminen	Lapsiperheiden kotipalvelun järjestäminen kysyntää vastaavaksi	Lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmäärien seuranta
Sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen vahvistaminen	Uusien palveluprosessien kehittäminen yhdessä yhteistyötahojen kanssa	Sosiaalihuoltolain mukaisten asiakasmäärien ja palveluprosessien sujumisen seuranta
Sosiaalityön asiakkaiden elämänhallinnan paraneminen	Kuntouttava työtoiminta osaksi vakiintuneita käytänteitä	Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärän seuranta Typ-toiminnan asiakasmäärän seuranta Työmarkkinatuen Kelan maksuosuuksien seuranta
Sote-uudistuksen ja perustoimeentulotuen Kela-siirron vaikutusten huomioiminen aikuissosiaalityön rakenteissa verkostotyötä kehittämällä	Laaditaan tarkempi suunnitelma kehittämisverkoston tavoitteista, prosessin etenemisestä ja sisällöistä	Uusien toimintatapojen kehittäminen ja kokeilu, Kela yhteistyön kehittyminen

Sosiaalityön asiakkaiden asumisen ohjaamisen tehostaminen yhteistyössä asumisneuvojan ja vuokranantajien kanssa.	Sujuvat palveluprosessit	Asumisneuvojan asiakasmäärien seuranta
Päihde- ja mielenterveysasiakkaiden asumispalvelujen kokonaisvaltainen suunnittelu ja kohdentaminen	Asumispalveluiden hankkiminen kustannustehokkaasti asiakkaan toimintakykyä vastaavasta yksiköstä kuntouttava näkökulma huomioituna	Toteutuksen seuranta Asumispalvelujen asiakasmäärät ja kustannusseuranta
Onnistuminen kotouttamistyössä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa	Oleskeluluvan saaneiden kuntaan muuton mallin käyttöönotto Jämsässä, sujuvat palveluprosessit, maahanmuuttotyö osana sosiaalityötä	Maahanmuuttaja-asiakkaiden lukumäärä
PERHEPALVELUKESKUS tulosityksikkö/ Neuvola ja kouluterveydenhuollon toiminta Kuhmoisissa		
Oppilashuollollisen yhteistyön tehostaminen	Säännöllisesti kokoontuvat asiantuntijaryhmät Konsultaatiot	Muistiot Asiakirjamerkinnät
Perhetyön kehittäminen perheiden hyvinvoinnin tukemiseksi ennakkoivia käyntejä lisäämällä	Yksilölliset lisäkäynnit neuvolassa tai perheissä	Asiakirjamerkinnät Asiantuntijaryhmät
Ammatillisen osaamisen lisääminen neuvola- ja koulutyössä lisäopinnoilla	Oireiden varhainen tunnistaminen	Seuranta Annetun tuen määrä

Ostopalvelut (Jämsän Terveiden kanssa solmitun palvelusopimuksen mukainen palvelukuvaus ja vaadittu palvelutaso):

Perhepalvelukeskus	
-	Neuvola-, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto
-	Perheneuvola
-	Terapiatyö
Päihde- ja mielenterveyspalvelut	
-	A-klinikka
-	Mielenterveyskeskus
-	Kuntoutuskeskus
-	Psykososiaalinen kriisipäivystys
-	Nuorisopsykiatrian poliklinikka

Palvelukuvaus:

Tuottaa alueen lakisääteiset ja sovitut harkinnanvaraiset aikuisten, lasten ja perheiden sosiaalityön ja terveydenhoidon palvelut sekä sovitussa laajuudessa päihde- ja mielenterveyspalvelut sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueella.

Sosiaalityö ja perheiden palvelujen hallinto

Hallinnon tehtävänä on johtaa, koordinoita ja kehittää tulosalueen palveluja.

Sosiaalityö

Tulosityksikössä tuotetaan aikuis- ja lapsiperheiden sosiaalityön palvelut, täydentävä ja ennaltaehkäisevä toimeentuloturva ja lastensuojelutyö Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan yhteistoiminta-alueelle.

Perhepalvelukeskus

Lasten ja perheiden neuvola- ja kouluterveydenhuollon, terapiapalveluiden sekä perheneuvolan palveluiden järjestäminen ja tuottaminen.

Päihde- ja mielenterveyspalvelut

Päihde- ja mielenterveyspalvelujen järjestäminen Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueella.

Vammaispalvelut

Tulosalueen esimies: tulosaluejohtaja Heikki Oksanen

Toiminnan kuvaus

Tulosalue järjestää ja tuottaa vammaispalvelun, vammaisten henkilöiden perhetyön ja palveluohjauksen, kehitysvammaisten avopalvelut, vammaisten asumispalvelut, vammaisten työ- ja päivätoiminnan sekä alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuen, vammaisten henkilöiden perhehoidon ja sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumisen tuen palvelut Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan yhteistoiminta-alueelle.

Toiminnan tavoitteena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisen henkilön yhteiskunnassa kohtaamia esteitä.

Tavoitteet vuodelle 2019

Tavoite	Mittari = millä mitataan	Kulmakivi, mitä palvelee	
		Elinvoima	Vuoro-vaikutus ja sujuva elämä
Työ- ja päivätoimintojen kehittäminen vastaamaan muuttuvaa yksilöllistä tarvetta (esim. henkilökohtaisen budjetoinnin mahdollisuudet).	Kuhmoisten toimintakeskuksen toimintojen arviointi vastaamaan nykyisen ja tulevan asiakaskunnan tarpeita toimintakeskuksen asiakasmäärät palveluittain	x	x
Vammaisten henkilöiden asumisen kehittäminen. Yhteistoiminta-alueella toimii riittävä määrä eritasoisia asuntoryhmiä ja asuntoja vammaisille henkilöille. Pitkäaikaisessa asumisessa laitoshoidossa ei ole enää kehitysvammaisia henkilöitä. Asumisen laadun kehittäminen (sis. itsemääräämisoikeuden toteutuminen, rajoitustoimenpiteet). Palvelusetelin käyttöönotto aikuisten kehitysvammaisten ja autismin kirjon henkilöiden asumispalveluissa	- Kehitysvammaisia laitoshoidossa - Kehitysvammaisia tehostetussa palveluasumisessa, palveluasumisessa, tuetussa asumisessa - Vammaispalvelulain mukaisessa palveluasumisessa vaikeavammaisia - Jonot asumispalveluihin - Kustannusten seuranta - Palvelusetelituottajat kehitysvammaisten asumispalveluissa	x	x
Varautuminen maakunta- ja sote-uudistukseen osallistumalla vammaispalveluiden maakunnalliseen suunnitteluun ja kehittämällä yhdyspinta- ja hyvinvointiyhteistyötä. Osallistuminen henkilökohtaisen budjetoinnin maakunnalliseen pilotointiin.	Osallistuminen maakunta- ja sote-uudistuksen työryhmiin ja hankkeisiin. Vammaispalvelupäällikkö on Keski-Suomen maakunnan johtoryhmässä varajäsenenä ja vastaa maakunnan vammaispalveluiden suunnittelusta.	x	x

Toiminnan ja talouden kehittäminen suunnitelmavuosina 2020 – 2021

Kehittämiskohde	Selvitys, miten tukee strategiaa
Varautuminen sote-uudistukseen mm. kehittämällä yhdyspinta- ja hyvinvointiyhteistyötä	kts. tavoitteet vuodelle 2019

Tunnuslukuja

Jämsä	Tae 2018	Tae 2019	
Vammaispalvelut, tulosalueen kustannukset yhteensä	465	503	euroa/asukas
Omaishoidontuen saajia	30	32	määrä
Kuhmoinen			
Vammaispalvelut, tulosalueen kustannukset yhteensä	566	558	euroa/asukas
Omaishoidontuen saajia	0	1	määrä

Toiminnan tavoitteet ja tavoitetasot suunnitelmakaudella tulosityksiköittäin 2020 – 2021 (lautakunnalle)

Oma tuotanto

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Seurantatapa/Mittari
Jatkamme vammaisten henkilöiden asumisen kehittelyä, itsemääräämisoikeuden vahvistamista sekä lasten ja nuorten tilapäishoidon, omaishoidon vapaiden ja asumisharjoittelun kehittämistä. Otamme käyttöön palvelusetelin aikuisten kehitysvammaisten ja autismikirjon henkilöiden asumispalveluissa	Yhteistoiminta-alueella toimii riittävä määrä eritasoisia asuntoryhmiä ja asuntoja vammaisille henkilöille. Pitkäaikaisessa asumisessa laitoshoidossa ei ole enää kehitysvammaisia henkilöitä. Vammaisella henkilöllä on halutessaan mahdollisuus asua omassa kotikunnassaan ja lähiyhteisössään. Jossain tilanteissa tarvitaan kuitenkin hyvin erikoistuneita asumisyksiköitä, suurta henkilöstömitoitusta ja vahvaa erityisosaamista, jolloin asumispalvelun ostaminen yhteistoiminta-alueen ulkopuolelta on perusteltua. Asumisen tarvetta yhteistoiminta-alueen ulkopuolella aiheuttaa myös vammaisen henkilön opiskelu. Palvelusetelin käyttöönoton myötä asiakkaan valinnanvapaus lisääntyy.	Lautakunta Vammaispalvelupäällikkö Tilastot: - omaishoidon vapaiden toteutuminen - kehitysvammaisia laitoshoidossa - kehitysvammaisia tehostetussa palveluasumisessa, palveluasumisessa, tuetussa asumisessa - vammaispalvelulain mukaisessa palveluasumisessa vaikeavammaisia
Osallistumme maakunnalliseen henkilökohtaisen budjetoinnin pilotointiin, mikäli pilotointi alkaa Keski-Suomessa.	Vammaisilla asiakkailla on vaihtoehtoisia uusia tapoja palvelujensa järjestämiseen. Asiakkaan palveluntarve arvioidaan ja hänelle tehdään asiakassuunnitelma, jonka perusteella määritellään henkilökohtaisen budjetin sisältö ja suuruus. Asiakas päättää sitten itse, mistä hän tällä budjetilla hankkii asiakassuunnitelman mukaiset palvelut, jolloin hän voi saada paremmin yksilölliseen tilanteeseensa sopivia palveluita.	Lautakunta Vammaispalvelupäällikkö Tilastot: Henkilökohtaisen budjetoinnin piirissä asiakkaita.

Palvelukuvaus:

Vammaispalvelut

Vammaispalveluja ja kehitysvammahuollon palveluja tuotetaan ja kehitetään Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueella omana toimintana, järjestetään ostopalveluina sekä vammaisille myönnettävinä avustuksina. Palveluita ja tukitoimia järjestetään vammaispalvelulain, kehitysvammaisten erityishuoltolain, sosiaalihuoltolain, perhehoitolain sekä omaishoitolain nojalla lautakunnan laatimien tarkempien soveltamisohjeiden ja päätösten mukaisesti.

Vammaispalvelujen tulosalueen tavoitteena on, että palvelut ja tukitoimet sekä edistävät vammaisten henkilöiden edellytyksiä elää ja toimia yhdenvertaisesti muiden kanssa yhteiskunnassa, että turvaavat vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta, itsemääräämisoikeutta, välttämätöntä huolenpitoa ja osallisuutta. Yleiset, kaikille tarkoitetut palvelut ovat ensisijaisia myös vammaisille henkilöille. Silloin kun yleiset palvelut eivät ole vammaisen henkilön tarpeen mukaisia ja riittäviä eli eivät riitä turvaamaan lain tarkoituksen toteutumista, palvelut järjestetään erityislakien nojalla.

Vanhuspalvelut

Tulosalueen esimies: vanhuspalvelujohtaja Mai-Stiina Lampinen

Toiminnan kuvaus

Vanhuspalvelut järjestää vanhusten kotihoidon, vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja yhteisissä vanhuspalveluissa vanhusten palvelujen sosiaalitoimen ja palveluohjauksen, omaishoidon ohjauksen, palvelupäivä- ja päiväkeskustoiminnan sekä muistipoliklinikkatoiminnan Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan muodostamalla sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueella. Vanhuspalvelujen palvelujen tuotannosta Jämsän kaupungin alueella vastaa 1.9.2015 lukien Jämsän Terveys Oy. Kuhmoisten vanhuspalvelut tuottaa Jämsän kaupunki.

Vanhuspalvelujen toimintoja suunniteltaessa ja palveluja kehitettäessä lähtökohtana palvelusopimuksen ohella on "Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista" (980/2012) annetussa laissa sekä laatusuosituksessa "Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2017-2019" (STM ja Kuntaliitto 2017) esitetyt linjaukset. Edellä mainittujen asiakirjojen hengen mukaisesti palvelurakenteen lähtökohtana on kotiin annettavien palvelujen ensisijaisuus.

Tavoitteet vuodelle 2019

Tavoite	Mittari = millä mitataan	Kulmakivi, mitä palvelee	
		Elinvoima	Vuoro-vaikutus ja sujuva elämä
Onnistuminen vanhuspalvelujen järjestämisessä ja kehittämisessä	Järjestämisvastuulla olevien oman palvelutuotannon ja ostopalvelujen palvelusopimusten laadunhallinta mm. ohjaus- ja valvontatehtävä, kts. palvelusopimuksen liite 6a.	x	x
Varautuminen sote- uudistukseen mm. kehittämällä rajapinta- ja hyvinvointiyhteistyötä ja eri osapuolien rooleja niissä.	Osallistuminen maakunta- ja sote- uudistuksen työryhmiin.	x	x

Toiminnan ja talouden kehittäminen suunnitelmavuosina 2020 - 2021

Kehittämiskohde	Selvitys, miten tukee strategiaa
Alueuudistuksen sote- uudistuksessa mukana oleminen	Alueuudistuksessa mukana oleminen tukee alueen palvelujen elinvoimaisuutta ja ikäihmisten sujuvaa arkea sekä ikäihmisten palveluverkostojen yhdenvertaisuutta ja toimivuutta.
Sosiaalihuollon asiakirjojen liittymiseen valmistautuminen/ liittyminen kanta-palveluun	Yhtenäinen kirjaaminen ja asiakirjojen saatavuus kanta-palvelun kautta sujuvoittaa arkea niin asiakkaan kuin yksittäisen vanhuspalvelutyöntekijän kannalta.

Tunnuslukuja

Jämsä	Lta 2018	Tae 2019	
Vanhuspalvelut, tulosalueen kustannukset yhteensä	985	1 005	euroa/asukas
Omaishoidon tuen saajat Jämsä	155	158	
Kuhmoinen			
Vanhuspalvelut, tulosalueen kustannukset yhteensä	1 543	1 665	euroa/asukas
Omaishoidon tuen saajat Kuhmoinen	20	13	
Säännöllistä kotihoitoa saaneiden 75-v täyttäneiden asiakkaiden osuus %:a vastaavan ikäisestä väestöstä (tavoite 13 – 14 %)	13	12	asiakkaiden määrä %
Tehostetun asumispalvelun asiakkaita, oma toiminta ja ostopalvelut	30	30	asiakkaita keskimäärin/kk
Tk.n vuodeosastot	28	25	paikkamäärä

Toiminnan tavoitteet ja tavoitetasot suunnitelmakaudella tulosityksittäin 2020 – 2021 (lautakunnalle)

Oma tuotanto:

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Seurantatapa/Mittari
VANHUSTEN PALVELUIDEN HALLINTO tulosityksikkö		
Laadukkaiden ja asiakkaalle tarkoituksenmukaisten palvelujen järjestäminen kustannustehokkaasti	Turvataan laadukkaat palvelut taloudellisesti. Toiminta toteutuu palvelusopimuksen mukaisesti.	Talousraportit, tilinpäätös ja toimintakertomus, toimintaa kuvaavat mittarit, palvelusopimus
KOTIHOITO JA KOTIHOIDON TUKIPALVELUT		
Tuottaa yhteistoiminta-alueen kotihoitopalveluja vanhuspalvelulain, ikäihmisten valtakunnallisen laatusuosituksen ja suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi 2017-2020 mukaisesti	Vanhusten avohoidossa palvelurakenne ja tuotettujen palveluiden peittävyys, vastaa alueen väestön ikärakennetta.	Kotihoidon piirissä % 75-vuotta täyttäneistä (kattavuus) Efficaraportointi)
Hoitotyön laadun kehittäminen	Kotihoidon piirissä oleville asiakkaille tarjotaan laadukasta hoito- ja hoivatyötä. RAI-HC laatumittareiden tavoitetaso on maan keskitaso. Ennalta ehkäisevä kuntoutus ja kuntouttavan työotteen mukainen aktiivinen ja toimintakykyä ylläpitävä työote on käytössä kaikessa asiakkaiden hoito- ja hoivatoiminnassa.	RAI-HC-laatuindikaattorit
Palvelut ovat asiakaslähtöisiä ja asiakkaan toimintakykyä ylläpitäviä	Hoito- ja palvelusuunnitelmien laatiminen, päivittäminen ja arviointi puolivuositain yhdessä asiakkaan, omaisen ja omahoitajan kanssa.	Efficar Asiakastytytyväisyyskyselyt Täydennyskoulutuspäivät

	Jatkuvan palautteen ohella asiakastytyväisyyskyselyt toteutetaan kustannuspaikoilla joka toinen vuosi. Asiakastytyväisyys on tasolla hyvä. Henkilöstön osaamisen tukeminen asiakaslähtöisten palvelujen tuottamiseksi.	
YMPÄRIVUOROKAUTINEN HOITO tulosityksiköt		
Tuottaa yhteistoiminta-alueen ympärivuorokautisen hoidon ja hoivan palveluja vanhuspalvelulain, ikäihmisten valtakunnallisen laatusuosituksen ja suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi 2017-2020 mukaisesti	Vanhusten ympärivuorokautisessa hoivassa ja hoidossa tuotettujen palvelujen peittävyys, vastaa alueen väestön palvelutarpeen kysyntään.	Ympärivuorokautiset hoiva- ja hoitopaikat % 75-vuotta täyttäneistä (kattavuus) Efficaraportointi Yksikön käyttöaste Toiseen hoitopaikkaan jonottavien potilaiden määrä
Hoitotyön laadun kehittäminen	Ympärivuorokautisen hoidon ja hoivan piirissä oleville asukkaille/potilaille tarjotaan laadukasta lyhyt- sekä pitkäaikaishoitoa. RAI-LTC laatumittareiden tavoitetaso on maan keskitaso. Ennalta ehkäisevä kuntoutus ja kuntouttavan työotteen mukainen aktivoiva ja toimintakykyä ylläpitävä työote on käytössä kaikessa asukkaiden/potilaiden hoito- ja hoivatoiminnassa.	RAI-LTC-laatuindikaattorit
Palvelut ovat asiakaslähtöisiä ja asiakkaan toimintakykyä ylläpitäviä	Hoito- ja palvelusuunnitelmien laatiminen, päivittäminen ja arviointi puolivuositain yhdessä asiakkaan, omaisen ja omahoitajan kanssa. Jatkuvan palautteen ohella asiakastytyväisyyskyselyt toteutetaan kustannuspaikoilla joka toinen vuosi. Asiakastytyväisyys on tasolla hyvä. Henkilöstön osaamisen tukeminen asiakaslähtöisten palvelujen tuottamiseksi.	Efficar Asiakastytyväisyyskyselyt Täydennyskoulutuspäivät
YHTEISET VANHUSPALVELUT tulosityksikkö		
Vahvistaa omaishoidon asemaa hoitomuotona Edistää hoidettavien hyvinvointia, toimintakykyä ja kotona asumista mahdollisimman pitkään ja vähentää hoidettavien kodin ulkopuolisen pitkäaikaishoidon tarvetta Edistää omaishoitajien terveyttä ja hyvinvointia, tukea jaksamista ja parantaa kotona tapahtuvan hoidon edellytyksiä	Kuhmoisissa vuoden 2019 omaishoidon tukea saavien määrä pysyy ennallaan. Turvataan riittävä määrä hoidettavan toimintakykyä vastaavia hoitopaikkoja omaishoidon vapaiden pitämiseksi (mahdollisuuksien mukaan sijaishoitoa kotiin).	Omaishoidon tukea saavien määrä v. 2019 Omaishoidon tukea saavien %-osuus kunnan yli 75-vuotiaista v. 2019 Omaishoidon tuen hakemusten määrä v. 2019

Ostopalvelut (Jämsän Terveiden kanssa solmitun palvelusopimuksen mukainen palvelukuvaus ja vaadittu palvelutaso):

Kotihoito	
Ympäri vuorokautinen hoito, Kotihoito	
-	Lammenranta (dementiakoti, tehta)
-	Hallin palvelutalo (tehta)
-	Läkipohjan palvelutalo (tehta)
-	Linnakartano (Jämsänkoski, tehta)
-	Seppolan palvelutalo (tehta)
Ympäri vuorokautinen hoito, Vuodeosastot	
-	Vuodeosasto 2, kuntoutus
-	Hoito-osasto 4
Yhteiset vanhuspalvelut	
-	Vanhuspalveluiden palveluohjaus
-	Vanpa Omaishoidon tuki
-	Linnakartanon päiväkeskus
-	Vanhuspalveluiden fysioterapia
-	Vanhusten perhehoito
-	Muistipoliklinikka
-	Kotiutusyksikkö

Palvelukuvaus:

Vanhuspalveluiden avohoito

Kotihoidolla tarkoitetaan kotipalveluja, kotisairaanhoidoa ja erilaisia tukipalveluja (ateria-, turva-, kylvytys-, vaatehuolto- ja asiointipalvelu). Kotipalvelun tarkoituksena on auttaa yksilöitä ja perheitä silloin, kun he tarvitsevat sairauden, vamman tai alentuneen toimintakyvyn vuoksi apua kotiin suoriutuakseen arkipäivän tehtävissä. Koti- ja tukipalveluista säädetään sosiaalihuoltolaissa. Kotisairaanhoidon antaminen perustuu kansanterveyslakiin. Huomattava osa säännöllisen palvelun piirissä olevista asiakkaista käyttää sekä kotipalvelua että kotisairaanhoidoa. Kotihoidon tarve arvioidaan yksilöllisesti yhdessä asiakkaan kanssa. Säännöllisen kotihoidon asiakkaille laaditaan yksilöllinen hoito- ja palvelusuunnitelma, jota tarkistetaan säännöllisesti. Jämsän kotihoidon palvelut tuottaa Jämsän Terveys Oy.

Päiväkeskustoiminnalla ja palvelupäivillä pyritään ylläpitämään ja edistämään vanhusasiakkaiden henkistä-, fyysistä- ja sosiaalista hyvinvointia. Palvelupäivätoimintaa ja muuta hyvinvointia edistävää toimintaa järjestetään seudun jokaisessa taajamassa yhteistyössä vapaaehtoisten, järjestöjen ja seurakuntien kanssa. Jämsässä palvelut tuottaa Jämsän Terveys Oy.

Vanhusvuokra-asunnot kustannuspaikalta hoidetaan kaikkien Jämsän kaupungin omistuksessa olevien vanhustentalojen, tavallisten vanhuspalveluasuntojen ja tehostettujen asumispalveluyksiköiden vuokrien perintä kaupungin toimesta.

Ympäri vuorokautinen hoito

Tehostettu vanhusasuminen on ympärivuorokautista hoiva-asumista. Tehostettua asumispalvelua järjestetään niille vanhuksille, jotka tarvitsevat säännöllistä ympärivuorokautista hoivaa (RAI Maple 4-5). Tehostettua asumispalvelua tuotetaan sekä kaupungin omana toimintana että ostopalveluna. Palvelut tuottaa Jämsän alueella Jämsän Terveys Oy.

Terveyskeskuksen vuodeosastot

Ikäihmisten laitoshoidon on lyhyt- tai pitkäaikaishoitoa (yli 3 kuukautta). Lyhytaikaishoito käsittää säännöllisen jaksohoidon sekä epäsäännöllisen muun lyhytaikaishoidon. Pitkäaikaishoito käsittää asiakkaan ympärivuorokautisen hoivan, hoidon ja huolenpidon. Ikäihmisten laitoshoidon kuuluu hoidon sekä hoivan lisäksi myös kuntouttava toiminta. Lyhytaikaisella ja jaksottaisella laitoshoidolla tuetaan vanhuksen kotona selviytymistä ja hoitavan omaisen jaksamista. Pitkäaikaista laitoshoidon annetaan henkilölle, jolle ei voida enää järjestää hänen tarvitsemaansa ympärivuorokautista hoivaa kotona tai palveluasunnossa. Palvelut tuottaa Jämsän alueella Jokilaakson Terveys Oy ja Jämsän Terveys Oy.

Yhteiset vanhuspalvelut

Omaishoidon tuki tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotiloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuki on koko-naisuus, joka muodostuu hoitopalkkiosta, tarvittavista palveluista hoidettavalle sekä omaishoitajan tukemisesta.

Sosiaalityö ja palveluohjauksen tarkoituksena on asiakkaan kokonaistilanteen selvittäminen, ohjaus ja neuvonta tarvittaviin palveluihin ja tukitoimiin. Sosiaalityö ja palveluohjaus sisältävät myös sotainvalideille ja -veteraaneille myönnettäviä avustuksia ja muita tukitoimia sekä maksuttomat uimahallikäynnit veteraanitunnuksen omaaville rajoituksetta ja kaikille 75 vuotta täyttäneille kerran viikossa.

Muistipoliklinikalla tutkitaan ja hoidetaan yli 65-vuotiaita muistioireisia ihmisiä. Poliklinikalle tullaan lääkärin läheteellä.

Tulosyksikön palvelut tuottaa Jämsän Terveys Oy.

Terveyspalvelut

Tulosalueen esimies: hallintoylilääkäri Matias Lahti

Toiminnan kuvaus

Tulosalue järjestää pääosin ostopalveluna perusterveydenhuollon lääkäreiden ja hoitajien avosairaanhoidon vastaanottopalvelut, työterveyshuollon palvelut, suun terveydenhuollon palvelut sekä kuntoutuspalvelut. Ympäri vuorokautiselle päivystykselle on saatu STM:n poikkeuslupa vuoden 2020 loppuun. Ostopalvelut tuottaa Jämsän Terveys Oy. Jokilaakson Terveys Oy:n kanssa aiemmin voimassa olleen sopimuksen sisältö on siirtynyt osaksi JT:n kanssa tehtyä sopimusta 1.9.2017 alkaen, ja JLT toimii JT:n alihankkijana. Jämsän Terveys Oy:n kanssa tehty sopimus on aiempaa JLT-sopimusta merkittävästi laajempi sisältäen myös työterveydenhuoltopalvelut, suun terveydenhuollon, kuntoutuksen, tukipalvelut ja dialyysin. Jämsän kaupunki on palvelujen järjestäjä, mutta se omistaa myös 49 % Jämsän Terveys Oy:stä. Laboratoriopalvelut ostetaan Fimlab Oy:ltä, lääkehuolto sekä osa kuvantamispalveluista PSHP:n kuvantamis- ja apteekkiliikelaitokselta.

Sote-yhteistyöalueen toisen kunnan, Kuhmoisten, palvelut tuotetaan osin omana toimintona, osin edellä mainittujen yritysten ja PSHP:n toimesta. Suun terveydenhuollon palveluiden tuottamiseen käytetään osin myös muita ostopalveluja. Suoria työsuhteita on pyritty suosimaan, mutta rekrytoinneissa on epäonnistuttu. Vuonna 2019 suun terveydenhuollon palvelujen kustannukset tulevat luultavasti ostopalveluiden käytön myötä nousemaan.

Tulosalueeseen sisältyvät myös ympäristöterveydenhuollon palvelut, jotka tuottaa yhteistoiminta-alueelle Keuruun johtama ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue.

Tavoitteet vuodelle 2019

Tavoite	Mittari = millä mitataan	Kulmakivi, mitä palvelee	
		Elinvoima	Vuoro-vaikutus ja sujuva elämä
Onnistuminen palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa sekä palvelusopimusten valvonta- ja ohjaustehtävässä.	Säännölliset, sovitut ohjaus- ja valvontakäynnit ja niiden toteutuminen (kyllä/ei)	x	x
	Palvelusopimusten seurannan mittarien toteutuminen sovitusti (kyllä/ei, puutteet)		x
	Kuhmoisten palvelujen järjestämisen ja tuottamisen toteutuminen sovitusti (kyllä/ei)	x	x
Kuhmoisten yksikköjen toiminnan aktiivinen johtaminen ja tukeminen arkityössä.	Säännöllisten yksikkökokousten pitäminen (kyllä/ei, puutteet)		x
	Kliinisen työn laatua mittaavien indikaattoreiden käyttöönotto vuoden 2019 aikana	x	x
Vahva osallistuminen maakunnalliseen kehitystyöhön	Osallistuminen maakuntauudistuksen johtoryhmään (kyllä/ei)	x	x
	Palveluiden saatavuus säilyy nykyisellään (kyllä/ei)	x	x

Toiminnan ja talouden kehittäminen suunnitelmavuosina 2020 - 2021

Kehittämiskohde	Selvitys, miten tukee strategiaa
Palvelusopimuksen toteutumisen varmistaminen hyvässä yhteistyössä Jämsän Terveys Oy:n kanssa	Elinvoima ↑, Laatu ↑, kustannukset pysyvät ennallaan tai alenevat
Sote-lakeihin valmistautuminen, Jokilaakson sairaalan aseman turvaaminen	Elinvoiman varmistaminen Alueellinen edunvalvonta

Tunnuslukuja

Jämsä	Lta 2018	Tae 2019	
Terveyspalvelut, tulosalueen kustannukset yhteensä	540		euroa/asukas
Kuhmoinen			
Terveyspalvelut, tulosalueen kustannukset yhteensä	444	545	euroa/asukas

Toiminnan tavoitteet ja tavoitetasot suunnitelmakaudella tulosityksittäin 2020 – 2021 (lautakunnalle)

Oma tuotanto:

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Seurantatapa
Avohoito Kuhmoinen		
Kiireettömään hoitoon pääsytaason ylläpitäminen.	3-10 pv hoidon tarpeen arvioinnista.	Poiminta tilastoista 4 x/vuosi, asiakaspalaute.
Hoitoketjujen kehittäminen paikallisella tasolla tarpeita vastaaviksi. Suuntima tutuksi.	Toimivat ja tarpeita vastaavat hoitoketjut.	Sisäinen arviointi kk-palaverien yhteydessä, kustannusten seuraaminen, asiakaspalaute.
Kliinisen osaamisen kehittäminen. Valikoitujen hoitotuloksia mittaavien indikaattoreiden käyttöönotto.	V. 2019 aikana indikaattorit ovat käytössä ja niiden seurantaa toteutetaan.	Kerätyn datan analysointi ja käsittely kk-palaverien yhteydessä.
Työhyvinvoinnin lisääminen. Työnjaon tarkastelu ja prosessien kehittäminen.	Tarpeelliseksi katsotut toimenpiteet on tehty v. 2019 loppuun mennessä.	Kk-kokouksien muistiot ja pöytäkirjat, säännölliset keskustelut esimiehen ja työntekijöiden välillä. Sairauspoissaolojen seuranta.
SUUN TERVEYDENHUOLTO tulosityksikkö / Kuhmoinen		
Suun terveydenhuollon palveluiden saatavuuden parantaminen.	Kiireellinen hoito 1-3 pv Kiireetön hoito 2-3 kk Jonossa hoitoa odottavien hoitoon pääsy alle 6 kk	Tilastot, mahdolliset AVI-palautteet
Suuhygienistin palveluiden saatavuuden turvaaminen.	Shg:n säännölliset käynnit Kuhmoisissa.	Tilastot, palautteet
KUNTOUTUSPALVELUT tulosityksikkö/Kuhmoinen		
Lääkinnällinen kuntoutus		
Lääkinnällisen kuntoutuksen ja apuvälineiden saatavuuden toteutuminen kansallisten ohjeiden mukaisesti	Nykyisen palvelutason ylläpitäminen.	Tilastot, asiakaspalautteet
Fysioterapia		
Palveluiden kehittäminen ja saatavuuden ylläpitäminen. Ryhmätoimintojen jatkuminen osana kuntalaisten hyvinvoinnin tukemista.	Käynnit	Poiminta tilastoista, asiakaspalautteet

Ostopalvelut (Jämsän Terveiden kanssa solmitun palvelusopimuksen mukainen palvelukuvaus ja vaadittu palvelutaso):

Vastaanottopalvelut	
-	Avohoito Jämsä
-	Hoitotarvikejakelu
-	Joukkotarkastukset
Työterveyshuolto	
Suun terveydenhuolto	
-	Hammashoitolat
-	Hammashuollon oikomishoito
Päivystys	
-	Terveystieteiden päivystys ja EA
Tukipalvelut	
-	FimLab Oy
-	Kuvantamispalvelut
-	Lääkehuolto, Pirkanmaan shp:n kuvantamis- ja apteekkiliikelaitos
Kuntoutuspalvelut	
-	Lääkinnällinen kuntoutus
-	Apuvälineyksikkö
-	Fysioterapia

Erikoissairaanhoito

Tulosalueen esimies: hallintoylilääkäri Matias Lahti

Toiminnan kuvaus

Tulosalue järjestää yhteistoiminta-alueen erikoissairaanhoidon palvelut. Yt-alue kuuluu Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin. Palveluiden tuotannosta vastaa Jämsän Terveys Oy, joka tuottaa palvelut yhteistyössä mm. Jokilaakson Terveys Oy:n kanssa. Vaativat erikoissairaanhoidon palvelut hankitaan Pirkanmaan ja vähäisemmässä määrin Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

Tulosalueeseen sisältyy myös Jämsän kaupungin dialyysiyksikkö, joka jatkaa toimintaansa entisen käytännön mukaisesti Jämsän Terveys Oy:n tuottamana, mutta samalla PSHP:n "satelliittiyksikkönä".

Tavoitteet vuodelle 2019

Tavoite	Mittari = millä mitataan	Kulmakivi, mitä palvelee	
		Elinvoima	Vuoro-vaikutus ja sujuva elämä
Onnistuminen palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa sekä palvelusopimusten valvonta- ja ohjaustehtävässä.	- Säännölliset, sovitut ohjaus- ja valvontakäynnit ja niiden toteutuminen (kyllä/ei) - Palvelusopimusten seurannan mittarien toteutuminen sovitusti (kyllä/ei, puutteet) - Kuhmoisten palvelujen järjestämisen ja tuottamisen toteutuminen sovitusti (kyllä/ei)	x x	x x
ESH-palvelujen turvaaminen nykyisessä laajuudessa	Leikkaustoiminta jatkuu (kyllä/ei)	x	x
Jokilaakson sairaalan integrointi kiinteäksi osaksi tulevan maakunnan toimintoja.	Sairaalan huomioiminen maakunnan järjestämissuunnitelmassa / muissa keskeisissä dokumenteissa	x	x

Toiminnan ja talouden kehittäminen suunnitelmavuosina 2020 - 2021

Kehittämiskohde	Selvitys, miten tukee strategiaa
Sote-lakeihin valmistautuminen, maakunnallisen roolin vahvistaminen	Elinvoima ↑ Työllisyys ↑

Tunnuslukuja

Jämsä	Lta 2018	Tae 2019	
Erikoissairaanhoito, tulosalueen kustannukset yhteensä	1 179	1 216	euroa/asukas
Kuhmoinen			
Erikoissairaanhoito, tulosalueen kustannukset yhteensä	1 379	1 405	euroa/asukas

Ostopalvelut (Jämsän Terveyden kanssa solmitun palvelusopimuksen mukainen palvelukuvaus ja vaadittu palvelutaso):

Dialyysi	
Jokilaakson sairaala	
-	Paikalliset erikoissairaanhoidon palvelut Jämsä
-	Erikoissairaanhoidon ostopalvelut

LIITE 2

Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöt Oy

as. p-a yht.

Liikevaihto

Vuokrat	6 110,5 m ²	k.a.7,8 e/m ²
Vesimaksut	mitattu vesi kylmä 6,30 ja lämmin 17,00 tai 25 €/hlö	
Saunamaksut	10 e/talous	
Muut käyttök	6 e/ paikka	

Henkilöstökulut

Palkat, kiinteistönhoito, siivous	-15 000,00
Hallinnon palkat	-24 000,00
Remonttityöpalkat	-5 000,00
	-44 000,00

Suunnitelman mukaiset poistot

Poisto rakennuksista 4 %	-110 000,00
Poisto koneista ja kalustosta 25 %	-3 000,00
	-113 000,00

Kiinteistön muut hoitokulut

Isännöintipalvelupalkkiot	0,00
Tilintarkastuspalkkiot	-3 500,00
Kiinteistönhoidon ostopalvelupalkkiot	-13 500,00
Muut käyttö- ja huoltopalvelut	-6 000,00
Ulkoalueiden hoito	-9 000,00
Siivousaineet la -tarv.	-600,00
Lämmitys	-105 000,00
Vesi ja jätevesi	-35 000,00
Sähkö	-13 000,00
Jätehuolto	-10 000,00
Kiint.vakuut	-12 000,00
Kiint.vero	-15 000,00
Vuosikorjaukset ja -huollot	3,28 e/ m ² Myllykuja, Jussilankuja, Kaskitie -20 000,00
Korjaukset; erikseen päätetyt korjaukset	-40 000,00
Muut hoito	-2 400,00
Yht.	-285 000,00
Laajakaistaliittymät joka kiinteistöön	-20 000,00
Hallinnon laite- ja ohjelmahankinnat	-500,00
Liikevoitto	126 100,00
sRahoitustuotot ja -kulut	
Korkokulut	-21 200,00
Tilikauden voitto/ tappio	104 900,00

Talousarvio 2019

n. 94 %käyttöaste

kor. 2 %

Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöt Oy

Sitovat tavoitteet: Tilikaudelle 1.1.-31.12.2019

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kunnan tarpeisiin sovel- tuvan asuntokannan ylläpitäminen	Käyttöaste %	94 %	
Asuntokannan suunnitelmallinen hoito	Vuosikorjaukset e/ m ² Rakennuskohtainen hoito- ja käyttösuunnitelma PTS	3,28 PTS päivitys	
Energiankulutuksen vähentäminen	vedenkulutus l/hlö/vrk vesikalusteiden tarkastus lämpötilamittaukset tiivisteiden konnostukset	135	

Käyttöaste näyttää pieniä paranemisen merkkejä. Myllykuja15, Myllykuja 16, Rekolantie 12, Ruolahdentie 908 sekä Jussilankuja 3 ovat täynnä. Tyhjuä asuntoja on lähinnä Jussilankuja 4:ssä ja Orivedentiellä.

Vuokrataso nousee 2 % edellisen vuoden tasosta. Käyttökorvausmaksut pidetään ennallaan. Yksittäisiä huoneistokunnostuksia ja remontteja tehdään edelleen tarvittaessa asukkaiden vaihtuessa.

Terveen sisäilman varmistamiseksi huolletaan ja puhdistetaan ilmanvaihtokanavia ja poistoilmanvaihtoa säädetään vastaamaan muuttunutta tarvetta vastaavaksi; mm. uusittujen ikkunoiden vuoksi.

Energiankulutuksen säästämiseksi ja vähentämiseksi on edelleen mietittävä monipuolisia ja jopa uudenlaisia ja nykyaikaisia vaihtoehtoja toteutettavaksi.

Vesimittareiden asennukset vähentäisivät veden kulutusta, myös nykyaikaiset vesikalusteet.

Tilikaudelle 1.1.-31.12.2019 ei ole suunniteltu uusia suurempia peruskorjauksia tai asuntojen remontoineja. Asuntojen käyttökate on korkea, sen nostamiseksi tarvitaan remontteja. Lähinnä remonttitarvetta on Jussilankuja 4:ssä, jota voi tehdä asukkaiden vaihtuessa.

Tarvetta myydä tai purkaa asuntokantaa ei ole, varsinkin pienistä asunnoista (1 h+k) on pulaa.

Tyhjien tonttien sijainnit ovat hyviä, ollen lähellä kaukolämpöverkkoa, joten niitä tulee markkinoida voimakkaasti.

Lainojen lyhennykset ja korkokulut rahoitetaan lainaehtoien mukaisesti talousarviossa. Lainarahoituksen korkokustannukset näyttävät edelleen pysyvän historiallisen alhaisina. Lyhytaikaisessa rahoituksessa käytetään tarvittaessa edelleen kuntayritystodistusohjelmaa.

Yhtiön lainat ovat nyt hyvässä järjestyksessä ja ohjelmien mukaan lyhenevät 207 990 eurolla vuodessa, mikä vastaa 10,94 % vuodessa verrattuna lyhennysohjelmien mukaisen lainakannan 1 900 125 euron määrään.

Yhtiön kokonaislainakanta on tilikauden alussa 2 258 873 euroa, jossa ovat mukana lain mukaiset omistajan asettamat tertiäärilainat, joissa ei ole lyhennysohjelmaa. Niitä voi maksaa pois vasta kun aravaehdot, yleisesti 45 vuotta, ovat kuluneet umpeen. Lisäksi ovat Kuntayritystodistusohjelman mukaiset lyhytaikaiset lainat. Pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten lainojen pääomaan verrattuna tilikauden lyhennykset ovat 8,34 %.

31.10.2018

Mira Pitkäniemi

LIITE 3

KUHMOISTEN VERKKOPALVELUT OY:N JA KUHMOISTEN LAAJAKAISTA OY:N TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

KONSERNITALOUSARVIO V. 2019

Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy/ Kuhmoisten Laajakaista Oy

2019

€

1 LIIKEVAIHTO		131 570,00
2 Liiketoiminnan	+	400 000,00
muut tuotot		
3 LIIKETOIMINNAN TUOTOT		531 570,00
YHTEENSÄ =		
4 Aine- ja	-	7 010,00
tarvikekäyttö		
5 Ulkopuoliset	-	44 020,00
palvelut		
6 Henkilöstökulut	-	31 810,00
7 Liiketoiminnan	-	26 210,00
muut kulut		
8 Valmisteveraston	+/-	
lisäys/vähennys		
9 KÄYTTÖKATE	=	422 520,00
10 Suunnitelman	-	28 260,00
mukaiset poistot		
11 LIIKETULOS	=	394 260,00
12 Tuotot osuuksista ja muista	+	
sijoituksista		
13 Muut korko- ja rahoitustuotot	+	
14 Korkokulut ja	-	22 830,00
muut rahoituskulut		
15 Välittömät verot	-	1 640,00
16 NETTOTULOS	=	369 790,00
17 Satunnaiset tuotot	+	
18 Satunnaiset kulut	-	
19	=	369 790,00
KOKONAISTULOS		

KUHMOISTEN VERKKOPALVELUT OY:N JA KUHMOISTEN LAAJAKAISTA OY:N TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy Talousarvion liite 2019

Kuhmoisten Laajakaista Oy Tilikaudelle
 Sitovat tavoitteet: 1.1. - 31.12.2019

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Uusien aktiiviliittymien myynti	Myytyjen liittymien määrä	40 kpl
Valmiusliittymien myynti aktiiviliittymäksi (taloyhtiöt +yksityiset)	myytyjen liittymien määrä	25 kpl
Kieppiliittymät ja liittymävaraukset, myynti aktiiviliittymiksi	Myytyjen liittymien määrä	7 kpl

Laajakaistaverkon päälinjat ovat valmistuneet vuoden 2017 lopussa tilattujen liittymien osalta ja näin Kuhmoisten Laajakaista Oy:lle tulee jatkuvaa tulovirtaa verkkomaksuista. Vuoden 2019 tavoitteena on saada vähintään 72 uutta verkkomaksua maksavaa liittujää. Liittymämyynnissä pääpaino vuonna 2019 on taloyhtiömyynnissä sekä muussa myynnissä kirkonkylän alueella, yhtenä painopistealueena uusien asuinalueiden saaminen laajakaistaverkon pariin. Tavoitteena on saavuttaa aktiivisten verkkomaksua maksavien asiakkaiden määrä sille tasolle, että Kuhmoisten Laajakaista Oy:n toiminta on taloudellisesti kannattavaa.

VAKITUISET VIRAT JA TOIMET TALOUSARVIO 2019

YLEISHALLINTO

Hallintopalvelut

kunnanjohtaja	1,00
hallintojohtaja	1,00
sivistystoimenjohtaja	0,14
atk-lähtökielentäjä	0,85 (2018-2020)
työsuunnittelija	0,60 (2018-2020)
kehittämisasiamies	0,10
taloussihteeri	1,00
hallintosihteeri	1,00
apulaiskirjanpittäjä	1,00
	6,69

Elinkeinoelämän edistäminen

kehittämisasiamies	0,90
kirjastovirkailija	0,25
ympäristösihteeri	0,60
	1,75
Yleishallinto yhteensä	8,44

SIVISTYSTOIMI

VARHAISKASVATUS

hallinto	0,09
varhaiskasvatuksen esimies	1,00
lastentarhanopettaja	2,00
perhepäivähoitaja	1,00
ryhmäperhepäivähoitajat	3,00
ryhmäavustaja	1,00
aamu- ja iltapäivätoiminnanohjaajat	0,59
Varhaiskasvatus yhteensä	8,68

YHTENÄISKOULU

ESIOPETUS

hallinto	0,06
koulusihteeri	0,10
yhtenäiskoulun rehtori	0,03
tuntiopettaja (päätoiminen)	0,80
perusopetuksen erityisopettajat	0,15
koulunkäynninohjaaja	0,85
	1,99

PERUSOPETUS

hallinto	0,65
koulusihteeri	0,70
yhtenäiskoulun rehtori	0,42
perusopetuksen ja lukion lehtorit	1,44
perusopetuksen lehtorit	4,07
tuntiopettajat	0,89
perusopetuksen erityisopettajat	0,97
perusopetuksen luokanopettajat	2,16
erityisluokan opettajat	1,00
oppilaanohjauksen lehtorit	0,70
koulunkäynninohjaaja	2,15
	15,15

LUKIO

hallinto	0,14
yhtenäiskoulun rehtori	0,05
koulusihteeri	0,20
erityisopettaja	0,03
perusopetuksen ja lukion lehtorit	1,82
perusopetuksen lehtorit	0,68
tuntiopettajat	1,31
oppilaanohjauksen lehtorit	0,30
	4,53
Yhtenäiskoulu yhteensä	21,67

ELÄMÄNLAATUPALVELUT

hallinto	0,82
kirjastonhoitaja	1,00
kirjastovirkailijat	1,75
sivukirjastonhoitajat	0,21
liikunnanohjaaja	0,67
liikuntapaikkojen hoitaja	1,00
nuorisonohjaaja	1,00
	6,45
Elämänlaatupalvelut yhteensä	6,45

RUOKAPALVELUT

hallinto	0,10
kokit	6,00
ruokapalveluesimies	1,00
ravitsenmustyöntekijät	3,00
	10,10
Ruokapalvelut yhteensä	10,10
Sivistystoimi yhteensä	46,90

TEKNINEN TOIMI

tekninen johtaja	1,00
hallintosihteeri	1,00
projektityönjohtaja (65 % investoinneissa)	0,35 (2018-2019)
kunnossapitovastaava	1,00
vesihuoltolaitoksen hoitaja	1,00
laitosmies	1,00
siivooja	6,00
talonmies	1,00
kirvesmies	1,00
ympäristösihteeri	0,40
pesula-apulainen	1,00
pesulanhoitaja	1,00
	15,75
Tekninen toimi yhteensä	15,75

Vakinaiset yhteensä	69,29
Taulukossa olevat määräaikaiset	1,80
kaikki yhteensä	71,09